72 let Gorenjski časnik od leta 1947
Prvi predhodnik tednika Gorenjec leta 1900

Gorenjski Glas

PETEK, 1. marca 2019

Leto LXXII, št. 17, cena 1,85 EUR | Odgovorna urednica: Marija Volčjak | Časopis izhaja ob torkih in petkih | info@g-glas.si | www.gorenjskiglas.si

Več davkov od kapitala in manj od dela

Ministrstvo za finance je predstavilo predlog davčne reforme, s katero želi davčno razbremeniti delo in bolj obdavčiti kapital. Spremembe pri regresu naj bi uveljavili že letos, večino preostalih sprememb pa v prihodnjem letu.

Cveto Zaplotnik

Kranj – Predlog davčne reforme, ki jo je v torek predstavil minister za finance Andrej Bertoncelj, predvideva nekatere spremembe pri dohodninski lestvici in olajšavah. V prvem dohodninskem razredu bi spodnjo mejo neto letne davčne osnove zvišali z 8021 na 8500 evrov in ohranili 16-odstotno davčno stopnjo. V drugem razredu bi mejo zvišali z 20.400 na 25.000 evrov in hkrati znižali stopnjo s 27 na 26 odstotkov. V tretjem razredu bi mejo zvišali z 48.000 na 50.000 evrov in stopnjo znižali s 34 na 32 odstotkov. V četrtem razredu bi mejo zvišali s 70.907 na 80.000 evrov in ohranili sedanjo 39-odstotno davčno stopnjo, v peti razred bi sodili tisti z neto davčno osnovo nad 80.000 evrov, stopnja pa bi ostala pri 50 odstotkih. Splošno olajšavo bi zvišali s 3303 na 3500 evrov, dodatno splošno olajšavo s 6520 na 6717 evrov, ob tem pa bi ohranili tudi olajšave za vzdrževane družinske člane. Spremembe naj bi uveljavili in jih upoštevali pri izplačilih v prihodnjem letu. Po izračunih ministrstva naj bi se delavcu z minimalno plačo neto dohodek na leto zvišal za 34 evrov, tistemu s povprečno plačo za 144 evrov, delavcu s plačo v višini dveh povprečnih plač pa za 670 evrov.

Davčna reforma predvideva tudi davčno razbremenitev regresa in nagrade za poslovno uspešnost (13. plača, božičnica). Regres bi po novem do višine povprečne bruto plače oprostili tako plačila dohodnine kot socialnih prispevkov.

▸ 13. stran

Z uveljavitvijo predlaganih davčnih sprememb naj bi bili vsi zaposleni na boljšem. (Slika je simbolična.) / Foto: Tina Dokl

Mala hidroelektrarna na Dolinki

Savske elektrarne na Savi Dolinki pri Slovenskem Javorniku gradijo malo hidroelektrarno Borovlje. Obsežen projekt je vreden kar 2,7 milijona evrov.

Urša Peternel

Slovenski Javornik – Savske elektrarne Ljubljana na Savi Dolinki pri Slovenskem Javorniku gradijo malo hidroelektrarno Borovlje. Pripravljalna dela so zaključili januarja, zdaj pa že poteka gradnja same male hidroelektrarne. Računajo, da bodo dela zaključena do novembra, uporabno dovoljenje pa naj bi po pričakovanjih pridobili v začetku prihodnjega leta.

Kot je pojasnil vodja projekta izgradnje Roman Modic, so z deli začeli avgusta lani, pripravljalna dela pa so bila izjemno zahtevna.

▸ 3. stran

Projekt gradnje male hidroelektrarne na Savi Dolinki je izjemno zahteven, zgraditi so morali tudi varovalni nasip v strugi.

Po obvoznici spet čez en teden

Te dni pospešeno potekajo dela pri nadvozu nad Savskim otokom, tako da odprtje kranjske zahodne obvoznice naslednji teden ni več vprašljivo.

Vilma Stanovnik

Kranj – »Zadnje dni smo imeli več sestankov in pogovorov in danes že lahko rečem, da naj ne bi bilo ovir, da se najkasneje 8. marca ne bi znova vozili po zahodni kranjski obvoznici,« je včeraj potrdil kranjski podžupan Janez Černe.

Kot je znano, je popolnoma zaprta cesta septembra lani tako med Kranjčani kot ostalimi vozniki, ki so bili vajeni uporabljati zahodno kranjsko obvoznico, povzročila veliko slabe volje, saj so nastajali dolgotrajni zastoji. Ti so se v naslednjih mesecih malce umirili.

▸ 7. stran

Priloga: **Zgornjesav'c**

ŠPORT

V Komendi sprejem za kolesarskega junaka

V Komendi so cestnemu kolesarju Tadeju Pogačarju pripravili prisrčen sprejem. Uspelo mu je namreč to, kar uspe redkim: pri dvajsetih letih je v svoji prvi sezoni med profesionalnimi kolesarji zmagal na etapni dirki. 11

EKONOMIJA

Do najboljših ocen z osebnim pristopom

Dve leti že v starem mestnem jedru Radovljice deluje Hotel Linhart, ki ga je v stavbi iz 17. stoletja uredila družina Kolarič. Turisti so predvsem navdušeni nad tem, da si z dnevnimi obiski iz Radovljice lahko ogledajo vso Slovenijo. 13

GG+

Jakobova pot dobila preddvorsko vejo

Pred nekaj manj kot desetletjem je Društvo prijateljev poti svetega Jakoba odprlo prvo Jakobovo pot v Sloveniji. Letos je dr. Vladimir Žumer z Zgornje Bele markiral varianto Jakobove poti na Brezje čez Sv. Jakob nad Preddvorom. 17

GG+

Med zvoki morskih sesalcev

Pina Gruden je od malega vedela, da se bo ukvarjala s preučevanjem kitov in njihovih zvokov. Lani je doktorirala iz akustičnega inženiringa, zdaj je njen izziv razvoj programskih orodij za avtomatsko zaznavanje signalov. 20

VREME

Danes se bo pooblačilo. Jutri bo zmerno do pretežno oblačno. V nedeljo bo suho, sonca bo nekoliko več kot v soboto.

–3/13 °C

jutri: pretežno oblačno

9 770352 666025

VSAK PRVI PETEK V MESECU

Kupon za brezplačni mali oglas

Brezplačen je mali oglas z besedilom do 80 znakov. Ugodnost velja samo za naročnike časopisa Gorenjski glas. Kuponi so veljavni pol leta. Na hrbtni strani morajo imeti odtisnjen naslov naročnika. Mali oglas, oddan po telefonu ali brez kupona, zaračunavamo po ceniku, s popustom za naročnike (20 %). Kupon ni veljaven za objavo pod šifro ali z navedbo: naslov v oglasnem oddelku. **Brezplačnega malega oglasa ne morejo uveljavljati pravne osebe (tudi s. p.).** Oglase sprejemamo na naslov Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj ali po telefonu 04/201 42 47; za torkovo številko Gorenjskega glasa do petka do 14. ure in za petkovo številko do srede do 14. ure. V malooglasnem oddelku na Nazorjevi ulici 1 v Kranju pa smo vam na razpolago v ponedeljek, torek in četrtek od 8. do 16. ure, v sredo od 8. do 17. ure, v petek od 8. do 15. ure.

MALI OGLAS **marec/19**

Naročam objavo malega oglasa z naslednjim besedilom:

❑ prodam ❑ kupim ❑ oddam ❑ najamem
❑ podarim ❑ iščem ❑ nudim ❑ zamenjam

RUBRIKA: _____

Vsebina:

Tel.: _ _ / _ _ - _ _ - _ _ _
Mobitel: _ _ _ / _ _ _ - _ _ _

Nečitljivih kuponov ne objavljamo.

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Otroška predstava Peter Pan

V soboto, 16. marca 2019, ob 10. uri si lahko v Kulturnem hramu Ignacija Borštnika v Cerkljah ogledate prelepo predstavo Peter Pan. Priljubljena otroška pravljica Peter Pan je nastala v začetku dvajsetega stoletja izpod peresa škotskega pisatelja Jamesa M. Barrieja. Zgodba govori o živahnem in prebrisanem dečku s sposobnostjo letenja, ki ne želi odrasti. Svoje večno otroštvo, polno zanimivih dogodivščin, preživlja v deželi Nije, kjer je vodja druščine Najdenčkov. Življenje mu lepšajo morske deklice, pirati, Indijanci in vile, tu pa tam pa spozna tudi otroke iz resničnega sveta.

Naročniku Gorenjskega glasa bomo podarili dve vstopnici za otroško predstavo Peter Pan. Nagradno vprašanje: Kako se imenuje dežela, kjer živi Peter Pan? Odgovore s svojimi podatki pošljite do petka, 8. marca 2019, na naslov: Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj, ali na koticek@g-glas.si.

Darilo izžrebanemu naročniku časopisa Gorenjski Glas
www.gorenjskiglas.si
Knjigo prejme VINCENC GARTNER iz Železnikov.

Arboretum odpira svoja vrata

Volčji Potok – V Arboretumu, največji slovenski botanični zbirki in kulturnem spomeniku državnega pomena, se začenja nova sezona in z njo novi projekti, zaključuje pa se sodelovanje z Narodno galerijo, ki je park lani popestrilo z deli slovenskih umetnikov. Naprodaj so tudi že sezonske vstopnice za letošnje leto.

Ob točno določenem času na točno določenem mestu

V času zimskih počitnic sta na Bohinjski Beli in okolici ministrstvo za obrambo (Mors) in Slovenska vojska tokrat prvič organizirala dva petdnevna zimska tabora Mors in mladi, ki sta bila namenjena nepolnoletnim dijakinjam in dijakom.

Maša Likosar

V okolici Vojaškega objekta Rudolfa Badjure na Pokljuki so udeleženci po delovnih točkah spoznavali osnove vojaškega gorništva. / Foto: Tina Dokl

Pokljuka – Na taboru, ki ga je v celoti financiralo ministrstvo za obrambo, so dijaki pridobili neprecenljive vojaške izkušnje in veščine ter se seznanili z načinom dela vojaka Slovenske vojske. V dveh terminih se ga je udeležilo 49 dijakov, od tega 11 deklet, iz različnih slovenskih srednjih šol. Izvajalci tabora so bili pripadniki 132. gorskega polka 1. brigade Slovenske vojske, ki so udeležence usposabljali iz vsebin vojaškega gorništva, opreme, nevarnosti in prve pomoči, orientacije, topografije, discipline, preživetja v naravi, izdelave bivaka, dela v patruljni bazi in smučanja.

»Pridobljena znanja so udeleženci najprej preizkusili na orientacijskem teku, kjer so bili sami v celoti odgovorni za izvedbo, inštruktor je bil prisoten le za varnost. Izkusili so spust po žičnici čez reko Savo in ofenzivni ter defenzivni spust po vrvi. Tabor smo zaključili s prilagojeno in skrajšano izvedbo patruljnega teka, tako kot ga izvajajo varnostne strukture, katerih del je tudi vojska. Udeleženci so streljali z malokalibrsko puško in metali ročno bombo,« je pojasnil praporščak Iztok Racman, polkovni podčastnik 132. gorskega polka in vodja tabora. »Mladi izkazujejo velik interes za vojaške vsebine. Le nekaj dijakov je bilo tu pod prisilo, ker so jim starši zapovedali udeležbo z namenom, da postanejo bolj disciplinirani. Številni imajo željo po delu v vojski, bodisi postati pripadniki rezervne sestave Slovenske vojske bodisi prostovoljno služiti vojaški rok ali pa postati pripadnik Slovenske vojske,« je dejal Racman in dodal: »Do udeležencev nismo bili striktni, ker nismo želeli, da bi se med nami ustvarila nepotrebna pregrada. Naš cilj je bil, da jim odstremo vpogled v zanimiv in razgiban vojaški poklic. Mladi so se kljub temu zavedali, da morajo slediti vojaškim pravilom in hišnemu redu. Opažamo, da je najstrožje pravilo za današnjo mladino to, da so ob točno določenem času na točno določenem kraju ali da točno določen trenutek delajo le tisto, kar se od njih zahteva.«

Ob zaključku so vsi udeleženci tabora Mors in mladi prejeli potrdila o opravljenem taboru, izbrali so tudi najboljšega udeleženca in udeleženko, ki sta poleg priznanja prejela še simbolično darilo – kladivo 132. gorskega polka, simbol enote.

Število mladih družin v Vodicah se povečuje

Matevž Pintar

Decembra so v Vodicah odprli povečan in prenovljen vrtec Škratek Svit. Ali menijo, da se število mladih družin v njihovem kraju povečuje, smo vprašali 154 občanov Vodic. Velika večina, 89 odstotkov vprašanih, meni, da se število družin povečuje, en odstotek sodelujočih je mnenja, da število družin ne narašča, desetina anketiranih pa o tej temi nima mnenja.

V občini je na voljo veliko različnih možnosti preživljanja prostega časa. Zanimalo nas je, ali so dane možnosti na področju kulture, turizma, rekreacije itd. v občini dovolj izkoriščene. Skoraj polovica vprašanih, 45 odstotkov, meni, da bi lahko na tem področju storili več. Tretjina vprašanih je s ponujenimi možnostmi zadovoljna in je mnenja, da je aktivnosti veliko, 12 odstotkov jih meni, da dane možnost niso dovolj izkoriščene, 13 vprašanih pa tega področja ne pozna.

S prvim februarjem se z ekoloških otokov umikajo zabojniki za embalažo, namesto njih bodo postavili zabojnike za papir. Sodelujoče smo vprašali, ali menijo, da občani pravilno ločujejo odpadke. Slaba polovica je prepričana, da bi se lahko občani bolj potrudili pri ločevanju, dobra tretjina pa, da so prebivalci občine ekološko ozaveščeni in odpadke ločujejo pravilno. Da se v občini sploh ne ločuje, meni sedem odstotkov vprašanih, osem odstotkov pa jih te teme ne pozna.

Sodelujočim se zahvaljujemo za odgovore. Vse, ki bi želeli Gorenjski glas naročiti, vabimo, da nas pokličejo v kontaktni center invalidskega podjetja v Škofjo Loko na številko 04/51 16 440 in se pozanimajo o ugodnih naročniških pogojih.

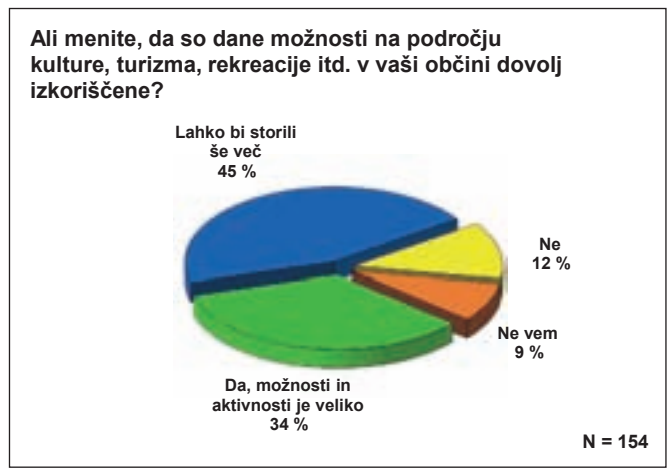

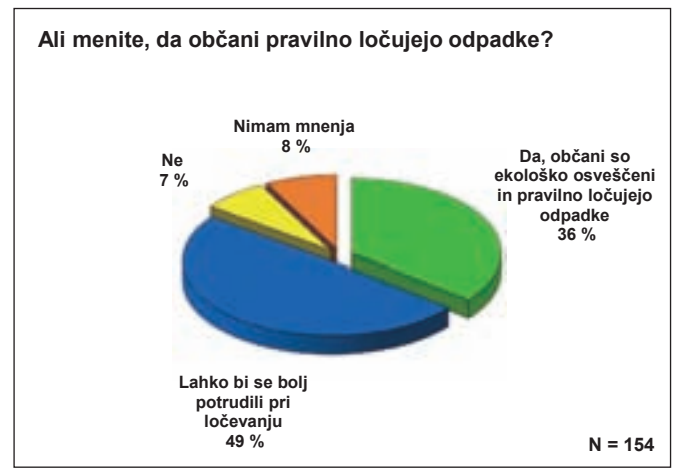

Kakšne so bile zime nekoč

Zime so bile v minulih desetletjih ostrejše, a tudi v preteklosti so meteorologi zabeležili nekaj milejših, ko so se temperature povzpele krepko nad ledišče.

Aleš Senožetnik

Kranj – Letošnja zima za zdaj še ni resno pokazala zob in naj bi bila menda celo najtoplejša na severni polobli v zadnjih 125 letih. A čeprav so bile zime v preteklih desetletjih precej bolj mrzle in radodarne s snegom kot v zadnjih letih, pa arhivi meteoroloških meritev beležijo tudi nekaj odstopanj v eno in drugo smer.

Starejši bralci se morda še spomnijo zime leta 1952, ko je bila sredi februarja po tridnevnem snežnem metežu Slovenija pokopana pod snegom. Na že sicer dokaj obilno snežno podlago je namreč v povprečju zapadlo več kot meter snega, ponekod tudi meter in pol. Gorenjski glas je poročal kar o 2,7-metrski snežni odeji v Ratečah, dva metra so namerili v Planici. Takratna oblast je odredila mobilizacijo delovne sile, in kot lahko beremo v arhivu našega časopisa, so se je Gorenjci lotili ponekod bolj, drugod manj zavzeto. Na cesti od Kamne Gorice do Krope je celo prišlo do spora. Dobravci in Kroparji se namreč niso mogli zediniti, kdo je odgovoren za odmetavanje snega s petstometrskega odseka ceste. Obilica snega je številne vasi odrezala od sveta in ohromila promet in zveze ter zahtevala tudi smrtne žrtve. V okolici Kranja je denimo sneg, ki je padel s strehe stanovanjske hiše, pod seboj pokopal 67-letno žensko.

Po nekaj hladnih zimah je leta 1967 sledil najtoplejši božič v prejšnjem stoletju, ko so namerili dobrih 13 stopinj Celzija. Že naslednja zima pa je v februarju 1969 znova postregla z obilno pošiljko snega. V Kranju so tako po podatkih agencije za okolje (Arso) namerili dober meter snega, v Škofji Loki še 18 centimetrov več, v Bohinju pa 155 centimetrov.

Foto: Franc Perdan (arhiv Gorenjskega glasa)

Fotografija je iz leta 1987, ko je ponekod na Gorenjskem zapadlo tudi več kot meter snega.

Ena milejših zim je sledila v sezoni 1974/1975, ko je bilo sneženih manj kot deset dni, v sončnem in toplem januarju pa so meteorologi po državi merili od 10 do 15 stopinj Celzija nad ledišče. V Radovljici je bila najvišja izmerjena temperatura 12 stopinj.

Osemdeseta leta prejšnjega stoletja so prinesla nekaj mrzlih zim. Marsikomu je v spominu ostal predvsem hladen in s snegom radodaren januar leta 1987, ko je v dveh dneh sredi meseca ponekod po nižinah zapadlo več kot pol metra snega, pritisnil pa je tudi hud mraz. Se bo ponovilo leto 1952?, se je takrat v naslovnem članku Gorenjskega glasa spraševal današnji urednik Cveto Zaplotnik. Najhujše bojazni se vendarle niso uresničile, a kljub temu je v Kranju višina snežne odeje znašala 88 centimetrov, v Škofji Loki dober meter. Sneg je povzročil obsedno stanje, zaprte so bile številne šole, prav tako tudi ceste, komunalnim delavcem pa so pri kidanju snega pomagali vojaški naborniki. Zaradi snežnega plazu na progi je pred železniško postajo Kočna iztirilo nekaj vagonov potniškega vlaka, ki je bil namenjen v Novo Gorico. Na srečo poškodovanih ni bilo.

Devetdeseta leta so dolgo in mrzlo zimo prinesla v sezoni 1996/1997, ko je sneg obležal od 24. decembra do 8. februarja, nazadnje pa je snežilo 20. aprila. Marsikatere dele Slovenije je prizadela pozeba. Že naslednja zima pa je postregla z rekordi druge vrste. Izjemno topel februar je prinesel temperature, kis o presegle tudi dvajset stopinj Celzija. V Lescah so denimo izmerili kar 21,1 stopinjo nad ledišče.

Tudi novo tisočletje je prineslo nekaj precej milih, pa tudi nekaj mrzlih zim. Marčevska jutra leta 2005 so se temperature ponekod spustile tudi pod minus dvajset stopinj, prva polovica meseca pa je bila marsikje hladnejša kot leta 1950. Naslednja zima je bila radodarna s snegom predvsem v času božično-novoletnih praznikov, ko je tudi po nižinah zapadlo med štirideset in šestdeset centimetrov snega. Sledili sta dve dokaj topli zimi z malo snežnimi padavinami in visokimi temperaturami. Zadnjo dolgo in snežno zimo pa smo zabeležili v sezoni 2012/2013, ko je zima večkrat postregla z nekaj deset centimetrov debelo snežno odejo, konec februarja so ga ponekod na jugu države namerili tudi več kot en meter.

Mala hidroelektrarna na Dolinki

1. stran

»Objekt gradimo na precej neugodni lokaciji, utesnjeni med strugo Save Dolinke in železniški nasip, vzdolž katerega poteka tudi 'energetski most', na katerem so združeni cevovodi plinov in vode pod tlakom ter še nekaterih drugih vodov,« je pojasnil Modic. Zaradi prodnate podlage so morali zavarovati gradbeno jamo pred močnejšimi podtalnimi vodnimi dotoki, zato so v fazi pripravljalnih del morali izdelati varovalno armiranobetonsko pilotno steno, deloma globoko celo dvanajst metrov. Za zaščito pred vodo iz Save Dolinke so morali zgraditi tudi varovalni nasip v strugi Save. Po Modičevih besedah so že postavili tudi novo transformatorsko postajo, iz katere v času gradnje z električno energijo oskrbujejo gradbišče, po zaključku gradnje pa bo mala hidroelektrarna Borovlje preko te transformatorske postaje vključena v distribucijsko omrežje.

Z gradnjo male hidroelektrarne Borovlje Savske elektrarne sledijo poslovni strategiji proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov energije, so povedali.

»Dokončana elektrarna nazivne moči 395 kW bo popolnoma avtomatizirana in daljinsko vodena, v električno omrežje pa bo letno oddajala približno 1800 MWh električne energije. Projekt ima tudi multiplikativen učinek, saj je bil zasnovan tudi z vidika lažjega in za okoliške prebivalce manj motečega vzdrževanja in praznjenja prodnega zadrževalnika Javornik. Ob mali hidroelektrarni bo namreč zgrajena zapornica talnega izpusta, ki bo služila tako obratovanju same hidroelektrarne kot tudi znižanju gladine v prodnem zadrževalniku za lažji in hitrejši dostop gradbene mehanizacije. Odvoz proda pa bo potekal po novi dostopni cesti mimo male hidroelektrarne in nič več preko železniške proge in skozi naselje Slovenski Javornik,« je povedal Roman Modic.

Investitor projekta so Savske elektrarne Ljubljana, vrednost investicije pa je 2,7 milijona evrov.

KOMENTAR
Cveto Zaplotnik

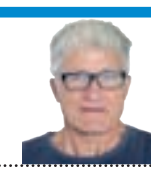

Domače, sveže – in kajpak zdravo, neoporečno

V zadnjih tednih je bila v Sloveniji pogosta tema družbeni eksperiment – ravnanje poslanca, ki se je, naveličan čakanja pri blagajni, s sendvičem, ne da bi ga plačal, zmuznil iz trgovine in tako preveril pozornost prodajalcev in celotnega varnostnega sistema. Morda je bil njegov namen dober, ob aferi s poljskim mesom je verjetno hotel dokazati, da se kljub nadzoru lahko tudi kaj izmuzne, kot se je poljskim veterinarskim oblastem sporno meso za kebab, a eksperiment je bil vendarle precej nenavaden, zato je tudi doživel ostro javno obsodbo in razplet, ki je poslanca stal poslanskega sedeža.

Moj družbeni eksperiment je bil drugačen: v zadnjih tednih sem pri nakupih v gorenjskih mesnicah in trgovskih centrih s prodajo mesa kot potrošnik namerno spraševal prodajalce, ali je meso domače in sveže. Mesarji me niso niti malo presenetili z odgovorom, dobil sem takšnega, kot sem ga pričakoval: meso je domače, sveže – in kajpak zdravo in neoporečno za prehrano. Le kje je torej vse uvoženo in verjetno ne vedno povsem sveže meso?! Dober poznavalec razmer, agrarni ekonomist dr. Aleš Kuhar, je namreč pred časom dejal, da v Slovenijo vsako leto uvozimo 4200 priklopnikov mesa in mesnih izdelkov ali približno dvanajst priklopnikov na dan.

V Sloveniji sicer dobro deluje nadzor za zagotavljanje varne hrane, a prehranska afera s spornim konjskim mesom, iz katerega je mesar iz Lipniške doline izdeloval mesne izdelke, je pokazala, da se tudi pri nas lahko kaj izmuzne nadzoru, kot se je na primer na Poljskem. Takšni dogodki iz domačih, slovenskih logov postavljajo na realna tla tudi tiste, ki že vnaprej nekritično prisegajo na to, da je vse domače odlično, kakovostno, neoporečno in zdravo, vse tuje pa slabo ali vsaj dvomljive kakovosti.

Ob takšnih prehranskih aferah, ki zadnje čase pretresajo Evropsko unijo in tudi Slovenijo, se zdi, da pohlep ne pozna meja in da protagonisti takšnih afer razmišljajo nekako takole: ni pomembno, ali je meso neoporečno, pomemben je zgolj zaslužek. Konkurenca med ponudniki mesa in mesnih izdelkov je sicer dobra za potrošnike, a hudi pritiski na ceno tudi spodbujajo prehranske afere oziroma sporna, celo kazniva dejanja. Slabo je, če tudi sistem javnega naročanja hrane v šolah, vrtcih, bolnišnicah in domovih za starejše postavlja kriterij (najnižje) cene pred kriterij kakovosti. Na kmetijskem ministrstvu zatrjujejo, da naš sistem omogoča javnim zavodom, da kakovost postavijo pred ceno, torej meso z oznako Izbrana kakovost pred cenejše uvoženo meso.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE
Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO
NOVINARJI - UREDNIKI:
Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Peternel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak Aleksič, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir;
stalni sodelavci:
Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA
Jernej Stritar, IlovarStritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK
Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA
Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE
Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, faks: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek od 8. do 16. ure, sreda od 8. do 17. ure, petek od 8. do 15. ure sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: TV okno, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog/ Tisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 1,85 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 9,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

ORODJARSTVO BERGANT d.o.o.
Orodjarstvo Bergant d.o.o
Sv. Barbara 1
4220 Škofja Loka

ZAPOSLIMO ROČNEGA/STROJNEGA ORODJARJA

IZOBRAZBA:
Poklicna ali srednja tehniška šola, strojna smer

PRIČAKUJEMO:
Natančnost, delavnost, zanesljivost, odgovornost, samostojnost

KAJ NUDIMO:
Delo za nedoločen čas s poskusnim delom 6 mesecev
Delo v urejenem okolju

KONTAKTNA OSEBA:
Primož Bergant
040-770-871

Svet zavoda Osnovne šole Franceta Prešerna Kranj, Kidričeva 49, 4000 Kranj

razpisuje na podlagi 58. člena Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja delovno mesto

RAVNATELJA/RAVNATELJICE

Kandidat/-ka mora za imenovanje na funkcijo ravnatelja/ice izpolnjevati pogoje v skladu z Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (Ur. l. RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08, 58/09, 64/09 – popr., 65/09 – popr., 20/11, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D, 2/15 Odl.US: U-I-269/12-24 in 47/15; v nadaljevanjem besedilu: ZOFVI).

Kandidat/-a mora imeti pedagoške, vodstvene, organizacijske in druge sposobnosti za uspešno vodenje zavoda.

Predvideni začetek dela je 3. 6. 2019.

Delo na delovnem mestu ravnatelja se opravlja polni delovni čas.

Izbrani/-a kandidat/-ka bo imenovan/-a za dobo 5 let. Za čas mandata bo z njim sklenjena pogodba o zaposlitvi na delovnem mestu ravnatelja.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev (dokazila o: izobrazbi, nazivu, opravljenem strokovnem izpitu, opravljenem ravnateljskem izpitu, delovnih izkušnjah v vzgoji in izobraževanju, potrdilo o nekaznovanosti in potrdilo sodišča, da kandidat ni v kazenskem postopku) pošljite v 15 dneh po objavi razpisa na naslov:

Svet zavoda Osnovne šole Franceta Prešerna Kranj, Kidričeva 49, 4000 Kranj, s pripisom »Prijava na razpis za ravnatelja/ravnateljice«.

Kandidat/-ka mora k prijavi priložiti program vodenja zavoda za mandatno obdobje, zaželen je tudi življenjepis.

Kandidat/-ka bo prejel/-a pisno obvestilo o imenovanju v zakonitem roku.

Svet zavoda Osnovne šole Franceta Prešerna Kranj

Svet zavoda **OSNOVNE ŠOLE MATIJE ČOPA KRANJ**, Ulica Tuga Vidmarja 1, 4000 KRANJ, na podlagi sklepa, sprejetega na 8. redni seji, dne 21. 2. 2019, razpisuje delovno mesto,

RAVNATELJA/RAVNATELJICE

Kandidat/kandidatka mora za imenovanje na funkcijo ravnatelja/ravnateljice izpolnjevati splošne pogoje in posebne pogoje, skladno z Zakonom o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja – ZOFVI (Uradni list RD, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08, 58/09, 64/09 – popr., 65/09 – popr., 20/11, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP – 2D, 47/15, 46/16, 49/16 – popr. in 25/17 – ZVaj).

Kandidat/kandidatka mora imeti pedagoške, vodstvene, organizacijske ter druge sposobnosti za uspešno vodenje zavoda.
Začetek dela je 1. 9. 2019.
Izbrani kandidat/izbrana kandidatka bo imenovan/-a za 5 let.
Pisno prijavo z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev:
- dokazilo o izobrazbi,
- dokazilo o nazivu,
- dokazilo o opravljenem strokovnem izpitu,
- dokazilo o opravljenem ravnateljskem izpitu (kandidat/kandidatka lahko kandidira tudi brez ravnateljskega izpita, vendar si ga mora pridobiti v enem letu po začetku mandata, sicer mu/ji preneha mandat po zakonu),
- kratek življenjepis z opisom dosedanjih delovnih izkušenj v vzgoji in izobraževanju in e-naslov za obveščanje,
- potrdilo o nekaznovanosti,
- potrdilo sodišča, da kandidat/kandidatka ni v kazenskem postopku,
- program vodenja zavoda za mandatno obdobje

pošljite v zaprti ovojnici, na naslov Svet zavoda Osnovne šole Matije Čopa Kranj, Ulica Tuga Vidmarja 1, 4000 Kranj, s pripisom »Ne odpiraj - za razpis ravnatelja/ravnateljice«, do vključno 13. 3. 2019.

Potrdilo iz kazenske evidence o nekaznovanosti ne sme biti starejše od enega meseca.

Vlogo bomo upoštevali kot pravočasno, če bo zadnji dan roka s priporočeno pošiljko oddana na pošti.

Kandidati/kandidatke bodo prejeli/-e pisno obvestilo o imenovanju v zakonitem roku.

Premagujejo predsodke

Študentje drugega letnika Višje šole za gostinstvo, velnes in turizem Bled so izvedli usposabljanje gostinskega osebja regionalnih hotelirjev in gostincev za delo z gosti s posebnimi potrebami.

Mateja Rant

Študentje drugega letnika Višje šole za gostinstvo, velnes in turizem Bled so se pretekli teden usposabljali za delo z osebami s posebnimi potrebami. / Foto: arhiv šole

Bled – Tovrstno usposabljanje so po besedah njihove mentorice Darije Cvikl izvedli prvič. »Namenjeno je primernemu zadovoljevanju psihosocialnih potreb ter pravice slepih in slabovidnih do turizma,« je pojasnila in dodala, da so z dogodkom, ki so ga pripravili v hotelu Astoria, želeli zaposlene v gostinskih obratih ozavestiti in spodbuditi h komuniciranju z gosti s posebnimi potrebami, tako da bi premagali osnovne komunikacijske prepreke, ki vodijo do težav, zadreg in neprijetnih situacij. »To nalaga tudi etični kodeks Svetovne trgovinske organizacije, ki zagovarja enakopravno pravico do turizma vsem, tudi osebam s posebnimi potrebami.«

S projektom so tako pri gostinskih delavcih želeli zagotoviti psihosocialno dostopnost, ki je osebe s posebnimi potrebami pogosto ne prejmejo zaradi predsodkov, predvsem pa nepoznavanja ustreznega načina dela s strani turističnih delavcev, je razložila Darija Cvikl. »Psihosocialna dostopnost se ukvarja z zagotovitvijo kakovostnih storitev pri zadovoljevanju potreb gosta, ki je slep ali gluh ali kako drugače prikrajšan,« je poudarila in dodala, da je zadovoljstvo gosta najvišja vrednota v turizmu in je zato povsem nesprejemljivo, da tega ne bi bile deležne osebe s posebnimi potrebami. Tako mentorica kot študentje so se zato usposabljali na Zvezi društev slepih in slabovidnih Slovenije. Udeleženci usposabljanja so prevzeli vlogo slepe in slabovidne osebe ter so jih tako pospremili k mizi in večerji. »Pri vsakem hodu so obrazložili specifike v strežbi, kakor tudi napake, ki so bile storjene pri tem.«

Darijo Cvikl veseli, da so študentje pokazali izjemen posluh za omenjeni projekt ter se polni zagona in kreativnih idej posvetili gostom s posebnimi potrebami. »Še posebno zadovoljstvo predstavljajo pohvale in izredno pozitiven odziv gostov, ki so ga podali takoj po izvedenem dogodku s prošnjo, da naj ta projekt živi tudi prihodnja leta,« je končala Darija Cvikl.

Občina Bohinj dobila proračun

Občinski svet Občine Bohinj je v drugi obravnavi sprejel proračun za leto 2019, ki predvideva nekaj več kot 11,8 milijona evrov prihodkov ter 12,9 milijona odhodkov. Razliko bodo pokrili z zadolževanjem.

Andraž Sodja

Bohinjska Bistrica – Občinski svetniki Občine Bohinj so prejšnji teden na redni seji v drugem branju potrdili tudi tokrat močno investicijsko naravnan občinski proračun. Poseben pomen znova namenjajo območjem, ki so bila izpostavljena v okviru načrtov razvojnih programov. Tako se obetajo popravilo mostu na Logu, rekonstrukcija ceste z ureditvijo vaškega jedra v Stari Fužini, pločnik na Ribčevem Lazu, ureditev vodovoda in sistema za čiščenje odpadnih voda ter ceste v Češnjici, energetska sanacija zdravstvenega doma in druge naložbe. Večji projekti v Stari Fužini, Češnjici in na Ribčevem Lazu bodo potekali v sodelovanju z državo, po sprejetju proračuna sledijo še podpisi pogodb in nato takojšnji začetek del na terenu. Na seji so od šestih sprejeli amandma župana Jožeta Sodje, ki je v proračun vključil sredstva prodaje deleža v Gorenjski banki in denar namenil za nadgradnjo in nakup opreme v dvorani Danica ter za pripravo nove dokumentacije za most na Rju. Štirje predlagatelji so nato svoje predloge umaknili, amandma za menjavo zemljišč za potrebe Športnega centra Senožeta pa ni bil sprejet.

Poleg proračuna so svetniki zagrizli tudi v problematiko osnovnega zdravstva, kjer se že vrsto let spopadajo s težavami otroškega in šolskega dispanzerja, kjer težavo predstavlja pomanjkanja kadra. Na to kaže tudi razpis Osnovnega zdravstva Gorenjske, ki je že dva meseca odprt za mesto pediatra, pa doslej še ni prejel nobene prijave.

Kot je po seji povedal župan Jože Sodja, je zelo zadovoljen, da je občinski svet sprejel proračun in da občina lahko normalno deluje. »To tudi pomeni, da 2. marca, ko bo proračun začel veljati, lahko pristopimo k podpisu pogodb in izvajanju projektov, ki jih letos ne manjka. Najprej zaključujemo ureditev prometa v Bohinjski Bistrici.«

Presežek v bolnišnici višji od načrtov

Urša Peternel

Jesenice – Leto 2018 so v Splošni bolnišnici Jesenice zaključili s pozitivnim poslovnim izidom v višini 183.090 evrov. Presežek je celo večji, kot so načrtovali. Konec lanskega leta tudi niso imeli tekočih zapadlih obveznosti do dobaviteljev, prejete obveznosti pa poravnavajo v skladu z dogovorjenimi plačilnimi roki. S tem se je nedavno seznanil svet javnega zavoda, ki mu je vodstvo tudi predlagalo, naj začne postopek izhoda bolnišnice iz sanacije. Kot so sporočili iz bolnišnice, so poročilo o izvajanju sanacije konec januarja poslali tudi na ministrstvo za zdravje. Iz poročila izhaja, da so sanacijske ukrepe in aktivnosti uspešno izvedli, saj so zagotovili poslovno in plačilno stabilnost bolnišnice ob hkratnem zagotavljanju kakovostne izvedbe zdravstvenih storitev v okviru javne službe.

Tržiški svetniki sprejeli proračun

Na februarski seji občinskega sveta v Tržiču so svetniki soglasno sprejeli proračun za leto 2019.

Suzana P. Kovačič

Tržič – Prihodkov v letošnji tržiški proračun je za slabih 13 milijonov evrov, odhodkov za dobrih 14 milijonov evrov. Proračunski primanjkljaj bodo pokrili s prenosom sredstev iz lanskega leta. Župan Borut Sajovic je povedal, da so v času med prvo in drugo obravnavo proračuna prejeli kar nekaj amandmajev. Te so pregledali še enkrat na nedavni seji občinskega sveta, med drugim amandma svetnice Metke Gaberc, da se vsem 13 krajevnim skupnostim v občini dodeli dodatnih tisoč evrov za vsako krajevno skupnost. Povečala se je tudi enkratna denarna pomoč novorojencem na predlog podžupana Jureta Ferjana, in sicer z 220 evrov na 250 evrov na novorojenca. Ob tem je svetnik Klemen Belhar menil, da demografske slike s tem dodatkom ne rešujejo, raje bi videl, da bi se ta denar namenil kakovosti življenja otrok (z ureditvijo več igrišč, kolesarskih poligonov ...). Ferjan je nasprotno menil, da je višji dodatek za novorojence pozitiven signal, spodbuda za mlade družine, se je pa strinjal, da mora biti občina še z drugimi spodbudami prijazna mladim. Višja enkratna pomoč je bila sprejeta, prav tako amandma na amandma na predlog svetnika Draga Zadnikarja, v katerem je podrobneje opredelil več členov proračunskega odloka. Podžupan Dušan Bodlaj je predlagal deset tisoč evrov za obnovo sanitarij v nekdanji osnovni šoli v Lešah, saj prostor živi z dejavnostjo društev ...

Največ odhodkov, čez devet milijonov evrov, gre za tekoče transfere. Največja postavka so vrtci, v proračunu je upoštevano tudi že povišanje plač v vrtcih. Več kot milijon evrov gre za tekoče vzdrževanje občinskega premoženja in infrastrukture. Klemen Belhar je v imenu svetniške skupine Zagon povedal, da bodo podprli proračun predvsem zaradi odprave povzročene škode v lanski oktobrski ujmi in še nekaterih drugih nujnih stvari. V Načrtu razvojnih programov je nekaj projektov, ki so bili tudi v programu Zagona, je pojasnil Belhar in dodal, da bodo prav te v naslednjih letih podrobno spremljali. Drago Zadnikar (SD) je menil, da proračun glede na predvolilne obljube ne prinaša nič novega, da je premalo socialen, ne prinaša stanovanjske politike in pomoči mladim, ker pa je že marec pred vrati, je proračun podprl, da ga bodo uporabniki lahko koristili.

Sprejeli spremembe OPN Žirovnica

Urša Peternel

Breznica – Žirovniški občinski svetniki so na februarski seji sprejeli druge spremembe in dopolnitve Odloka o občinskem prostorskem načrtu (OPN) občine Žirovnica. Župan Leopold Pogačar je poudaril, da gre za pomemben strateški dokument, ki opredeljuje rabo prostora, omogoča gradnje, obenem pa varuje okolje in prostor pred neželenimi in nedopustnimi posegi. Pri pripravi sprememb in dopolnitev je sodelovala posebna komisija, svoje pobude so lahko podali občani, nekaj pobud za javno korist je predlagala tudi Občina Žirovnica. Skupaj je prispelo 137 pobud, od tega 42 občinskih. Večina (okrog 65 odstotkov) je bila pozitivno ocenjenih in usklajenih z nosilci urejanja prostora. Ob tem je župan poudaril, da med občani včasih velja napačno mnenje, da je »alfa in omega« sprejemanja sprememb občina. Temu ni tako, je poudaril, saj je seznam nosilcev urejanja prostora, ki morajo dati mnenje oziroma soglasje, zelo dolg.

Kot je ob tem napovedal Pogačar, bodo že v kratkem začeli zbirati nove pobude za spremembo akta, kajti gre za dokument, ki mora slediti času in se prilagajati trenutnim razmeram. Še letos bodo začeli pripravljati tudi nov razvojni program občine, v katerem bo verjetno tudi kak nov projekt, za katerega bo treba dopolniti veljavni prostorski plan.

Priznanja zaslužnim članom

Član Društva upokojencev Naklo Andrej Kosič je prejel priznanje Zveze društev upokojencev Gorenjske.

Jože Košnjek

Naklo – Nedavni občni zbor Društva upokojencev Naklo je imel tudi slavnostni del. Podpredsednik Zveze društev upokojencev Gorenjske Zoran Rink je članu Društva upokojencev Naklo mag. Andreju Košiču podelil priznanje zveze. Andrej Košič večino svojega življenja živi za kulturo, še posebno za folkloro. Od leta 1997 dalje je umetniški vodja, resnična duša Folklorne skupine Društva upokojencev Naklo, pri kateri je tudi sam plesal in jo je kot vodja dvignil na visoko strokovno raven. Priznanji Društva upokojencev Naklo pa sta prejela dolgoletna tajnica društva in odgovorna za kulturo in izletništvo Slavka Jelenc ter Darinka Križnar, ki je v društvu več let skrbela za šport in rekreacijo. Nagrajencem je čestital tudi župan Občine Naklo Ivan Meglič.

Prejemniki priznanj s podpredsednikom Zveze društev upokojencev Gorenjske Zoranom Rinkom (prvi z leve), članico upravnega odbora društva Magdo Slapar in predsednikom društva Jožetom Kajinom (desno)

Literarni razpis »SPread The Karawanks«

Cilj projekta SMART Tourist je s pomočjo literature posebej predstaviti kulturo in zgodovino območja Karavank na obeh straneh meje. V nemškem in slovenskem jeziku bodo izdane knjige sodobnih avtorjev in pripravljeni časopisni prispevki, ki predstavljajo raznolikost Karavank, lokalnega prebivalstva ter njihovo zgodovino in kulturo. Vsa zbrana literatura bo podprta z digitalnimi orodji, tako da bo bralec lahko do njih dostopal tudi digitalno.

Pogoji za udeležbo na javnem razpisu so naslednji:

1. **Iščemo leposlovno, znanstveno ali poljudnoznanstveno besedilo vseh žanrov in zvrsti.**
2. **Besedilo se mora nanašati na literarno ali kulturno dediščino karavanške regije, ali pa ga mora napisati avtor, ki živi ali dela v regiji**
3. **Predloženi članek naj bo napisan v nemškem ali slovenskem jeziku.**
4. **Besedilo ne sme biti v celoti ali delno že objavljeno pri založniku ali samozaložniku.**
5. **Udeležba je brezplačna. Besedilu mora biti priložen kratek življenjepis.**

Prosimo, upoštevajte, da vam predložene dokumente vrnemo le izjemoma v upravičenih primerih.
O nagradah odloča neodvisna žirija. Presoja žirije je zavezujoča in nesporna. Pravni postopek je izključen. Honorar avtorju znaša med 500 in 2.000 EUR. Avtor ali avtorica daje Mohorjevi založbi pravico do razmnoževanja in distribucije svojega predloženega dela. Besedilo bo objavljeno v obliki knjig in elektronskih knjig, odlomki besedil pa bodo pomemben del spletnega mesta (spread-karwanks.eu) in aplikacije, ki bo razvita v projektu. Predložitev je možna do konca leta 2019.

Svojo prijavo pošljite na naslov:

Mohorjeva družba
p.n. Martina Kanzian
Viktringer Ring 26
A-9020 Klagenfurt/Celovec
Martina.Kanzian@mohorjeva.at
0463/5651542

Mohorjeva Hermagoras

Rekonstrukcija pristana na Mlinem

Glavna pridobitev bo obnovljen lesen pomol, ki bo omogočal privez enajstih pleten.

Na Mlinem obnavljajo pristan.

V teh dneh poteka rekonstrukcija pristana Mlino, ki obsega rušitev obstoječega grajenega roba obale, odstranitev obstoječe betonske in lesene ploščadi, dela utrjene površine in konstrukcij, ki služijo za dostop do pleten, ter izgradnjo novega grajenega roba obale, betonske klančine, lesenega zaključka zidov in klančine ter izvedbo utrjene površine in ureditve širšega območja.
Dela bodo zaključena do konca aprila, vredna pa so okoli 160 tisoč evrov. Financirajo jih iz občinskega proračuna iz zbranih pristaniških pristojbin. Glavna funkcionalna pridobitev bo obnovljen lesen pomol, ki bo omogočal varno pristajanje in privez enajstih pleten ter boljše pogoje za vstop in izstop potnikov.

Pomoč pri parkiranju

Občina Bled je začela opremljati parkirišča s sistemom, ki uporabnikom že ob glavni cesti sporoča, kje in koliko parkirnih mest je na voljo.

Ta čas so s prikazovalniki parkirnih mest opremili parkirišči Vrtec in Osnovna šola ob severni razbremenilni cesti, sistem pa deluje prek talnih zank, ki so vgrajene v tla parkirišča ter zaznavajo vozila na vhodu in izhodu. Na ta način promet usmerjajo na parkirišča zunaj središča Bleda, ki so manj zasedena in cenejša. Z obeh parkirišč s skupno zmogljivostjo več kot dvesto osebnih vozil je le pet minut hoje do jezera.
Vrednost sistema za štetje prometa na dveh lokacijah in prikazovalnikov je 24 tisoč evrov, v sklopu ureditve severne razbremenilne ceste pa so uredili in zamenjali tudi turistično signalizacijo ob obvoznici in Ljubljanski cesti v vrednosti 17 tisoč evrov. Hkrati z občine sporočajo, da bodo parkirišča v Betinskem klancu na trasi stare blejske vpadnice oziroma ob kolesarski povezavi Lesce–Bled brezplačna, hoje do jezera pa je kilometer in pol do dva kilometra.

Prikazovalniki parkirnih mest

Bled med finalisti Best of Europe

Destinacija Bled se je s svojimi projekti za ozaveščanje domačinov in turistov uvrstila med finaliste za nagrado v kategoriji Best of Europe na področju trajnostnega turizma.

Destinacija Bled se je s svojimi projekti za ozaveščanje domačinov in turistov, ki so jih na Turizmu Bled poimenovali Majhni koraki za ohranitev paradiža, uvrstila med finaliste za nagrado v kategoriji Best of Europe na področju trajnostnega turizma. Nagrade bodo podelili 6. marca na turistični borzi v Berlinu.
Destinacija Bled je del zelene sheme slovenskega turizma in nosilka zlatega certifikata trajnosti, lani pa je na Nizozemskem prejela še naziv, ki jo uvršča med sto najbolj trajnostnih destinacij sveta. Zgodba, ki jo je poudarila v prijavi za Best of Europe, so številni majhni projekti, ki na Bledu živijo v sodelovanju z domačini in turisti. Na prvem mestu je projekt Vprašaj me, sem domačin, ko domačini poleti ozaveščajo in opozarjajo obiskovalce o pomenu varovanja narave, hkrati pa na najbolj frekventnih lokacijah Bleda obiskovalcem nudijo osnovne informacije o kraju. Pitniki s kakovostno brezplačno pitno vodo ob jezeru niso tako samoumevni, kot se to zdi Slovencem. Zaščita rastlin in parkovnih zasaditev ob jezeru, smetnjaki za ločeno zbiranje odpadkov ob potkah v blejskih parkih, številne polnilnice za električna vozila ter biorazgradljiva posoda in pribor ter lokalni dobavitelji na Okusih Bleda so očitno prepričali strokovno žirijo, ki je Bled torej uvrstila med letošnje finaliste Best of Europe.

Destinacija Bled se je s svojimi projekti za ozaveščanje domačinov in turistov uvrstila med finaliste v kategoriji Best of Europe na področju trajnostnega turizma.

Pustna povorka na Bledu

Temi za lokalne skupine v letošnjem letu sta Zeleni Bled in Bled local selection.

Utrinek z lanske povorke

Na pustno nedeljo, 3. marca, vabljeni na ogled pustne povorke po ulicah Bleda! Povorka bo ob 14.30 svojo pot začela na Bledcu in se skozi najstarejšo blejsko vas Grad odpravila po Jezerski promenadi do Trgovskega centra Bled. Vmes se bo povorka s skupinami ustavila pri odru na Jezerski promenadi, kjer bodo skupinske maske predstavile svoje like, glavna zabava pa bo na spodnji ploščadi Trgovskega centra Bled s skupino Joške v'n. Temi za lokalne skupine v letošnjem letu sta Zeleni Bled in Bled local selection, v povorki pa pričakujejo tudi kurente!

Medgeneracijski center Vezenine

Na Selišah nadaljujejo projekt izgradnje medgeneracijskega centra.

Med investicijami v občini Bled, ki so letos že končane, je zaključeno komunalno urejanje poslovno-stanovanjske cone na Selišah, kjer že pridobivajo uporabno dovoljenje in nadaljujejo projekt izgradnje Medgeneracijskega centra Vezenine.
Medgeneracijski center Vezenine je največji projekt Občine Bled v letošnjem in prihodnjem letu. V centru bo prostor za novo knjižnico, programe Ljudske univerze Radovljica – Medgeneracijskega centra Bled in dnevni center za dnevno oskrbo starejših, ki jo bo izvajal Dom dr. Janka Benedika Radovljica. Območje Seliš bo občina intenzivno ozelenila v sklopu regijskega projekta Zelena naselja, stalno muzejsko zbirko o nekdanji tovarni Vezenine pa bo financirala iz projekta Naša industrijska dediščina, naš ponos.

BLED
BLED
Podoba raja.
Več informacij na:
www.e-bled.si,
www.bled.si
OBČINA BLED, CESTA SVOBODE 13, BLED

Sprejet preddvorski proračun

Občinski svet Občine Preddvor je v drugi obravnavi potrdil letošnji proračun, vreden 3,2 milijona evrov.

Danica Zavrl Žlebir

Preddvor – Občutna sprememba od osnutka do predloga proračuna je v zmanjšanju prihodkov in odhodkov, povezanih z gradnjo vodovoda na Možjanci. Temu projektu se namreč letos odpovedujejo, ker nameravajo spremeniti gradbeno dovoljenje, vodovod pa graditi v naslednjih letih. Že v naslednjem letu bo znesek zanj vključen v občinski proračun, je pojasnil župan Rok Roblek. Dobrih dvesto tisočakov bodo tako prenesli na več drugih projektov, med njimi za nogometno igrišče, vrtec, ureditev Šolske ulice, jezero ...

V prvih dveh letošnjih zimskih mesecih občina skorajda ni imela stroškov z zimskim vzdrževanjem cest, zato so svetniki odločili, da se znesek prenese na letno vzdrževanje, potem pa bodo videli, koliko lahko namenijo urejanju infrastrukture. V proračunu so preimenovali postavko, ki govori o nogometnem centru, v športni center in se ob tem seznanili, da denarja iz fundacije za šport zanj ne pričakujejo, dokler center ne bo imel gradbenega dovoljenja. Beseda je bila tudi o upravljanju z gozdovi. Občina ima večjo posest na Možjanci, kjer bi v prihodnje kazalo stremeti k sečnji in večjim prihodkom. Ob tem so poudarili tudi potrebo po boljšem vzdrževanju gozdnih cest, pobudo bodo naslovili pristojnim službam. V zvezi s športnim parkom Voke, kjer so opustili načrte za gradnjo igrišč, pa so dolžni sanirati most na cesti, ki vodi na to območje. Po dogovoru z lastnikom mora biti most narejen do pomladi prihodnje leto. Zakaj za stavbo turistične poslovalnice ni predvidenega proračunskega denarja, je zanimalo enega od svetnikov. Dobil je odgovor, da bodo v prihodnje skušali prek programa LAS pridobiti sofinanciranje za ureditev stavbe, poleg tega pa naj bi objekt s toplotno črpalko priključili na daljinsko ogrevanje. Ker pa se podjetje Energetika, ki skrbi za daljinsko ogrevanje, zdaj prodaja, bo novemu lastniku prepuščena tudi odločitev za toplotno črpalko. Slišali smo tudi pobude o postavitvi otroških igral v Tupaličah in Potočah, še večja potreba po obnovi otroških igral pa je v Kokri, kjer naj bi jih uredili z denarjem, ki ga občina namenja šoli. Svetniki so bili kritični do tega, da ta sredstva ostajajo neporabljena, zato se bodo v zvezi s tem povezali s svetom zavoda (OŠ Matija Valjavca Preddvor).

Svetniki so potrdili predlog proračuna. Med prvo in tokratno sejo občinskega sveta je bila v Preddvoru tudi izredna seja, na kateri so imenovali člane občinskih komisij in odborov.

V Preddvoru bodo morali kmalu zagristi v sanacijo potoka Suha. / Foto: Tina Dokl

Po obvoznici spet čez en teden

1. stran

Mnogi vozniki so začeli uporabljati različne obvoze, prav tako pa je na pomoč priskočila policija, ki v konicah skrbi za usmerjanje prometa.

Sicer pa je bil most čez Savski otok zgrajen leta 1970 in od takrat še ni bil deležen celovite prenove. Statično most sicer ni bil nevaren, vendar je bil nujno potreben obnove. V okviru sanacije so namestili tudi nove jeklene ograje, saj se je v zadnjih letih dvakrat zgodilo, da je s tega mostu na parkirišče trgovskega centra zgrmel tovornjak.

Po zaključeni prenovi nadvoza nad Savskim otokom se je v Kranju začela tudi obnova Delavskega mostu. Dela pod mostom že potekajo, zapora mostu, ki pa bo večino časa zgolj polovična, pa naj bi se začela v drugi polovici tega meseca.

Na nadvozu nad Savskim otokom potekajo zaključna dela.

Označitev nezavarovanih prehodov

Urša Peternel

Breznica – Občina Žirovnica načrtuje projekt označitve nezavarovanih železniških prehodov pri Selških rampah, v Vrbi pri vahtnici in na cesti proti golfu pod Vrbo. Uredili naj bi opozorilne sisteme za večjo varnost COPS@rail, ki delujejo s pomočjo sončnih celic. Sistem zazna prihajajoča vozila in jih z utripalci opozori na potencialno nevarnost ob prečkanju železniške proge. Na vsaki strani prehoda je postavljena ena enota sistema, vsaka vsebuje senzorje, kontrastno tablo in rumene utripalce. Kot je dejal žirovniški župan Leopold Pogačar, kljub dolgoletnemu dopisovanju s Slovenskimi železnicami in podpisanim dogovorom omenjeni nezavarovani prehodi v občini še vedno niso urejeni, zato bodo za večjo varnost poskrbeli sami. V ta namen so se prijavili tudi na projekt za sofinanciranje sistema COPS@rail.

Ponovili so razpisa

Na kranjski občini iščejo ponudnike za prenovo nekdanje ekonomske šole.

Vilma Stanovnik

Kranj – Na kranjski občini so pred dnevi objavili ponovljena razpisa za obnovo in oživitev degradiranega objekta in pridobitev novih prostorov za izvajanje vrtčevske in osnovnošolske dejavnosti. Gre za celovito prenovo zapuščenega degradiranega objekta nekdanje srednje ekonomske šole. V njej naj bi uredili štiri enote vrtca, osem enot osnovne šole in prostore uprave šole. Prav tako bodo prenovili skupno jedilnico, fasado ter uredili zelene zunanje površine skupaj s šolskim igriščem.

Zainteresirane ponudnike tako za obnovo kot tudi dobavo in montažo notranje tehnološke opreme vabijo vse do zaključka razpisa, 28. marca. Vsa dela pri projektu Dozidava in rekonstrukcija objekta Vrtec in OŠ Simon Jenko – PŠ Center so skupaj vredna blizu pet milijonov evrov, od tega bo MO Kranj pridobila sredstva RS in Evropske unije v vrednosti 4,3 milijona evrov.

V Piškovci bodo zgradili nov most

Breznica – V Piškovci bodo zgradili nov most. V projektu bosta sodelovali Občina Žirovnica in sosednja Občina Bled. Letos naj bi pripravili projektno dokumentacijo, gradnja pa naj bi se začela naslednje leto. Projekt je vreden 493 tisoč evrov, od tega naj bi Občina Žirovnica zagotovila šestdeset odstotkov denarja, Občina Bled pa štirideset odstotkov. Uredili bodo tudi del za kolesarje in pešce, medtem ko bo promet še naprej dovoljen le za osebna vozila, asfaltiranje in širitev mostu namreč po besedah žirovniškega župana Leopolda Pogačarja nista predvidena.

GRAPAK SERVIS

Naše podjetje, želi okrepiti svoj tim sodelavcev, zato medse vabimo novega sodelavca, ki bo skupaj z nami dosegel začrtane cilje.

Iščemo: **SERVISERJA KMETIJSKE MEHANIZACIJE**

IŠČEMO SODELAVCA, KI IMA:

- Veselje do dela s kmetijskimi stroji in njihovo poznavanje
- Izkušnje na področju servisa kmetijske mehanizacije
- Veselje za delo z ljudmi
- Sposobnost, da dela v timu

KAJ DELO OBSEGA?

- Izvajanje vzdrževalnih servisnih opravil (nulti servis, prvi servis, redni servisi, sestavljanje prodajnih proizvodov,...).
- Prevzemanje strojev v servis, obveščanje ter komunikacija s strankami.

KAJ VAM NAŠE PODJETJE NUDI?

- Zaposlitev za nedoločen čas s poskusno dobo 6 mesecev
- Dinamično delo v mladem kolektivu
- Priložnost biti v stalnem stiku z najnovejšimi trendi na področju kmetijstva
- Stimulativno plačilo

Delo poteka kombinirano: na sedežu podjetja in na terenu.

Če se najdete v kolektivu našega podjetja, ki si jo lahko podrobneje ogledate tudi na naši spletni strani www.grapak.com in vam je zgoraj opisan način dela pisan na kožo, potem se nam s prošnjo in priloženim CV oglasite preko elektronske pošte: andreja@grapak.com v zadevo pa dopišite: SERVISER KMETIJSKE MEHANIZACIJE.

Ustrezne kandidate bomo povabili na razgovor.

www.grapak.com

GRAPAK A1 D.O.O., TRŽAŠKA CESTA 515, BREZOVICA PRI LJUBLJANI

GRAPAK A1 d.o.o., Strahinj 155, 4202 Naklo • tel.: 04 277 27 00, mail: info@grapak.com

Gasilci tekmovali

Gasilci iz Zaloga so že desetič pripravili tekmovanje v spajanju sesalnega voda, ki velja za največje na Gorenjskem.

Aleš Senožetnik

Cerklje – V športni dvorani v Cerkljah je v soboto potekalo gasilsko tekmovanje v spajanju sesalnega voda, ki ga gasilci iz Zaloga organizirajo v spomin na Tomaža Plevela.

Tekmovanja se je udeležilo več kot štiristo gasilcev in gasilk. Gre za eno izmed štirih tekmovanj, ki jih v sklopu zimske lige razpisuje Gasilska zveza Slovenije, ter zadnje izmed petih, ki jih razpisuje Gasilska zveza Gorenjske.

Prehodni pokal Gasilske zveze Gorenjska so tako v ženski kot v moški konkurenci osvojili domači člani PGD Zalog. Drugi so bili gasilci PGD Predoslje, tretji pa PGD Lancovo. Gasilci z Zgornjega Brnika so bili četrti, gasilci iz Naklega pa peti.

Med gasilkami so domačinkam sledile članice PGD Begunje na Gorenjskem ter PGD Sovodenj 6M, na četrto in peto mesto pa so se uvrstile članice ekip PGD Hrušica in Leše 1.

Tekmovanja v Cerkljah se je sicer udeležilo 38 moških in 25 ženskih ekip. Med moškimi so zmagali gasilci iz Starš pred Goričo vasjo in DVD Andrilovec iz sosednje Hrvaške. Hrvati so dosegli tudi najhitrejši čas tekmovanja, in sicer 13,17 sekunde.

Med članicami so bile najboljše gasilke PGD Krka Novo mesto, druge so bile domačinke iz Zaloga, tretje pa gasilke PGD Rova. Na četrto mesto so se uvrstile članice Begunj na Gorenjskem, pete pa so bile članice PGD Račna.

Tekmovanja v Cerkljah se je udeležilo 38 moških in 25 ženskih ekip.

Zapora ceste Češnjica–Podrošt

Železniki – Zaradi gradbenih del, ki bodo potekala na dveh odsekih državne ceste Češnjica–Podrošt, bo v naslednjih mesecih na tej cesti več zapor. V času popolne zapore od 3. marca do 14. avgusta med 8. in 13. ter med 15. in 18. uro bo promet potekal po občinskih cestah Zgaga–Močilarjev Grič in Močilarjev grič–Davča. Na omenjenih odsekih bo državna direkcija za infrastrukturo razširila cestne ožine in sanirala brežine, ki jih bo zaščitila s sidrnimi mrežami in opornimi konstrukcijami.

Prihaja čas za pustne norčije

Na Gorenjskem se te dni obetajo številna pustovanja, eno največjih bo jutri v Kranju.

V. S., U. P., D. Ž., J. P., M. B.

Kranj – Na jutrišnjo pustno soboto se bodo po ulicah starega Kranja tradicionalno sprehodile pustne maske in zadišalo bo po krofih. Za vse lačne bo od 10. ure dalje poskrbela Kranska kuhna. Plesa željne pustne maske se bodo lahko zavrtele tudi v diskoteki na prostem, ki bo na Glavnem trgu. Otroško pustno rajanje s Piko Nogavičko bo na Glavnem trgu potekalo od 11. ure dalje. Tradicionalna mednarodna pustna povorka, ki vsako leto pritegne več tisoč obiskovalcev, se bo začela ob 14. uri in bo potekala od Mestne knjižnice do Prešernovega gledališča. V pustni povorki bodo sodelovale etnografske skupine iz Slovenije in tujine. Med drugimi se bodo predstavili Pehinarska gospoda z Reke in Mesopustari iz Kraljevice, manjkali pa ne bodo niti znanilci pomladi, brez katerih ni pravega karnevala. Kurentov bo na ulicah Kranja kar sto petdeset. Letošnje leto se bo glavnemu sprevodu pridružila tudi otroška pustna povorka, na kateri se bodo predstavili otroci iz kranjskih vrtcev in šol. Prav tako vabijo tudi skupinice otrok v spremstvu staršev. Ljubitelji skupinskih mask se bodo lahko potegovali za naziv naj pustne skupine in osvojili lepe nagrade. Pustno rajanje se bo zvečer nadaljevalo v Klubaru.

Foto: Primož Pičulin

V Kranju letos pričakujejo okoli sto petdeset kurentov.

Godlarji na dveh pustnih dogodkih

Šenčurski Godlarji letos pripravljajo dva velika pustna dogodka. Prvi bo že jutri na pustno soboto, ko bo na povabilo Mercatorja pustna povorka ob 10. uri pri nakupovalnem centru na Primskovem. V nedeljo, 3. marca, pa bodo njihovi vozovi z maskami, ki predstavljajo najbolj aktualne teme iz vsakdanjega življenja, krenili iz Srednje vasi v Šenčur, kjer bo tamkajšnje središče prizorišče največjega pustnega dogodka na Gorenjskem. Na pustni torek, 5. marca, pa bo ob 18. uri pokop pusta v ožjem krogu.

Pustni sprevod v Radovljici, ki ga že več kot dvajset let prireja Turistično društvo Radovljica, se bo začel v soboto ob 14. uri s Cankarjeve ulice in se od semaforja na Gorenjski cesti napotil v središče mesta. Povorko bo spremljal Pihalni orkester Lesce, na zaključku na Linhartovem trgu pa bodo podelili nagrade za najbolj izvirne maske.

Pustni smuk za svinjsko glavo

Ena od pustnih prireditev z najdaljšo tradicijo je Smuk za trofejo svinjska glava na smučišču Španov vrh. Na pustno nedeljo bo potekala že 53. izvedba, prireditev se bo začela ob 11. uri na spodnji postaji sedežnice. Najboljša otroška maska bo domov odnesla sladko svinjsko glavo, nagradili bodo tudi odrasle maske, tista, ki se bo najbolj približala srednjemu času, pa bo prejela pečeno svinjsko glavo. Organizatorja prireditve sta Športni center Španov vrh in Društvo za razvoj turizma Jesenice.

V Škofji Loki pa pustno prireditev pripravljata Društvo prijateljev mladine in Vrtec Škofja Loka v sodelovanju z loškimi šolami. Na pustni torek, 5. marca, ob 16.30 se bodo pustne šeme zbrale pred Vrtcem Najdihojca in se ob zvokih Mestnega pihalnega orkestra Škofja Loka odpravile na Mestni trg, kjer se bo ob 17. uri začela zabava. Poleg godbenikov sodelujejo še PGD Škofja Loka in Mažoretni in twirling klub Kranj.

Enega največjih pustih dogajanj pri nas vsako leto pripravijo člani Pustne sekcije Striček na Viru pri Domžalah. Jutri, 2. marca, ob 14.30 bo velika povorka otroških pustnih mask od Češminovega parka do Vira. Že 29. Veliki pustni karneval pa bo v nedeljo, 3. marca, na Viru pri Domžalah z začetkom ob 14. uri in 29 sekund. Najboljša izbrana maska bo prejela tisoč evrov.

Maškare bodo na svoj račun prišle tudi v Kamniku, kjer Zavod za turizem, šport in kulturo Kamnik ter KD Priden možic pripravljata Kamniški karneval. Ta bo na pusti torek, 5. marca, z začetkom ob 17. uri pred rojstno hišo Rudolfa Maistra. Zaključek povorke bo na Glavnem trgu, kjer bo krajši zabavni program, najboljše maske bodo tudi nagrajene.

V Medvodah bo tudi letos dvodnevno pustovanje, ki bo potekalo v Športni dvorani Medvode. Jutri bodo na svoj račun prišle predvsem odrasle maškare. Ob 21. uri se bo začel Ples v maskah s Petkovo pumpo in Natalijo Verboten. V nedeljo pa bo otroško pustovanje s skupino Čuki. Začelo se bo ob 14.30. Oba dneva bo vstop prost.

Po ulicah Bleda bo v nedeljo potekala pustna povorka. Pot se bo začela ob 14.30 in se z Bledca skozi vas Grad odpravila po Jezerski promenadi do Trgovskega centra Bled. Vmes se bo povorka s skupinami ustavila pri odru na Jezerski promenadi, kjer bodo skupinske maske predstavile svoje like, glavna zabava pa bo na spodnji ploščadi Trgovskega centra Bled s skupino Joške v'n.

Pustovanja bodo tudi še v številnih drugih gorenjskih krajih.

BOLTEZ D.O.O. KRANJ, STANETA ŽAGARJA 58/C, KRANJ

Romanje je čiščenje duše in telesa

Preddvor – V soboto, 2. marca, ob 19. uri bo v kulturnem domu v Preddvoru pogovorni večer z gostoma, nekdanjim županom Miranom Zadnikarjem in dolgoletnim direktorjem Arhiva Republike Slovenije dr. Vladimirjem Žumrom, večkratnima romarjema po Jakobovi poti. Voditeljica Ivka Sodnik bo od sogovornikov, ki pravita, da je romanje čiščenje duše in telesa, skušala izvedeti, kaj ljudi žene, da se odločajo za tolikšen napor in hudo telesno ter duševno preizkušnjo, kaj romarji iščejo po prašnih poteh in vročih asfaltnih cestah tujih dežel in kako se pripraviti na dolgo pot.

Za severno obvoznico še odkupujejo zemljišča

Suzana P. Kovačič

Tržič – Svetnika Andraža Žitnika je na nedavni seji tržiškega občinskega sveta zanimalo, za kakšen namen so v letošnjem proračunu rezervirana sredstva na postavki severne tržiške obvoznice na Ravnah (za jezom) in kako daleč je sploh realizacija obvoznice. Župan Borut Sajovic je povedal, da je idejni načrt potrjen, država nalaga obveznost občini še za sočasno sanacijo skoraj petsto metrov dolge struge Mošenika. Z več kot polovico lastnikov so že dosegli dogovor za odkup zemljišč, z nekaj lastniki dogovori še potekajo, zato je potrebna rezervacija sredstev v proračunu. Župan je sicer poudaril, da so pričakovanja nekaterih lastnikov zemljišč previsoka, da pa se bo občina pri odkupu držala sodno zaprisežene cenitve. Če s tem ne bodo uspeli, bo občina vložila predlog za razlastitev s pravično odškodnino. Nekaj zemljišč, predvidenih za odkup, ima še plombo iz naslova denacionalizacije, nekje je prisoten dedni spor.

Tekmovanje v znamenju medu

V državno ekipo za naravoslovno olimpijado se je uspelo uvrstiti tudi trem dijakom z Gorenjskega, to je Tjaši Sušnik iz Gimnazije Kranj ter Simonu Bukovšku in Evi Igličar iz Gimnazije Škofja Loka.

Mateja Rant

Škofja Loka – Na ljubljanski fakulteti za kemijo in kemijsko tehnologijo je Zveza za tehnično kulturo Slovenije (ZOTKS) v začetku februarja pripravila 7. državno tekmovanje iz znanja naravoslovja, ki je namenjeno dijakom prvega in drugega letnika srednjih šol. Šest najboljših dijakov z državnega tekmovanja bo Slovenijo zastopalo na Evropski naravoslovni olimpijadi EUSO, ki bo od 4. do 11. maja potekala v Almadi na Portugalskem, so sporočili iz ZOTKS. Slovenijo bosta zastopali dve ekipi, v katerih bodo tudi trije dijaki z Gorenjskega – Tjaša Sušnik, ki je postala tudi skupna zmagovalka na državnem tekmovanju, ter Simon Bukovšek in Eva Igličar.

Od leve proti desni: Tjaša Sušnik, Simon Bukovšek in Eva Igličar / Foto: Primož Pičulin

Letošnje državno tekmovanje je bilo po besedah Simona Bukovška v celoti posvečeno medu. »Med drugim smo računali gostoto medu oziroma njegovo viskoznost, ugotavljali vsebnost protibakterijskih učinkovin v njem in podobno.« Tekmovanje je zastavljeno interdisciplinarno, saj zajema znanja s področja biologije, kemije in fizike. Znanje, ki ga pri teh predmetih pridobijo v šoli, po besedah Simona Bukovška in Eve Igličar predstavlja zgolj osnovo, saj mnogo stvari zahteva tudi bolj poglobljeno znanje. Medtem ko je bilo državno tekmovanje predvsem teoretično, pa so naloge na olimpijadi zasnovane veliko bolj praktično, je pojasnil Simon Bukovšek, ki ima izkušnjo že z lanske olimpijade. »V dveh tekmovalnih dneh je treba vsak dan izvesti po tri poskuse,« je razložil in dodal, da je najboljše pri tem, da imajo na olimpijadi na voljo povsem nove laboratorije. »Lepo je imeti priložnost delati s tako opremo že tako mlad,« se veseli Bukovšek.

Tekmovanje EUSO poteka od leta 2003, Slovenija pa bo na olimpijadi sodelovala trinajstič. Doslej so slovenske ekipe na evropski naravoslovni olimpijadi osvojile 14 bronastih, osem srebrnih in dve zlati odličji.

PREJELI SMO

Komunalni odpadki

Račun za komunalne storitve – januar 2019 – nagrada za zavestno ločevanje in zmanjševanje količin oddanih odpadkov? Ne sprejemam pojasnila Komunale, da se cene niso spremenile, samo zneski so nekoliko višji zaradi poračuna količin, ker je bila dejansko ugotovljena količina zbranih odpadkov ob koncu leta 2018 večja od ocenjene.

Z računa lahko razberem porabo vode v prostorninskih metrih, nato obračun odpadne vode (glede na porabljeno vodo) in v rubriki Odpadki storitev obdelave komunalnih odpadkov v desetinkah kilogramov natančno, prav tako zbiranje bio odpadkov glede na prostornino kontejnerja in nato še glede na število oseb v gospodinjstvu. Vsaki postavki so prišteti splošni stroški glede na količine.

Verjamem, da je odčitek vode po števcu v tolerančnem okvirju. Zanima pa me, kolikšno je puščanje v vodovodnem sistemu, koliko vode se izgubi do potrošnikov. Kako so stehtali količine komunalnih nenevarnih, nevarnih in bio odpadkov, saj še nikoli nisem videl, da bi kdo tehtal zabojnike? Pridejo s kamionom, iztresejo vsebino in odhitijo dalje. Kako potem določijo tako natančno količino odpadkov (v desetinkah kilograma), ki mi jih zaračunavajo? Zabojniki niso opremljeni niti s čipi niti s ključavnicami, tako jih lahko polnijo tudi naključni »pridelovalci odpadkov«. Tako sem »nagrajen« z nekoliko višjimi poračuni količin, čeprav so kontejnerji pred hišo čedalje bolj prazni, saj zavestno zmanjšujem količino odpadkov v zabojnikih.

Kakšni so stroški obdelave bio odpadkov, kaj s predelanimi počnejo, jih tržijo ali podarjajo? Kakšen je postopek obdelave nevarnih odpadkov, kje poteka, kakšni so rezultati, jih varno odlagajo? In ne nazadnje: kako ravnajo z zbranimi nenevarnimi komunalnimi odpadki, jih odlagajo na deponijo Mežakla (kar je najslabša možna rešitev) ali vozijo v Ljubljano in povečujejo zalogo energije z našimi prispevki.

Od strokovnih delavcev Komunale bi rad dobil vsaj nekaj tehnično razčlenjenih odgovorov in dokazljive ter tehnično preverljive informacije o komunalnih odpadkih v mestni občini Kranj. Verjamem, da bodo tega veseli tudi bralci Gorenjskega glasa in seveda plačniki komunalnih storitev.

Janez Jereb, Kranj

Kočevsko

Ker se *o naših, več stoletij starih »sostanovalcih« sorazmerno malo piše in govori, si ob tej priložnosti dovolim obrobno omembo tega prebivalstva s strani gospe Logar malo širše opisati, da si bo bralec prispevka* Kočevsko *lahko bolje predstavljal, za koga pravzaprav gre, posebno je pomembno dogodke v času okupacije postaviti na pravo mesto.*

Po izbruhu druge svetovne vojne in okupacije Slovenije s strani fašistične Italije in nacistične Nemčije so pač tudi kočevski Nemci doživeli to, kar je za diktature tipično: postali so samo žoga v igri delitve ozemelj. Kočevski Nemci so delili nekako usodo južnih Tirolcev. Ker je pač tisti del Dolenjske, kjer so prebivali Nemci, postal italijanski, so se morali, po dogovoru med Hitlerjem in Mussolinijem, iz svoje stare domovine odseliti in narediti prostor Italijanom. Nemci se niso odselili prostovoljno in tudi ne radi. Nemška uprava je izdala celo zajeten priročnik, za preseljevanje kočevskih Nemcev, kjer je točno pisalo, kaj in koliko smejo vzeti s seboj in kaj morajo prepustiti novim priseljencem. Na žalost je imelo to preseljevanje hude posledice tudi za slovensko prebivalstvo, kamor so se morali kočevski Nemci preseliti. Nemška uprava se je odločila, da bo Kočevarje naselila ob hrvaški meji, Slovence, ki pa naj bi naredili Kočevarjem prostor, je izselila v Nemčijo, kjer so jim bile obljubljene enake nepremičnine. To se je seveda izkazalo kod podla laž, saj so bili v Nemčiji nameščeni v barakah ali na velikih kmetijah. Delati so morali v vojni industriji in na polju.

Za Kočevarje je bila tragika v tem, da so po koncu vojne leta 1945 veljali za zločince in zaveznike nacistov in so padli v nemilost nove diktature. Slovenci, ki so se vrnili iz Nemčije na svoje domačije, so dobili priložnost, če so hoteli, naseliti od nemških Švabov zapuščena območja v Vojvodini. Meni osebno je poznana vas Gudurica jugovzhodno od Pančeva, ki je bila skoraj popolnoma slovenska. Da je Kočevsko danes zapuščeno, je gotovo posledica tega, da se ni dovolilo Kočevarjem vrniti se na svoje domove.

Seveda še zdaleč ne morem opisati vsega, kar se je dogajalo, želel sem le malo osvetliti usodo Kočevarjev in s tem povezano usodo dela Slovencev. Temelji v glavnem na pripovedovanju prizadetih Kočevarjev in Slovencev s področja Krškega ter otrok s Petrička, katerih starši so bili Kočevarji in so izgubili svoja življenja na Teharju ali kje drugje.

Franci Kindlhofer, Zasip

Vabijo k projektu Ustvarjalni podjetnik

Kranj – Razvojna agencija Zgornje Gorenjske vabi ustvarjalce, ki slikajo, oblikujejo glino, izdelujejo nakit, pletejo, kvačkajo ali kako drugače ustvarjajo, k sodelovanju v projektu Ustvarjalni podjetnik. Namen projekta je pomagati še neuveljavljenim ustvarjalcem na pot podjetništva in konjičke spreminjati v poslovne priložnosti. Letos bodo v projekt povezali ustvarjalce iz Bohinja, Gorij, Kranjske Gore in z Jesenic, te občine namreč sofinancirajo projekt v letu 2019. Uvodne predstavitve projekta bodo potekale: v torek, 5. marca, ob 17. uri na Razvojni agenciji Zgornje Gorenjske, v četrtek, 7. marca, ob 17. uri v sejni sobi KS Dovje - Mojstrana in v torek, 12. marca, ob 17. uri v sejni sobi KD Joža Ažmana Bohinjska Bistrica. Prijave za sodelovanje v brezplačnem projektu bodo zbirali do 10. marca na elektronskem naslovu urska.luks@ragor.si in telefonski številki 04 581 34 17 (Urška Luks).

Delna zapora Tomšičeve in Žebljarske ulice

Kamnik – Komunalno podjetje Kamnik obvešča, da bo od 4. do 20. marca zaradi gradnje optične kabelske kanalizacije veljala delna zapora Tomšičeve in Žebljarske ulice, in sicer od Policijske postaje Kamnik do nekdanjega Trivala.

KOMUNALA KRANJSKA GORA

Komunala, Kranjska Gora d.o.o.,
Spodnje Rute 50, 4282 Gozd Martuljek

Objavlja prosto delovno mesto

VZDRŽEVALEC STROJNE MEHANIZACIJE m/ž

Od kandidatov pričakujemo:
- IV. stopnja strokovne usposobljenosti, smer avtomehanik,
- vozniški izpit B, C kategorije,
- najmanj 1 leto delovnih izkušenj.

Z izbranim kandidatom bomo sklenili delovno razmerje za nedoločen čas, s polnim delovnim časom in 3-mesečnim poskusnim delom. Pisne prijave pošljite po pošti do vključno 15.03.2019 na naslov: Komunala, Kranjska Gora d.o.o., Spodnje Rute 50, 4282 Gozd Martuljek. Prijavo lahko oddate tudi po elektronski pošti, na naslov: info@komunala-kg.si. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v zakonskem roku.

Spoštovani

Ste dober komunikator in so za vas pomembne stranke? Tudi mi jih postavljamo v središče našega poslovanja. Verjamemo, da imate radi delo s strankami, ste urejeni, skrbni, natančni, samoiniciativni in fleksibilni. Veseli bomo, če se boste pridružili naši ekipi.

Vabimo vas k poslovnemu sodelovanju, polnemu izzivov in nenehnega učenja ter vašega in našega razvoja.
V Zavarovalnici Sava iščemo dva nova sodelavca/sodelavki na delovnem mestu

ZASTOPNIK ZAČETNIK (m/ž).
Kraj opravljanja dela: Kranj in okolica

Če imate:
najmanj srednješolsko izobrazbo (V. stopnja),
poznate delo z računalnikom,
vozniški izpit B kategorije,
6 mesecev delovnih izkušenj, pri čemer so zaželene izkušnje s področja sklepanja zavarovanj,
zaželeno je (a ni pogoj) dovoljenje AZN za opravljanje poslov zavarovalnega zastopanja.

Vam v Zavarovalnici Sava nudimo:
priložnost izgradnje in razvoja vaše karierne poti,
vrhunsko izobraževanje in usposabljanje,
redno plačilo,
pridobivanje izkušenj v prodaji in pri delu s strankami,
samostojnost in prilagodljivost pri razporejanju delovnega časa,
pomoč pri izgradnji in širitvi baze strank,
mentorstvo izkušenih top prodajalcev,
dodatno nagrajevanje za dobre prodajne rezultate v obliki nagradnih potovanj in mnogo drugih ugodnosti.

Delovno razmerje bo sklenjeno za določen čas 3 mesecev, s polnim delovnim časom. Vlogo z dokazili o izpolnjevanju navedenih pogojev pošljite do 12. 3. 2019 na e-naslov razpisi@zav-sava.si, **s pripisom zastopnik začetnik – Kranj.**

O rezultatih izbire bomo prijavljene kandidate obvestili v roku 8 dni po zaključenem postopku izbire.

NIKOLI SAMI SAVA ZAVAROVALNICA

ZAVAROVALNICA SAVA, D.D., ČANKARJEVA ULICA 3, MARIBOR

Gimnazijci na odru

Na Dramskem festivalu Gimnazije Jesenice je letos sodelovalo kar sedem razredov, svojo predstavo pa so pripravili tudi profesorji.

Urša Peternel

Jesenice – Dramski festival Gimnazije Jesenice je tudi letos, že osmič zapored, kar dva večera do zadnjega kotička napolnil dvorano jeseniškega gledališča. Na festivalu dijaki pripravijo gledališke predstave in sami poskrbijo tako za izvirno besedilo ali priredbo, režijo, scenografijo, kostumografijo, glasbo, gledališki list, v predstavah pa seveda tudi sami igrajo. In če sta prvo leto na festivalu sodelovala le dva razreda, jih je letos že sedem. Po besedah pobudnice in mentorice Marije Palovšnik je bila letošnja tematika dramatizacija novele, šest razredov je spisalo dramatizacijo bolj ali manj znanih novel, dva razreda pa sta pripravila avtorski besedili. Nastopajoče je ocenjevala strokovna žirija, v kateri sta bila poleg dijakov in profesorjev tudi dramska igralca Judita Zidar in Boris Kerč. In kdo jih je najbolj prepričal? Za najboljšo predstavo je bila izbrana Trimeron v izvedbi zasedbe Krotke iz 4. a. Posebno nagrado žirije za sporočilnost pa je prejela predstava Eksperiment št. 405 (Šacijini angelčki, 3. a). Nagradili so tudi najboljše igralce, scenografijo in tehnično izvedbo, kostumografijo, avtorsko besedilo, gledališki list, pevsko vlogo, koreografijo ...

Za češnjo na torti festivala vsako leto poskrbijo profesorji. Skupina Teater, prof., je v sodelovanju z Gimnazijskim teatrom izbrala ljudsko burko Vedež, ki so jo našli v zbirki Burke in šaljivi prizori iz leta 1924. Zgodba je na odru najprej zaživela v stari ljudski podobi na kmečkem dvorišču, zaigrali so jo člani starejše skupine. Mladi pa so spisali sodobno različico teksta in kot variacija je zaživela še zgodba iz sosednjega bloka.

Na festivalu vsako leto sodeluje skoraj polovica gimnazijcev. / Foto: Kristina Leskovar

Premierno Vohun iz Šiške

Kulturno-umetniško društvo (KUD) Podljubelj je premierno na domačem odru uprizorilo komično dramo Vohun iz Šiške.

Suzana P. Kovačič

Zakonca Pavel in Danica Voluchar s podnajemnikom Petrom, ki poruši Pavletov duševni mir ... / Foto: Luka Rener

Podljubelj – Celovečerna igra Vohun iz Šiške je nastala po predlogi Balkanskega vohuna (Balkanski špijun) scenarista Dušana Kovačevića. Besedilo je odrasla igralska skupina KUD Podljubelj prilagodila današnjim razmeram, ko so tudi informacije na dosegu klika. »Dogajanje smo postavili v Slovenijo v leto 2018. Lotili smo se migrantske krize, odziva Slovencev nanjo in poročanja medijev – kako na primer enostransko poročanje lahko vpliva na človeka, ki dogodkov ne zaznava s kritične distance,« je povedal igralec Miha Lindav po nedavni premieri v Kulturnem domu v Podljubelju. Režije so se člani igralske skupine lotili sami, »vsakpomal«, kot so se skupaj podpisali na gledališki list. Dogajanje postane dejanska predstava, ko Pavla Volucharja povabijo na policijo na razgovor v zvezi z njegovim podnajemnikom Petrom in se Pavletov duševni mir poruši. Da bi teroristu, ki domuje pod njegovo streho, stopil na prste, mu začne tesno slediti. O svojih odkritjih doma paranoično razlaga ženi Danici in hčeri Sonji, ki se ji Peter prav nič ne zdi »terorističen«, prej simpatičen, kar staršema ni po volji. Ko zasledovanje postane prevelik zalogaj, Pavel na pomoč pokliče še brata Boruta ... Kaj pa, če je vse res? Ali pa so samo časi bolj čudni?

Igrajo Bojan Rejc (Pavel Voluchar), Mojca Krašovec (Danica Voluchar, Pavletova soproga), Darja Grm (Sonja Voluchar, Pavletova hči), Miha Lindav (Borut Voluchar, Pavletov brat) in Marko Nemc (Peter Kovačič, podnajemnik). Moški del igralske zasedbe ima dolgoletno igralsko »kilometrino« na ljubiteljskem gledališkem odru, ženski del se je z odrom spoprijateljil ne tako dolgo nazaj. V igri ima »posneto« vlogo radijski napovedovalec, glas mu je posodil Nejc Perko. Šepetalka je Irena Romih, lučkar Matej Ahačič. Kostume so igralci sami priskrbeli, pod scenografijo pa se podpisali Andrej Lindav, Andrej Ahačič, Miha Lindav in Bojan Rejc. Izvedbo celovečerne igre so poleg KUD Podljubelj omogočili Občina Tržič, tržiška območna izpostava JSKD, Zveza kulturnih organizacij Tržič in Krajevna skupnost Podljubelj.

Igro so na domači oder postavili po osmih letih gledališkega premora, vmes so imeli člani igralske skupine druge, družinske obveznosti. Podljubeljska dvorana je ob nedavni premierni uprizoritvi pokala po šivih. Predsednica KUD Podljubelj Irena Romih je poudarila, da je proces ustvarjanja gledališke igre svojevrstno doživetje, ki na področju ljubiteljske kulture ni plačano z denarjem, pač pa je največje plačilo ustvarjalcev in hkrati tudi največje zadovoljstvo polna dvorana gledalcev in ob koncu bučen aplavz. Igra je doživela uspeh, zato se bodo ponovno predstavili v soboto, 30. marca, ob 19. uri v tržiškem kulturnem centru.

Začenjajo se že 20. Gostičevi dnevi

Jasna Paladin

Homec, Domžale – Člani Kulturnega društva Jože Gostič Homec bodo dneve v spomin na svojega rojaka, svetovno znanega opernega umetnika in pevca letos pripravili že dvajseto leto zapored, in sicer med 2. in 15. marcem v opernih hišah in krajih, povezanih z njegovim življenjem in delom. Jože Gostič, prvak ljubljanske, zagrebške in dunajske državne opere, se je rodil 5. marca 1900 v Stari Loki pri Škofji Loki, večino življenja pa je preživel na Homcu pri Domžalah. Člani društva, ki nosi njegovo ime, bodo tudi letos ob podpori Občine Domžale organizirali spominske dneve z bogatim, tudi mednarodnim programom. Že 20. Gostičevi dnevi se bodo začeli jutri, 2. marca, z opero trubadur v Operi HNK Zagreb (organiziran je odhod avtobusa iz Homca v Zagreb ob 14.30). V nedeljo, 3. marca, bo ob 11. uri najprej spominska sveta maša v cerkvi Marijinega rojstva na Homcu z nastopom zbora Cantores sancti Marci iz Zagreba, ob 17. uri pa še slavnostni koncert v Kulturnem domu Franca Bernika s solisti Opere HNK Zagreb in SNG Opera in balet Ljubljana. V petek, 15. marca, ob 19.30 bodo v ljubljanski operi v sklopu Gostičevih dnevov na ogled še Hoffmannove pripovedke.

Gorenjska gosti mlade glasbenike

Letos bodo že tretjič zapored glasbene šole na Gorenjskem gostile tekmovanje mladih glasbenikov TEMSIG. Prvi mladi glasbeniki bodo na tekmovalni oder stopili že v ponedeljek, 4. marca.

Igor Kavčič

Utrinek z lanskega tekmovanja – kvartet klarinetov v dvorani Lorenz Glasbene šole Jesenice / Foto: arhiv GŠ Jesenice

Jesenice – V marcu bo potekalo že 48. Tekmovanje mladih glasbenikov Republike Slovenije (TEMSIG), na katerem se bodo predstavili najbolj nadarjeni glasbeniki iz vse države ter celotne glasbene vertikale, od učencev glasbenih šol, dijakov konservatorijev in umetniških gimnazij do študentov akademije za glasbo. Namen tekmovanja je odkrivanje glasbenih talentov. »Gre za ugledno tekmovanje, saj so kriteriji, po katerih se ocenjujejo tekmovalci, zelo visoki. O tem priča tudi zgodovina tekmovanja, saj so prvonagrajenci praviloma danes zelo uspešni glasbeniki, mnogi tudi v samem svetovnem vrhu,« je povedala predsednica organizacijskega odbora tekmovanja ravnateljica Glasbene šole Jesenice, Martina Valant.

Februarja je bilo izvedeno predtekmovanje po različnih glasbenih šolah po Sloveniji in marca bodo na državnem tekmovanju nastopili že izbrani – najboljši kandidati v starosti do 15 let. Za dijake in študente glasbe bo potekalo tekmovanje v dveh etapah. Tekmovanje bo že tretje leto zapored potekalo na gorenjskih glasbenih šolah na Jesenicah, v Kranju, Radovljici, Škofji Loki in Tržiču, Kamniku in Domžalah.

Prvi mladi glasbeniki bodo na tekmovalni oder stopili v ponedeljek, 4. marca, tekmovanje pa bo trajalo vse do sobote, 16. marca. Nastopilo bo kar 692 tekmovalcev v naslednjih disciplinah: klavir, flavta, kljunasta flavta, oboa, saksofon, klarinet, fagot, petje, diatonična harmonika, komorne skupine s trobili ter komorne skupine jazz. Tekmovalce bo ocenjevala mednarodna žirija uglednih glasbenikov, zaključni koncert prvonagrajencev, torej izbranih zmagovalcev v posamezni disciplini in kategoriji, bo v petek, 22. marca, ob 18. uri na Konservatoriju za glasbo in balet v Ljubljani.

V Komendi sprejem za kolesarskega junaka

V Komendi so cestnemu kolesarju Tadeju Pogačarju pripravili sprejem. Uspelo mu je to, kar uspe redkim: pri dvajsetih letih je v svoji prvi sezoni med profesionalnimi kolesarji zmagal na etapni dirki. Najboljši je bil po portugalski pokrajini Algarve. To je največji uspeh v njegovi dosedanji karieri.

Maja Bertoncelj

Komenda – Tadej Pogačar je cestni kolesar iz vasi Klanec pri Komendi. V letošnji sezoni prvič nastopa med profesionalnimi kolesarji. Je član ekipe UAE Emirates, za katero vozi tudi Kranjčan Jan Polanc. Tja je prestopil iz ekipe Ljubljana Gusto Xaurum. Že na svoji tretji dirki je postal skupni zmagovalec. Dobil je etapno dirko po portugalski pokrajini Algarve (kategorija ekstra), kar je uspeh njegove kariere. To je bil razlog za sprejem v Komendi, ki so mu ga pred občinsko stavbo pripravili v torek popoldan.

Tadej Pogačar s kolesarskima kolegoma Jako Primožičem (levo) in Nikom Čemažarjem (drugi z leve) ter dekletom Urško Žigart, tudi cestno kolesarko. / Foto: Primož Pičulin

Tadej Pogačar: Sem navdušen in presrečen

Skupna zmaga je bila presenečenje tudi zanj, sploh ker je na dirki nastopil kot rezerva. Zamenjal je enega izmed sotekmovalcev, ki je zbolel. »Nadvse sem navdušen in presrečen. Za zadnjo etapo smo se odločili, da bomo že od starta nadzorovali dirko. Ekipa je svoje delo opravila odlično. Zadnjih petdeset kilometrov so druge ekipe dobile interes za napade in ostal sem samo še z dvema pomočnikoma, ki sta dala vse od sebe in lovila ubežnike. V zadnjem vzponu pa je šlo seveda na polno.

Župan Občine Komenda Slavko Poglajen: »Tadej je s Klanca, zato ni čudno, da gre tako dobro v klanec.«

Ko sem prečkal ciljno črto, še nisem vedel, ali sem skupni zmagovalec, saj nisem vedel, kje je Danec. Maser mi je povedal, da sem zmagal. Bilo je res neverjetno,« je Tadej Pogačar obujal spomine. Na dirki je zanj navijalo tudi njegovo dekle, prav tako cestna kolesarka Urška Žigart, starša pa sta dogajanje spremljala doma. »Bili smo pred televizijo z velikimi očmi, velikimi ušesi in smo bili nadvse navdušeni nad njegovo vožnjo,« je dejal oče Mirko, mama Metka pa je dodala: »Težko je verjeti, da tvoj otrok pri dvajsetih letih premaga konkurenco, kot je bila na tej dirki.«

Tudi Tadej ni pričakoval, da bo že tako kmalu dosegel takšen uspeh. »V sezono sem šel s ciljem učiti se od sotekmovalcev, dirkati, kar se da dobro. Zmagati že na drugi etapni dirki z novo ekipo je res izjemno. Športni direktorji so presrečni, tekmovalci so bili tudi zelo veseli, sploh ker so na dirki veliko naredili za ta uspeh. Že čez zimo sem se dobro pripravil in sedaj formo še stopnjeval. Moja vloga v ekipi ostaja približno taka, kot je bila pred tem uspehom. Glavni cilj je Dirka po Kaliforniji, kjer bom imel proste roke in bom verjetno v vlogi kapetana. Pred podpisom pogodbe so obstajali dvomi, ki pa jih ni več. V ekipi se zelo dobro počutim,« je dejal mladi kolesar. V njegovem koledarju sta najprej dve dirki v Italiji: Strade Bianche (9. marca) in GP Industria & Artigianato (10. marca), nato bo imel nekaj časa za treninge in priprave za Dirko po Baskiji, sledili bosta dirki v Ardenih v Belgiji (Liege–Bastogne–Liege in La Fleche Wallonne), potem Dirka po Romandiji (30. april–5. maj) in Dirka po Kaliforniji (12.–18. maj), ki bo njegov glavni cilj. V mislih ima tudi dirko Po Sloveniji (19. do 23. junij).

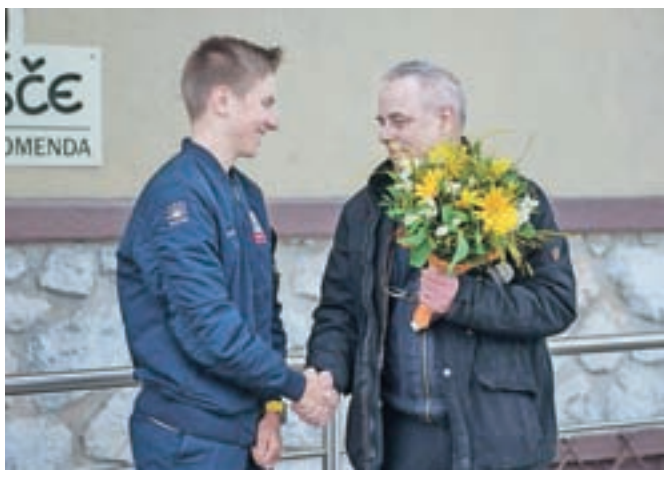

Čestital mu je tudi župan Občine Komenda Slavko Poglajen. / Foto: Primož Pičulin

Jaka Primožič: Tadej je sposoben velikih stvari

Pogačarju sta na sprejemu čestitala tudi župan Občine Komenda Slavko Poglajen in v imenu sosedov s Klanca in Kolesarskega društva Komenda Tea Tašker Kern. »Tadej je s Klanca, zato ni čudno, da gre tako dobro v klanec. Pri rosnih dvajsetih letih doseči tak uspeh v prvi sezoni med svetovno elito ni kar tako. To je tudi velik uspeh za celotno občino, vsaj za tiste, ki vemo, koliko truda in prevoženih kilometrov je bilo zanj potrebnih. Dobre rezultate je imel že prej, da pa bo tako hitro uspel tudi med svetovno elito, tega nismo pričakovali,« je dejal župan Slavko Poglajen. Med tistimi, ki so prišli pozdravit Tadeja, sta bila tudi njegova kolesarska kolega Jaka Primožič in Nik Čemažar iz KK Kranj, s katerim so bili skupaj v reprezentanci. »S Tadejem se dobro poznamo in smo se vedno dobro razumeli. Sploh odkar smo prestopili v člansko kategorijo, je res pokazal, da je sposoben tudi velikih stvari, še večjih, kot je bila ta zmaga. Kljub vsemu me je presenetilo. Česa takšnega ni mogoče pričakovati od nikogar, ki je prvo leto med profesionalci. Tadej je res nekaj posebnega, on zna narediti to, kar je treba,« je povedal Jaka Primožič.

Mama Metka: »Težko je verjeti, da tvoj otrok pri dvajsetih letih premaga tako konkurenco.«

To ni bil prvi sprejem za Pogačarja in vsi prisotni so si bili enotni, da tudi ne zadnji. »Eden izmed zapisov pod vabilom na sprejem se je glasil: »Naj vam sprejemi za Tadeja pridejo v navado, ker boste letos ves čas pred občino.« Tadej, srečno in uspešno na tvoji poti,« pa je za konec uradnega dela sprejema dejal povezovalec Jurij Kern.

Atleti za evropska odličja

Na atletskem dvoranskem evropskem prvenstvu je v krogu favoritov za odličja tudi Luka Janežič.

Maja Bertoncelj

Ljubljana – Slovenska atletska reprezentanca bo od danes do nedelje nastopala na atletskem dvoranskem evropskem prvenstvu v Glasgowu, kamor je odpotovalo osem atletov: Luka Janežič (400 m), Anita Horvat (400 m), Maruša Mišmaš (1500 m), Tina Šutej (skok s palico), Maja Mihalinec (60 m), Maruša Černjul (skok v višino), Jakob Filip Demšar (60 m ovire) in Žan Rudolf (800 m).

Prvo ime je Vodičan Luka Janežič, ki je glede na letošnje dosežke v krogu favoritov za medaljo. Dobro pripravljenost je potrjeval tudi na mitingih. Kot je dejal atlet AD Kladivar Celje, so njegovi cilji visoki, zaveda pa se, da je konkurenca izjemna in bo za dober dosežek moral pokazati tri dobre nastope.

Optimističen je tudi predsednik Atletske zveze Slovenije Roman Dobnikar: »Pred nami je prvi vrhunec. Ekipa je mešanica izkušenj, obilnega znanja in mladostne zagnanosti. Ciljamo visoko, na sam evropski vrh. Letošnji izidi nam dajejo razlog, da razmišljamo o prvi medalji po desetih letih.«

Vodičan Luka Janežič je kandidat za prvo slovensko medaljo po desetih letih. / Foto: Gorazd Kavčič

Zmaga Jeseničanov, jutri igrajo v gosteh

Jesenice, Kranj – Hokejisti moštva HDD SIJ Acroni Jesenice so v torek v Alpski hokejski ligi odigrali 27. tekmo v rednem delu prvenstva. Za nasprotnika so v športni dvorani Podmežakla imeli hokejiste italijanskega kluba Hockey Milano Rossoblu in jih premagali s kar 7 : 0 (3 : 0, 3 : 0, 1 : 0). Na lestvici ostajajo na devetem mestu in za osmim zaostajajo za štiri točke. Jutri bodo gostovali pri hokejistih HC Fassa Falcons. V članskem državnem prvenstvu pa so bile v ponedeljek odigrane prve tekme četrtfinala. Rezultati: HK Triglav – HK MK Bled 5 : 4 (1 : 0, 3 : 1, 1 : 3), HK Slavija Junior – HK ECE Celje 4 : 0 (1 : 0, 1 : 0, 2 : 0) in HDD SIJ Acroni Jesenice – HDK Maribor 13 : 0 (6 : 0, 4 : 0, 3 : 0). Druge tekme, igra se na dve zmagi, so odigrali včeraj, rezultatov pa do zaključka redakcije še nismo prejeli.

Smučarske skakalke tik pod stopničkami

Kranj – Na svetovnem prvenstvu v nordijskih disciplinah v Seefeldu so na dveh tekmah nastopile tudi že smučarske skakalke. Na ekipni tekmi so v postavi Špela Rogelj, Jerneja Brecelj, Nika Križnar in Urša Bogataj osvojile četrto mesto, na posamični pa sta bili dve v deseterici. Križnarjeva je bila sedma, Bogatajeva pa osma. Novo priložnost za boj za odličje bodo imele jutri na tekmi mešanih ekip.

Loški rokometaši gostijo Dobovo

Škofja Loka – Rokometaši nadaljujejo tekmovanje v Ligi NLB. Ekipa Urbanscape Loka bo jutri, v soboto, 2. marca, znova igrala v domači Športni dvorani Poden. Njen nasprotnik bo MRD Dobova, tekma se bo začela ob 20. uri.

Triglav in Domžale v gosteh

Kranj – Ta konec tedna bodo v prvi slovenski nogometni ligi Telekom tekme 21. kroga. Domžalčani bodo jutri v Murski Soboti igrali z Muro, igralci Triglava iz Kranja pa v nedeljo prav tako v gosteh z Gorico.

Košarkarji v drugem delu tekmovanja

Šenčur – Košarkarji v ligi NKBM začenjajo drugi del tekmovanja. Igralci Šenčurja Gorenjske gradbene družbe igrajo v Ligi za obstanek. Danes jih v prvem kolu čaka gostovanje pri Zlatorogu Laško, Helios Suns igrajo v Ligi za prvaka in v nedeljo gostujejo pri Rogaški.

Odkupne cene mleka

Cveto Zaplotnik

Kranj – Po podatkih Agencije RS za kmetijske trge in razvoj podeželja so mlekarne januarja letos za mleko, dostavljeno v mlekarno ter s 3,7 odstotka maščobe in 3,15 odstotka beljakovin, plačale v povprečju 30,80 evra za sto kilogramov, kar je bilo za 63 centov ali za 2 odstotka manj kot mesec prej. Ker je mleko v povprečju vsebovalo 4,29 odstotka maščobe in 3,46 odstotka beljakovin, je bila povprečna dejanska odkupna cena 34,79 evra in je bila za 39 centov ali za 1,13 odstotka višja kot decembra lani. Odkupovalci so za mleko s 3,7 odstotka maščobe in 3,15 odstotka beljakovin plačali povprečno 28,23 evra za sto kilogramov, cena, izračunana glede na vsebnost maščob in beljakovin v mleku, pa je znašala 32,56 evra.

Odkupna cena (v evrih/100 kg) za mleko s 3,7 odstotka maščobe in 3,15 odstotka beljakovin (standardna) in glede na dejansko vsebnost maščobe in beljakovin (dejanska)

Mesec	Cena mlekarn		Cena odkupovalcev	
	*standardna	*dejanska	*standardna	*dejanska
December 2012	31,00	32,56	26,56	30,71
December 2013	36,23	38,36	31,06	36,12
December 2014	32,64	34,09	27,77	31,72
December 2015	28,88	30,70	24,86	28,33
December 2016	26,84	30,01	24,15	28,18
December 2017	32,87	35,25	28,63	32,97
December 2018	31,43	34,40	28,37	31,95
Januar 2019	30,80	34,79	28,23	32,56

Predstavitev dveh javnih razpisov

Kranj – V ponedeljek, 4. marca, bo v sejni sobi Kmetijsko gozdarskega zavoda Kranj predstavitev dveh javnih razpisov - ob 9. uri predstavitev razpisa za sofinanciranje naložb za prilagajanje kmetijskih gospodarstev podnebnim spremembam, ob 11. uri pa še predstavitev razpisa za naložbe v predelavo in trženje kmetijskih proizvodov. Med naložbe za prilagoditev kmetijskih gospodarstev podnebnim spremembam med drugim sodijo nakup in postavitev mrež za zaščito pred točo in rastlinjakov, ureditev trajnih nasadov in namakalnih sistemov za enega uporabnika, med naložbe v predelavo in trženje kmetijskih proizvodov pa ureditev objektov oziroma nakup opreme za predelavo, trženje in skladiščenje kmetijskih izdelkov, nakup mobilnega predelovalnega obrata ter ureditev prodajnih in degustacijskih prostorov.

O zasaditvi in oskrbi travniškega sadovnjaka

Zgornje Gorje – Kmetijsko gozdarski zavod Kranj izvaja v sodelovanju s partnerji projekt Od pridelka do izdelka – dodana vrednost podeželju. V okviru projekta bo v torek, 5. marca, v Gorjanskem domu v Zgornjih Gorjah usposabljanje o zasaditvi in oskrbi travniškega sadovnjaka. Ob 9. uri bo predavanje o primernih sortah in pomenu travniškega sadovnjaka za naravno krajino, ob 10. uri predavanje o načrtovanju in sajenju novega travniškega sadovnjaka, ob 11. uri pa bo v župnijskem sadovnjaku še prikaz rezi sadnega drevja.

Nova razmejitev območij

Pri letošnjem uveljavljanju kmetijskih plačil bodo že upoštevali novo razmejitev območij z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost.

Cveto Zaplotnik

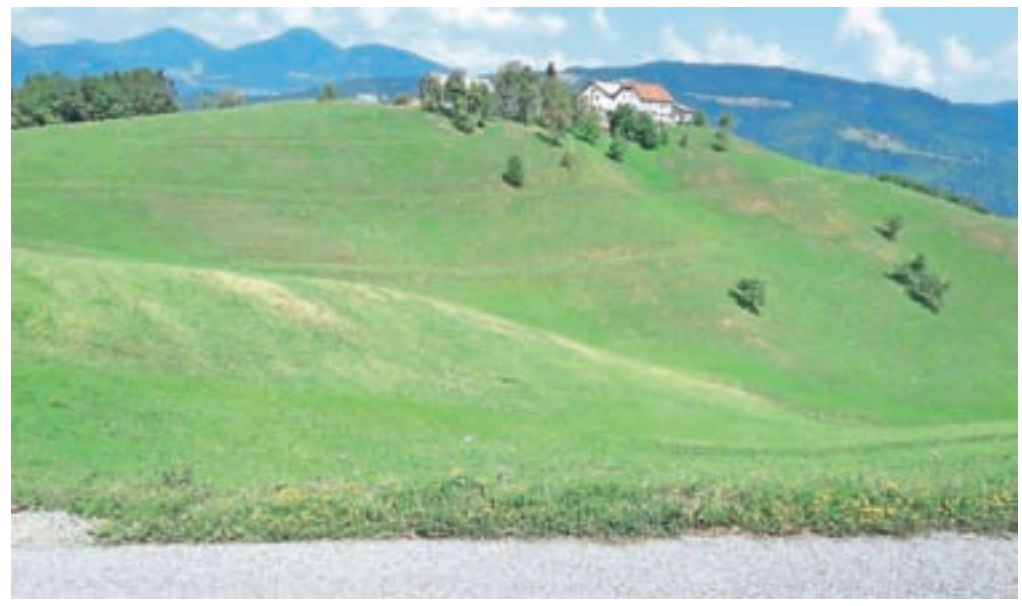

Več kot tri četrtine vseh kmetijskih zemljišč v državi je na območjih z omejenimi naravnimi možnostmi za kmetijsko dejavnost.

Kranj – V ponedeljek, 25. februarja, se je začela letošnja kampanja izpolnjevanja in oddaje zbirnih vlog za kmetijska plačila. Kampanja bo trajala do 6. maja, za zamudnike, ki bodo za vsak delovni dan zamude deležni nižjih plačil, pa do 31. maja. Vlagatelji, ki bodo uveljavljali zahtevek za dobrobit drobnice, bodo morali oddati vlogo najpozneje do 3. maja, kasnejša vložitev vloge bi že onemogočila izpolnjevanje pogojev za pridobitev plačila.

Ker se sedanje programsko obdobje Skupne kmetijske politike Evropske unije približuje koncu, pri ukrepih ni večjih sprememb, nekaj pa jih vendarle je. Po novem se morajo tudi kmetijska gospodarstva, ki redijo le enega prašiča, vpisati v evidenco imetnikov rejnih živali in registrirati kmetijsko gospodarstvo. Vse podatke o kopitarjih bodo letos povzemali neposredno iz centralnega registra kopitarjev, zato je pomembno, da vlagatelji te podatke oziroma vse spremembe sproti sporočajo v register.

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je v skladu z evropsko uredbo izvedlo novo razmejitev območij z omejenimi naravnimi možnostmi za kmetijsko dejavnost (OMD). Z novo razmejitvijo so vsa dosedanja OMD-območja ohranila ta status in upravičenost do plačil, na novo pa so v OMD vključili 4250 hektarjev, ki bodo od letošnjega leta dalje upravičeni do plačil. Nove površine so v enajstih občinah, med drugim v občinah Tržič, Kamnik, Lukovica in Moravče. Višina plačila na hektar bo različna za vsako kmetijsko gospodarstvo in bo odvisna predvsem od naravnih omejitev na posameznem zemljišču.

V shemi neposrednih plačil so pri podporah za zelenjadnice spremenili obdobje pridelave zelenjadnic in način prijave načrtovane pridelave. Pri plačilih za mlade kmete je pred oddajo zbirne vloge treba urediti dokazila o tem, da ima mladi kmet učinkovit in dolgotrajen nadzor nad kmetijo. Kmet, ki želi izstopiti iz sheme za male kmete, lahko odda vlogo o tem hkrati z zbirno vlogo najkasneje do 6. maja (zamudnega roka ni). Pri uveljavljanju zelene komponente sta po novem na seznamu medonosnih rastlin za praho še bela gorjušica in oljna redkev.

Pri ukrepih za pridobitev kmetijsko okoljskih in podnebnih plačil (Kopop) se je letos spet možno vključiti v ukrep Reja lokalnih pasem, ki jim grozi prenehanje reje. To velja za rejo cikastega goveda, lipicanskega, posavskega in slovenskega hladnokrvnega konja, krškopoljskega prašiča, jezersko-solčavsko ovco, oplemenjeno jezersko-solčavsko ovco, slovensko sansko in srnasto kozo, drežniško kozo in še za nekatere druge pasme. Tisti, ki

Vlagatelji bodo v okviru subvencijske kampanje oddali zahtevke za neposredna plačila in za plačila za ukrepe razvoja podeželja v skupni vrednosti okrog 220 milijonov evrov.

se bodo letos prvič vključili v ukrep Kopop, bodo morali najpozneje do 5. maja opraviti šesturno predhodno usposabljanje.

Z novo razmejitvijo, ki je usklajena z evropsko uredbo, se obseg območja z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost povečuje na 76 odstotkov vseh kmetijskih zemljišč v državi, zato bodo ponovno izvedli točkovanje vseh kmetijskih gospodarstev na tem območju. Nekaj sprememb je letos tudi pri ukrepu dobrobit živali ter pri navzkrižni skladnosti.

KZC KMETIJSKA ZADRUGA CERKLJE z.o.o.
KMETIJSKA ZADRUGA CERKLJE z.o.o.
Slovenska cesta 2, 4207 Cerklje na Gorenjskem
tel.: 04 / 25 29 010, fax: 04 / 25 29 011
www.kzcerklje.si, info@kzcerklje.si
vaš zanesljiv in odgovoren partner že od leta 1900

Meijer HZPC SEMENSKI KROMPIR
Specializirana prodaja semenskega krompirja v skladišču krompirja v Šenčurju, INFORMACIJE: 031 766 915
Semenski krompir je na voljo tudi v naših poslovalnicah v Cerkljah, Šenčurju, Voklem, Komendi in Moravčah.
ODKUP MLEKA
Po konkurenčnih cenah
INFORMACIJE: 031 670 939

ODKUP ŽIVINE
• za domači in tuji trg • krave, biki, telice, teleta
INFORMACIJE: 041 985 001
ODKUP POLJŠČIN
Odkupujemo različne vrste doma pridelane zelenjave in sadja po konkurenčnih cenah. INFORMACIJE: 031 748 229

Trihomonoza pri zelencih

Cveto Zaplotnik

Kranj – V Društvu za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije so v začetku februarja na društveni ornitofon prejeli klic zaskrbljene ljubiteljice ptic, ki je na svojem vrtu opazila zelo nenavadno obnašanje zelencev in ob tem tudi nekaj poginulih ptic. Na Inštitutu za perutnino, ptice, male sesalce in plazilce Veterinarske fakultete so eno od poginulih ptic pregledali in ugotovili okužbo z zajedavcem Trichomonas gallinae. To je prvi letošnji primer trihomonoze pri zelencih.

Kot navajajo v društvu, se infekcija lahko pojavi zaradi okužene hrane ali vode ali z neposrednim stikom med pticami. Ker zajedavec potrebuje za preživetje vlažno okolje, se večina ptic okuži ob napajalnikih, tam tudi najdejo večino poginulih ptic. V društvu svetujejo vsem, ki imajo krmilnice in napajalnike z vodo za ptice, da vodo redno, večkrat dnevno zamenjajo, in da ob menjavi vode zamenjajo tudi posodo, pri tem pa prazno posodo posušijo ali jo razkužijo z razkužilom. Ker se bolezen med pticami zelo hitro širi, priporočajo še, da ob poginu zelencev ali drugih ptic napajalnike in krmilnike umaknejo do naslednje sezone.

Foto: Maks Sešlar

Eden od poginulih zelencev

Do najboljših ocen z osebnim pristopom

Dve leti že v starem mestnem jedru Radovljice deluje Hotel Linhart, ki ga je v stavbi iz 17. stoletja uredila družina Kolarič. Turisti imajo radi vzdušje v stari hiši, mir in lepo pokrajino ter čas in pozornost, ki jim jo posvečajo, predvsem pa so navdušeni nad dejstvom, da si z dnevnimi obiski iz Radovljice lahko ogledajo vso Slovenijo.

Marjana Ahačič

Radovljica – Skoraj štiristo let staro hišo v starem mestnem jedru Radovljice je družina Kolarič pred dvema letoma temeljito obnovila in v njej uredila hotel. Letos so obnovili še fasado in bili ob zaključku evropskega leta kulturne dediščine v okviru Šole prenove uvrščeni v ožji izbor za priznanja za uspešno in kakovostno izvedeno prenovo.

»Naši gostje so večinoma Italijani, ki cenijo bivanje v tej urejeni stari hiši ter lepo pokrajino in mir, ki vlada na Linhartovem trgu,« je vtise strnil sin David Kolarič, ki dela v recepciji hotela. To, da so postelje udobne in sobe brezhibno čiste, je seveda osnova, ki je tako samoumevna, da se o njej niti ne pogovarjamo. Seveda je večini pomembno to, da je Radovljica v bližini Bleda. Da se odločijo prav za nas, pa jih običajno prepričajo fotografije na Bookingu. Lepše kot so, prej bodo rezervirali.«

Oče Peter Kolarič dodaja, da se mnenje o tem, kako se je gost počutil v hotelu, v današnjem svetu globalnih komunikacij širi z bliskovito hitrostjo. »Pridejo, odidejo, napišejo oceno ... Nobene možnosti ni več, da bi kaj prikrili; pa saj tudi ne bi hoteli. Vemo, da se moramo z gosti ukvarjati. Ko pridejo k nam, imajo večinoma že izdelan načrt, kam vse bodo šli: v Postojno, na Bled, morje, Vogel, v Kranjsko Goro in Ljubljano. Ugotovili so, da je Slovenija tako majhna, da si lahko z dnevnimi izleti ogledaš vse. In to jim je tudi najbolj všeč, nam povedo. Majhnost in izjemna raznolikost je v našem primeru zares velikanska prednost pred drugimi.«

Ob tem, pravi, jih ob naravi navdušuje tudi čistoča. Cenijo tudi čist zrak in vodo, ki sta za nas pogosto samoumevna. »Res ne vem, ali se pristojni pri nas zavedajo, da je turizem tista panoga, od katere bomo v Sloveniji lahko preživeli. Naj ljudje drugje po svetu delajo, k nam pa naj hodijo na počitek in rekreacijo. Iz izkušenj vem, da imamo v turizmu neslutene možnosti in da naša država še veliko premalo vlaga vanj. Vesel sem, da se kar precej trudi Občina Radovljica; začelo se je s festivalom čokolade, ki smo ga vsi vzeli za svojega in zaradi katerega je postala Radovljica znana tudi v najbolj zakotni vasi. Odlično je, ker jo imamo že aprila, v nizki sezoni. Radi bi, da bi se kaj dogajalo tudi pozimi, ko je tu precej mrtvila. Zadovoljni smo tudi s sredstvi, ki nam jih je občina namenila za sofinanciranje obnove fasade. Po odloku ta denar lahko dobijo vsi, ki obnavljajo stavbe kulturne dediščine. Obnova tovrstnih stavb je trikrat dražja od običajnih obnov, zato je prav, da nam pomagajo. Staro mestno jedro Radovljice v zadnjih letih res dobiva lepšo podobo. Na Češkem, od koder prihaja moja žena, so stara mestna jedra in gradove obnovili že zdavnaj, denar za prenovo pa počrpali iz Evropske unije.«

Družina Kolarič je Hotel Linhart v stavbi iz 17. stoletja na Linhartovem trgu v Radovljici uredila pred dvema letoma, letos so obnovili še fasado. / Foto: Gorazd Kavčič

Peter Kolarič je prepričan, da je za dobre ocene gostov na spletnih portalih zaslužno predvsem to, da se vsakemu od njih posebej posvetijo. / Foto: Gorazd Kavčič

Kolaričevi so ponosni na odlično povprečno oceno 9,3, ki jo ima njihov hotel na spletnem portalu Booking. Zares slabo oceno so dobili le od gosta, ki se je iz Radovljice eno uro vozil na Bled, tam pa zaradi hude gneče niti kave ni mogel popiti, ker ni dobil proste mize.

Nataša Mikelj, direktorica zavoda Turizem in kultura Radovljica, pravi, da je hotel velika pridobitev za mesto. »Slovenija želi razvijati butični, zeleni in trajnostni turizem in prav takšna doživetja, kar je povezano tudi z nastanitvami; razvoj nastanitev nižjega ranga je sicer hiter in množičen, butičnih nastanitev, za katerimi so ogromne investicije, pa manjka. Destinacija, ki ima hotel, kakršen je Hotel Linhart v starem mestnem jedru Radovljice, ima tudi več možnosti, da razvija turizem, ki ni množičen, ki privablja individualne turiste, kjer je dodana vrednost lahko večja, kar je celostno za destinacijo seveda dobro.«

Število ponudnikov turističnih nastanitev v občini Radovljica sicer skokovito narašča, lani jih je bilo tako že 141, kar je 52 odstotkov več kot leta 2017. Število gostov je bilo lani za 18 odstotkov večje kot leto poprej, število nočitev pa se je v primerjavi z letom 2017 povečalo za deset odstotkov, in sicer na več kot 280 tisoč.

Več davkov od kapitala in manj od dela

1. stran

Pri nagradi za poslovno uspešnost naj bi mejo, do katere ni treba plačati dohodnine, postopoma zvišali s sedanjih sto odstotkov povprečne bruto plače na 150 odstotkov v prihodnjem letu, na 175 odstotkov v letu 2021 in na dvesto odstotkov v letu 2020.

Državna blagajna naj bi po oceni ministrstva za finance zaradi davčne razbremenitve plače, regresa in nagrade za delovno uspešnost prejela na leto 270 milijonov evrov manj denarja, razliko pa naj bi nadomestila deloma z zvišanjem davka od dohodka pravnih oseb in višjo obdavčitvijo dohodkov od kapitala, deloma pa z zmanjšanjem obsega davčnih utaj, sive ekonomije in socialnih goljufij ter z davčnimi prihodki od večje potrošnje. Davek od dohodka podjetij in drugih pravnih oseb naj bi v naslednjih treh letih postopoma, vsako leto za eno davčno stopnjo, zvišali z 19 na 22 odstotkov, pri tem bi ohranili olajšave za vlaganja v raziskave in razvoj, vendar pa efektivna obdavčitev tudi po uveljavitvi olajšav ne bi smela biti nižja od pet odstotkov. Pri obdavčitvi dobička iz kapitala, obresti, dividend in dohodkov iz oddajanja premoženja v najem naj bi ohranili cedularno (dokončno) obdavčitev, vendar bi davčno stopnjo zvišali s 25 na 30 odstotkov in hkrati tudi spremenili obdavčitev dobička glede na imetništvo kapitala. Po sedanji ureditvi se davčna stopnja po petih letih imetništva kapitala zniža na 15 odstotkov, po desetih letih na deset odstotkov, po 15 letih na pet odstotkov in po dvajsetih letih na nič odstotkov, po novem pa bi stopnja prvih deset letih znašala trideset odstotkov, potlej pa bi se znižala na 15 odstotkov.

Predlog davčnih sprememb bo 12. marca obravnavala vladajoča koalicija, predstavili pa ga bodo tudi ekonomsko-socialnemu svetu in poslanskim skupinam.

Proti (prevelikemu) zvišanju davka na dobiček

»Zadovoljni smo, da je vlada držala obljubo in bo razbremenila stroške dela, kar bo pripomoglo tudi k večji domači potrošnji,« je predlog davčnih sprememb komentiral Branko Meh, predsednik Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije, in dodal, da v zbornici nasprotujejo zvišanju davka od dohodka pravnih oseb. Po njihovem mnenju dodatna obremenitev gospodarstva ni potrebna, saj podjetja z zaposlovanjem in gospodarsko aktivnostjo že zdaj veliko prispevajo v državno blagajno. Mikro in mala podjetja svoj dobiček vlagajo v razvoj podjetij in posodobitev opreme, država pa zadnja leta vsako leto pobere za milijardo več davkov.

V Gospodarski zbornici Slovenije podpirajo spremembe, s katerimi bo država davčno razbremenila vse zaposlene, tako tiste z minimalno plačo kot visoko izobražene strokovnjake, pogrešajo uvedbo razvojne kapice in pričakujejo umik petdesetodstotne dohodninske stopnje. Pri obdavčitvi dohodka pravnih oseb priporočajo ministrstvu bistveno večjo zmernost, saj se jim zdi uvedba spodnje efektivne davčne stopnje in dvig davčne stopnje za tri odstotne točke do leta 2022 pretiran poseg. Zvišanje davčne stopnje pri obdavčitvi dohodka iz kapitala, pri kateri je tudi po desetih letih imetništva kapitala 15-odstotna stopnja, po mnenju zbornice ni spodbudno ne za podjetja in ne za male varčevalce in bo še dodatno zmanjšalo že sedaj precej skromno dolgoročno varčevanje na kapitalskem trgu.

NEPREMIČNINE&DOM

Sejem za gradnjo in prenovo

Med 5. in 10. marcem bo Gospodarsko razstavišče v Ljubljani gostilo že 58. sejem Dom – vse za gradnjo in prenovo, na katerem bodo lahko koristne nasvete in dobre rešitve poiskali vsi, ki prenavljajo, gradijo ali načrtujejo gradnjo oziroma prenovo.

Neža Rozman

Ljubljana – Sejem Dom je največji sejem pri nas, saj pokriva največjo razstavno površino in ima tudi najvišje število razstavljavcev in obiskovalcev, zadnjih se navadno na sejmu oglasi več kot 55 tisoč. Letos bo sejem potekal pod sloganom »Ključne rešitve za vse tiste, ki gradijo, prenavljajo ali pa to načrtujejo«, kar pomeni, da bodo razstavljavci prikazali različne storitve, izdelke, sistemske rešitve ter napredne tehnologije za dom, gradbeništvo in energijsko učinkovito stavbno pohištvo, ogrevalno in hladilno tehniko, notranjo opremo, varovanje ter urejanje okolice. Razstavljavska zasedba 526 podjetij bo mednarodna, prišli bodo kar iz 26 držav, zavzeli pa bodo več kot dvajset tisoč kvadratnih metrov razstavnega prostora.

Posebnost sejma bodo tudi brezplačno svetovanje za obiskovalce in več kot 120 brezplačnih predavanj, ki sta jih pripravila Gradbeni inštitut ZRMK in svetovalna mreža ENSVET – Eko sklad. Gradbeni inštitut bo na voljo z nasveti s strokovno-tehničnega področja, Eko sklad pa za svetovanje glede kreditiranja in sofinanciranja okolju prijaznih naložb.

Sejem Dom daje prostor razstavljavcem, ki se ukvarjajo z napredno, ekološko gradnjo, s tem pa si prizadeva za varovanje in ohranjanje okolja. Prav na to se osredotoča direktor Gospodarskega razstavišča Iztok Bricl, ki pravi, da je ponudba sejma kakovostna in pomembna za slovenski trg, saj je v Sloveniji še mnogo stanovanj, ki potrebujejo tehnične izboljšave, da bodo bolj stroškovno učinkovita in bodo ponujala najboljšo kakovost bivanja. Obenem se na sejmu vedno pogosteje predstavljajo podjetja, katerih izdelki so plod slovenskih inovacij in so opazna tudi v svetovnem merilu. Podelili bodo tudi priznanje Znak kakovosti v graditeljstvu, ki ga za leto 2019 prejme podjetje Lumar iz Maribora.

Sejem bo odprt vsak dan med 10. in 19. uro, zadnji dan pa do 18. ure. Sicer je parkiranje urejeno na okoliških parkiriščih pri Gospodarskem razstavišču, a se je do prizorišča mogoče pripeljati tudi z Ljubljanskim potniškim prometom, saj vstopnice za sejem na dan ogleda veljajo kot brezplačna vozovnica do sejma in nazaj.

Na sejmu bodo potekala brezplačna svetovanja, povezana z gradnjo, obnovo in tudi sofinanciranjem ekoloških rešitev.

58. Sejem Dom
5.–10. marec 2019
Gospodarsko razstavišče
sejemdom.si
GR 65 LET · YEARS

GOSPODARSKO RAZSTAVIŠČE D.O.O., DUNAJSKA CESTA 18, LJUBLJANA

M SORA 70
let tradicije in inovativnosti
Podpiramo dobre zgodbe!
M SORA d.d.
Industrijska ulica 13, Žiri
04 50 50 230
okna@m-sora.si
www.m-sora.si

Aktualno

Se trg pregreva?

Kakšno je stanje na nepremičninskem trgu, smo povprašali agente na Gorenjskem.

Aleš Senožetnik

Kranj – Po zadnjih razpoložljivih podatkih Statističnega urada so cene stanovanjskih nepremičnin v tretjem četrtletju lanskega leta v povprečju za 15,1 odstotka višje kot v istem četrtletju leta 2017. Kljub rasti glede na predhodno leto pa so bile cene v tretjem četrtletju v primerjavi z drugim četrtletjem lanskega leta nižje za 15,8 odstotka, opravljenih je bilo tudi manj transakcij. Ali se nepremičninski trg pregreva in lahko v prihodnje pričakujemo preobrat, smo povprašali nekaj nepremičninskih agentov na Gorenjskem.

»Lani smo beležili rast cen nepremičnin, ki pa se je jeseni in pozimi umirila. Vendar z novim letom zopet beležimo večje število transakcij. Cene sicer ne rastejo, a ostajajo na enaki, torej visoki ravni,« pravi Andreja Kern Egart iz kranjske nepremičninske hiše K 3 KERN, ki dodaja, da bi cene v Kranju in okolici znižala dodatna ponudba stanovanj, a za zdaj investitorja, ki bi zgradil večje število stanovanj, ni na vidiku. »Cene zato ostajajo visoke. Vendar smo Slovenci znani po tem, da imamo nepremičnine radi v lasti, kljub temu da je kupna moč nižja kot denimo v kakšni od sosednjih držav, zato se marsikdo čakanja na nižje cene naveliča in kupi tisto, kar je na trgu,« pravi Kern Egartova.

Borut Kordež iz nepremičninske družbe Makler Bled obrata na nepremičninskem trgu še ne pričakuje, saj je povpraševanja dovolj, ponudbe pa primanjkuje, kar pripisuje predvsem dejstvu, da se je v letih recesije malo gradilo. »Nihče ni razmišljal o tem, da bo nekoč recesije konec. Prihajajo nove generacije, mlade družine, ki rešujejo stanovanjski problem, zato je vsakič, ko se na trgu pojavi nova nepremičnina, povpraševanje veliko. Prodajajo pa se tudi nepremičnine na lokacijah, ki so bile še nedavno tega manj zanimive,« pravi Kordež, ki prav zaradi velikega povpraševanja meni, da negativen trend na nepremičninskem trgu lahko povzroči le zunanji dejavnik, torej novo obdobje recesije.

Podobno kot Kern Egartova in Kordež razmišlja tudi Janez Jelenc iz škofjeloške agencije Loka nepremičnine. Jelenc sicer zaznava, da so cene nepremičnin nekoliko nižje kot pred pol leta ali letom, kazalcev, da bi v kratkem lahko prišlo do ohlajanja nepremičninskega trga pa ne vidi, razen v primeru večje gospodarske krize. »Kupci so vselej odvisni od kupne moči in kreditov. Na zanimivejših lokacijah bo povpraševanje vedno visoko,« pravi sogovornik, ki prav tako meni, da bi trg lahko sprostile nove kapacitete stanovanj in zazidljivih in komunalno opremljenih parcel. Obojega pa na Škofjeloškem primanjkuje.

Kupci nepremičnin po besedah sogovornikov največ povpraševanja po urejenih večsobnih stanovanjih, primernih za družine. »Zdajšnji način življenja je takšen, da je za mnoge stanovanje primernejše od hiše, ki si je marsikdo niti ne more privoščiti,« pravi Kern Egartova.

V promet gredo tudi manjša stanovanja, ki so zanimiva predvsem za mlade, ki rešujejo prostorsko stisko. Takšna stanovanja so primerna tudi kot investicija oziroma za kasnejšo oddajo v najem.

Kupci se odločajo tudi za nakup enostanovanjskih hiš, predvsem takšnih, katerih cene ne presegajo 250 ali tristo tisoč evrov in so hitro vseljive. Nekateri pa povpraševanje tudi po starih hišah, ki so primerne za obnovo.

Za smotrno rabo energije

Delež ljudi, ki razmišljajo o učinkoviti rabi energije v gospodinjstvih, se je precej povečal.

Aleš Senožetnik

Kranj – Pred svetovnim dnem varčevanja z energijo, ki ga bomo obeležili v torek, so znani izsledki Raziskave energetske učinkovitosti Slovenije. Kot kaže raziskava, se je delež ljudi, ki razmišljajo o učinkoviti rabi energije v gospodinjstvih, povečal za osem odstotnih točk glede na leto 2015, za sedem odstotnih točk pa se je zmanjšal delež tistih, ki o rabi energije ne razmišljajo.

Ob pojmu »učinkovita raba energije« v večini gospodinjstev (42 odstotkov) pomislijo na varčevanje z energijo, dvajset odstotkov jih pomisli na čim boljši izkoristek energije, 18 odstotkov pa na uporabo energetsko varčnih aparatov. Kot pravijo v agenciji Informa Echo, ki je izvedla raziskavo, Slovenci vse bolj razumejo bistvo učinkovite rabe energije, ki ne pomeni odrekanja bivalnemu ugodju, temveč da za ugodje, ki ga potrebujemo, ne porabimo več energije in denarja, kot je treba.

V raziskavi so ugotavljali tudi navade prezračevanja prostorov v času kurilne sezone, ki je pomembno za zagotavljanje kakovostnega zraka.

Velika večina anketirancev prostore prezračuje na naraven način z odpiranjem oken in vrat. Tudi tu se kažejo pozitivni trendi, torej krajša prezračevanja večkrat na dan. Narasel je namreč delež tistih, ki imajo pri posameznem odpiranju okna odprta do pet minut. Teh je 37 odstotkov, slaba polovica (44 odstotkov) ima okna odprta od pet do deset minut, 17 odstotkov pa več kot deset minut. Zanimivo je, da najučinkoviteje prezračujejo tisti z višjimi dohodki, manj pa tisti z nizkimi dohodki.

Kaj je treba paziti pri izbiri
VHODNIH VRAT
v stanovanje?

Za varen dom in dobro počutje je treba razmisliti o pravem modelu vhodnih vrat v stanovanje.

Ta so namreč zelo pomemben element, saj morajo glede na pogoje prostorov v hodniku, stanovanju ... opravljati svojo nalogo. Hodniki so namreč hladni, stanovanje toplo, les pa kot higroskopični material diha. Zato je pomembno, da se vrata glede na razmere ne krivijo, imajo zvočno izolacijo, so požarno varna, dimotesna in varna. Prav zato je tudi pomembno, da se jih kupi pri specializiranih prodajalcih, ki stranki primerno svetujejo in poskrbijo za primerno demontažo, odvoz, montažo in servis. Eden takih prodajalcev je zagotovo LIP BLED, sodobno lesnopredelovalno podjetje za proizvodnjo notranjih in vhodnih vrat.

Pri izbiri vrat v stanovanje varnost na prvem mestu. Stranke si vedno bolj želijo vrata s požarno varnostjo. Požarnoodporna vrata zahtevajo posebne postopke pri montaži, in to v podjetju LIP BLED lahko zagotovijo samo certificirani in pogodbeni monterji. Paziti je treba, da je v primeru požarnih vrat nameščena požarna kljuka oziroma rozeta proti prevrtanju za varnostna vrata.

Zato je svetovanje izjemno pomembno. LIP BLED ima zelo močan oddelek za inženiring, ki opremlja vrtce, bolnišnice, apartmaje in hotele. V teh primerih je zakonodaja jasna in je treba v celotni stavbi imeti protipožarne sisteme, ki so vezani na javljalce dima, požara. To pomeni, da je treba vrata povezati s tem sistemom, s t. i. panik okovjem, samozapirali, ki omogočajo, da se vrata v primeru nevarnosti lahko tudi odprejo, čeprav so zaklenjena.

Pri izbiri vrat v večstanovanjskem objektu pa je še bolj kot toplotna zaščita pomembna zvočna izolativnost. V podjetju LIP BLED imajo trenutno certificirana vrata, ki so zvočno izolativna do 42 dB. Hkrati pa ponujajo tudi druge lastnosti, kot sta požarna varnost do 30 minut in protivlomna varnost.

Vhodna vrata v stanovanje podjetja LIP BLED so preizkušena in na visokem nivoju. PREPRIČAJTE SE SAMI!

Med **5. in 10. marcem se oglasite na 58. sejmu DOM v Ljubljani,** kjer vam bodo prijazni svetovalci podjetja LIP BLED pomagali z nasveti pri sami izbiri in vam predstavili številne novosti. **Do 31. marca pa lahko v vseh poslovalnicah LIP BLED po Sloveniji izkoristite tudi sejemske popuste.**

www.lip-bled.si

lipbled®
Pesem gozda v vašem domu!

Pijani za volanom

Kljub številnim opozorilom, da je treba biti za volanom zbran in trezen, se zaradi alkohola in drog vsak dan dogajajo nove tragedije.

Vilma Stanovnik

Kranj – V torek popoldne sta na gorenjski avtocesti trčila osebni avtomobil in tovorno vozilo. Okoliščine kažejo, da je nesrečo povzročil voznik z osebnim avtomobilom, ki je v zadnji del tovornega vozila trčil zaradi kombinacije neprilagojene hitrosti vožnje in alkohola. Preizkus alkoholiziranosti je pri njem pokazal 0,79 mg alkohola/l izdihanega zraka. Oba sta vozila v smeri Ljubljane. Zaradi odstranjevanja posledic je bil promet oviran skoraj tri ure. Proti povzročitelju prometni policisti vodijo predkazenski postopek zaradi suma kaznivega dejanja zoper varnost javnega prometa.

Pod vplivom alkohola je bil v torek že zjutraj tudi voznik, ki je na škofjeloškem zaradi neprilagojene hitrosti trčil v ograjo oškodovanca in s kraja nesreče pobegnil. Voznika so izsledili, preizkus alkoholiziranosti pa je pri njem pokazal 0,37 mg alkohola/l izdihanega zraka.

Še pred morebitno nesrečo pa so škofjeloški policisti iz prometa izločili voznika, ki je bil pozitiven na hitri test za prepovedane droge. Potnici pa so zasegli manjšo količino prepovedane droge.

»Alkohol že s prvim popitim kozarcem vpliva na naše sposobnosti in jih zmanjša. Tako je tudi pri uživanju drog ali drugih psihoaktivnih snovi, ki tudi slabšajo naše psihofizične sposobnosti. Posledica so ogrožanja, prometne nesreče in tragedije. Zato se v takem stanju ne odločajte za vožnjo,« znova svarijo policisti.

Kurjenje je nevarno

V zadnjem tednu je zaradi suše razglašena velika požarna ogroženost, česar pa vsi ne upoštevajo.

Vilma Stanovnik

Kranj – Te dni z vseh koncev prihajajo vesti o večjih in manjših požarih. Samo v enem dnevu so policisti obravnavali po več požarov.

Eden izmed njih je bil minuli torek v Hotemažah, ko je popoldan zgorela manjša površina trave in vej. Še isti dan ponoči je zagorelo suho rastje v Radovljici pri železniški progi.

Na območju Begunj na Gorenjskem je v sredo popoldan v naravi zagorelo zaradi kurjenja vej in listja. Ogenj je zaradi vetra ušel iz nadzora in se začel hitro širiti. Materialna škoda ni nastala, pogorelo pa je okoli pol hektarja suhe trave.

Na območju Škofje Loke so policisti obravnavali domačina, ki je kuril kljub temu da je razglašena velika požarna ogroženost. Proti njemu vodijo prekrškovni postopek.

»V času razglašene velike požarne ogroženosti je v naravnem okolju poleg požiganja in odmetavanja gorečih ali drugih predmetov ali snovi, ki lahko povzročijo požar, prepovedano tudi kuriti, požigati na območjih ob infrastrukturnih objektih ter izven pozidanih površin uporabljati predmete, naprave ali izvajati aktivnosti, ki lahko povzročijo požar. Prav tako je prepovedano izvajati ognjemete,« opozarjajo pristojni.

Znova zavrnjen tožbeni zahtevek Telekoma

Kranj – Pred dnevi je okrožno sodišče v Ljubljani v ponovljenem postopku zavrnilo tožbeni zahtevek Telekoma Slovenije proti nekdanji upravi, ki jo je vodil Bojan Dremelj. Kot je znano, je okrožno sodišče prvo sodbo v gospodarskem sporu, v katerem je Telekom zaradi domnevno predragega nakupa podjetja Najdi.si tožil nekdanjega prvega moža družbe Dremlja in člane uprave Dušana Mitiča, Filipa Ogrisa Martiča, Željka Puljića in Darjo Senica, zavrnilo konec avgusta 2016. Po Telekomovi pritožbi je višje sodišče sredi februarja lani to sodbo razveljavilo in zadevo vrnilo v novo sojenje. Sedaj vse kaže, da je Telekom Slovenije v zadevi Najdi.si izgubil bitko za 7,6 milijona evrov. Kot poročajo, družba sodbo še preučuje.

Deskar se je poškodoval

Bled – Blejski policisti so minulo sredo obravnavali padec deskarja, ki je bil poškodovan. Deskarja so odpeljali v zdravstveno ustanovo. »Zaradi počitnic so smučišča bolj zasedena in manevrskega prostora za napake zato ni. Pozivamo k varnemu smučanju in upoštevanju pravil FIS,« opozarjajo policisti.

Maske so le za zabavo

Policisti opozarjajo, da je med vožnjo prepovedano nositi pustne maske, tistim, ki se vračajo s pustnih zabav, pa svetujejo, naj ne uživajo alkohola ali drugih snovi, ki zmanjšujejo sposobnost za vožnjo.

Vilma Stanovnik

Kranj – Kljub temu da bodo naslednji dnevi namenjeni norčavosti in nas čakajo številna rajanja, policisti pred pustovanji opozarjajo, da ne pozabite na lastno varnost in na varnost svojega imetja.

»Voznike opozarjamo, da med vožnjo v cestnem prometu ne smejo nositi pustnih mask. Zakon o pravilih cestnega prometa namreč predpisuje, da voznik med vožnjo ne sme uporabljati opreme ali naprav na način, ki bi zmanjševal njegovo slušno ali vidno zaznavanje ali zmožnost obvladovanja vozila. Sem sodijo tudi maske, lasulje, kostumi in podobno,« znova pojasnjujejo policisti in dodajajo, da je za neupoštevanje te določbe predpisana globa 120 evrov.

Pri nenadnem zaviranju ali prometni nesreči lahko različni pripomočki, ki so v kabini, tudi poškodujejo voznika in potnike v vozilu, zato svetujejo, da jih pospravite v prtljažnik vozila.

»Vse tiste, ki se boste kot vozniki odpravili na različna praznovanja in pustne zabave, opozarjamo, da ne uživate alkohola ali drugih psihoaktivnih snovi in zdravil, ki zmanjšujejo sposobnost za vožnjo. Tistim pa, ki boste uživali alkoholne pijače, svetujemo, da poskrbite za druge, primernejše oblike prevoza na zabavo ali domov,« tudi pravijo policisti in opozarjajo, da tudi pri mejni kontroli potniki ne smejo nositi pustnih mask.

Pustne maske sodijo na zabave in sprevode, za volanom in v nekaterih ustanovah pa jih je treba sneti. / Foto: Primož Pičulin (arhiv GG)

Z masko na banko?

Če lastnik ali upravljavec varovanega območja oziroma varnostnik, ki to območje varuje, oceni, da bi vstop oseb, ki nosijo pustne maske, lahko ogrozil varnost ljudi, osebno varnost, varnost premoženja ali red na varovanem območju, lahko varnostniki uporabijo vse ukrepe v skladu z zakonom, ki ureja zasebno varovanje. Med drugim lahko varnostniki od osebe zahtevajo, da masko odstrani z obraza, ugotovijo istovetnost osebe in opravijo površinski pregled. Če oseba to odkloni, ji lahko preprečijo vstop na varovano območje.

Obvestilo o prepovedi vstopa oseb s pustnimi maskami na varovano območje mora biti označeno pri vhodu varovanega območja.

Priložnost za tatove

»Pustni čas in gnečo na javnih prireditvah posamezniki marsikdaj izkoristijo za kršitve javnega reda in različna kazniva ravnanja, kot so ropi in drzne tatvine. Zato pazite na svoje otroke in jih poučite, kaj naj storijo, če se izgubijo v množici. Poskrbite tudi za lastno varnost in se izogibajte temnim ulicam, podhodom in podobno. Pri dvigovanju gotovine na bankomatih, bankah ali poštah bodite pozorni na osebe, ki vas opazujejo ali vam sledijo. Prav tako ne štejte denarja na ulici ali v gostinskih lokalih. Torbic, denarnic in dragocenosti ne puščajte brez nadzora, saj so lahko lahek plen storilcev. Previdni bodite pri odpiranju stanovanjskih vrat neznancem, predvsem ko so doma samo starejši ljudje ali otroci. Varnostno verižico imejte vedno zataknjeno, še zlasti če ste sami. Uporabljajte domofone in videodomofone ter kukala na vratih. Izogibajte se parkiranju na neosvetljenih ulicah ali parkiriščih, v vozilih pa na vidnih mestih ne puščajte denarnic, dokumentov, prenosnih računalnikov, dragih oblačil in drugih vrednih predmetov,« še svetujejo policisti in dodajajo: »Naj bo pustno rajanje res veselo, predvsem pa varno.«

Tatovi so vse predrznejši

Policisti opozarjajo, da je treba biti pozoren na neznance, ki se smukajo okoli hiš, prav tako pa je previdnost potrebna, ko se vam neznanci predstavljajo kot zastopniki različnih podjetij, saj pregledovanje stanovanja ali hiše lahko izkoristijo za krajo.

Vilma Stanovnik

Kranj – Minuli torek so policisti na Cesti na klanec v Kranju obravnavali prijavo drzne tatvine, ki sta jo najmanj dva, za zdaj še neznana storilca izvršila že dan prej, v ponedeljek. Okoli 11. ure dopoldan sta prišla do hiše starejše krajanke in se ji predstavila kot delavca telekomunikacijskega podjetja. Zvabila sta jo iz hiše. Medtem, ko si je z enim ogledovala mesta po posesti za gradnjo optičnega omrežja, je drugi to izkoristil, pregledal hišo in vzel manjši znesek denarja.

Kriminalisti so konec prejšnjega tedna obravnavali vlom v hišo v Podlubniku v Škofji Loki, od koder sta zmanjkala denar in zlatnina. Prav tako je bilo vlomljeno v skladišče v Pšenični Polici, kjer pogrešajo orodje.

Neznani storilec je na Mladinski ulici vlomil v poslovni objekt in odnesel manjši znesek denarja, na Križnarjevi poti v Kranju pa je bilo vlomljeno v stanovanjsko hišo. Zmanjkal je manjši znesek denarja, prav tako sta pogrešeni ročni uri in nakit. Tudi v sredo ponoči je bilo vlomljeno v nastanitveni objekt, zmanjkali pa so gotovina ter osebni predmeti. V Stiški vasi so kranjski policisti obravnavali vlom v stanovanjsko hišo in tatvino zlatnine, zvečer pa je bilo vlomljeno še v hišo v Šmartnem v Cerkljah na Gorenjskem.

»Svojih objektov, pa naj gre za hiše, stanovanja, garaže ali pomožne objekte, ne prepuščajte naključju in jih zaklepajte, neznance pa držite na distanci in z njimi ne bodite preveč domači. Če se osebe izdajajo za serviserje, izvajalce del in podobno, pa svetujemo, da vedno zahtevate na vpogled osebni dokument ali delovni nalog. V primeru drznih tatvin vas bodo vedno poskušali zvabiti tudi stran od vhoda v hišo. Ne pustite se zavesti. Vzemite njihove kontaktne podatke in ponudbo v miru in na samem preverite, njim pa morebiti odgovorite, da jih boste o vsem obvestili,« svetujejo policisti in dodajajo, da bodite pozorni na videz neznancev, njihova oblačila in govor. Prav tako bodite pozorni na vozilo, s katerim se pripeljejo in si poskušajte zapomniti znamko vozila, barvo in registrsko številko.

GG+

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
NA ROBU
RAZGLED

Jakobova pot dobila preddvorsko vejo

Pred nekaj manj kot desetletjem je Društvo prijateljev poti svetega Jakoba odprlo prvo Jakobovo pot v Sloveniji. Osrednja je Šentjakobska pot od Obrežja prek Ljubljane do Trsta, gorenjska veja vodi od Ljubljane do Svetih Višarij, tretja je štajerska od madžarske meje proti osrednji Sloveniji. Letos je dr. Vladimir Žumer z Zgornje Bele markiral varianto Jakobove poti na Brezje čez Sv. Jakob nad Preddvorom.

Danica Zavrl Žlebir

Novosti na romarskih poteh, po katerih so že v preteklih stoletjih tudi Slovenci romali v Kompostelo v španski Galiciji, na grob svetega Jakoba, bodo zagotovo namenili pozornost tudi na jutrišnjem pogovornem večeru v Preddvoru, kjer bo voditeljica Ivka Sodnik gostila Mirana Zadnikarja in dr. Vladimirja Žumra. Prekaljena romarja sta se pred leti skupaj podala peš v Rim, kjer ju je sprejel slovenski kardinal dr. Franc Rode. Na povabilo takratnega župana Mirana Zadnikarja je Rode junija 2017 prišel maševat na Sv. Jakob nad Preddvorom in tam podprl idejo o preddvorski varianti Jakobove poti, ki je tako dobila simbolični blagoslov. Uradno odprtje 46 kilometrov dolgega preddvorskega odseka pa bo letos poleti, na dan svetega Jakoba.

Pred kratim smo se pri cerkvici sv. Jakoba v Hrašah pri Vodicah, kjer je začetek preddvorske variante Jakobove poti, srečali z zakoncema Metodijem in Marjeto Rigler, ki vodita Društvo prijateljev poti svetega Jakoba v Sloveniji, zakoncema Vladimirjem in Francesko Žumer, pobudnikoma preddvorske variante te romarske poti, Marjanom Malijem, predsednikom Turističnega društva Smlednik (z ženo sta tudi pohodnika po slovenski Jakobovi poti), in Joži Kumer, ki z možem skrbi za cerkvico v Hrašah. »Sva prva sodobna romarja, ki sva se leta 1999 prvič podala na romanje po Jakobovi poti v Kompostelo. Tam sva bila enaindvajsetkrat, enkrat peš, večkrat pa z avtobusom, tudi s kolesom. Z željo po oživitvi tradicije slovenskih srednjeveških romanj in potovanj, ki vodijo v Kompostelo, smo leta 2000 ustanovili društvo, v naslednjih letih pa raziskovali poti, po katerih so romali naši predniki,« sta začetke Jakobove poti v Sloveniji pojasnila zakonca Rigler. Kot je bila Evropa prepredena s potmi, ki so vodile v Kompostelo, se je tudi prek našega ozemlja zarisalo več »stezic, ki so včasih bile« in so pod tem naslovom opisane tudi v vodnikih po treh vejah slovenske Jakobove poti.

Franceska in Vladimir Žumer sta bila prvič v Kompostelli leta 2008 in sta odtlej prehodila že več etap. Da bi kazalo v slovensko Jakobovo pot vključiti tudi Sv. Jakob nad Preddvorom, se je domislila Franceska, ki ji je to najljubša planinska pot, povezan pa je z njenimi prvimi koraki v življenju. »Ko sem stara 14 mesecev zbolela za oslovskim kašljem, me je hišna dekla Micka Krišelj v kmečkem nahrbtniku nesla za dva tedna na sv. Jakob, ker za to bolezen ni bilo drugega zdravila kot menjava okolja. Takrat še nisem hodila. Ko sva enkrat sedeli pred cerkvijo na soncu, pa sem vstala in naredila prve korake ob obzidju cerkve. Šele sedaj se zavedam svojih prvih simboličnih korakov v življenju,« je povedala Franceska, ki ji z leti ta dogodek pomeni vse več in je vesela, da je Sv. Jakob nad Preddvorom našel mesto na zemljevidu romarskih poti.

»Varianta Jakobove poti se začne pri cerkvi sv. Jakoba v Hrašah pri Vodicah, kjer se odcepi od prekmursko-štajerske veje slovenske Jakobove poti, ki je speljana tod mimo od Prekmurja preko Štajerske v Ljubljano. Iz otroških let se spominjam, da so mimo naše hiše v Voklem hodili romarji peš na Brezje,« pove Vladimir Žumer. Pot iz Hraš vodi skozi t. i. vodiško gmajno mimo Voklega in Šenčurja čez Srednjo vas, Luže, Olševek in Tupaliče do Preddvora, kjer se od gradu Turn vzpne na Sv. Jakob, od tam pa spet v Preddvor mimo jezera Črnava v Mače, skozi Bašelj, Trstenik, Goriče, Golnik, Senično, Udin boršt, Sebenje, Križe, Retnje in Kovor na Brezje. »Prva etapa vodi iz Hraš k cerkvi sv. Jakoba nad Preddvorom in se od tod nato v drugi etapi pri cerkvi Marije Pomagaj na Brezjah priključi izvirni gorenjski veji Jakobove poti, ki gre iz Ljubljane preko Škofje Loke do Brezij in naprej na Višarje. Prva etapa je dolga 20, druga 26 kilometrov, pot je mogoče prehoditi v dveh dneh, na njej pa si lahko ogledamo več župnijskih in vaških cerkva in krajevnih znamenitosti, na poti so tudi gostinski lokali in možnosti prenočitve. Označena je s standardnimi smernimi tablami, ki jih je pripravilo Društvo prijateljev poti sv. Jakoba v Sloveniji, na skoraj vsakih dvesto metrov jo označujejo standardne rumene puščice in nalepke školjk. Pisna soglasja za potek in označitev poti so lani dale občine Vodice, Šenčur, Preddvor, Kranj in Tržič in vse pokazale veliko naklonjenost za vzpostavitev poti.« Na prvem delu Jakobova pot sovpada s spominsko planinsko potjo Jakoba Aljaža Od doma do doma, na Sv. Jakob nad Preddvorom po markirani planinski poti, pri Kovorju pa se priključi na Rožnovensko pot, ki vodi na Brezje.

Sogovorniki ugotavljajo, da je romanje po slovenskih Jakobovih poteh pot v samega sebe, molitev in globoka duhovna izkušnja, hkrati pa priložnost za spoznavanje Slovenije, njene naravne in kulturne dediščine ter srečanja z ljudmi, česar na vožnjah z avtomobilom nikoli ne moreš doživeti na enako pristen način.

Pred cerkvico v Hrašah (od leve): Metodij Rigler, Joži Kumer, Marjan Mali, Marjeta Rigler, Franceska in Vladimir Žumer / Foto: Tina Dokl

Zanimivosti

Pina Gruden se ukvarja s preučevanjem kitov in njihovih zvokov. **Stran 20**

Zgodbe

Drago Bunčič, prejemnik Bloudkove nagrade za življenjsko delo... **Stran 21**

Obletnice

Razstava ob sedemdesetletnici podržavljenja Slatnarjeve tiskarne v Kamniku... **Stran 22**

Od petka do petka

Jure Leben (levo), ki je novembra obiskal Škofjo Loko, ni več minister za okolje in prostor. / Foto: Primož Pičulin

Peter Svetina je začel svoj šestletni mandat varuha človekovih pravic. / Foto: Tina Dokl

Predsednik države Borut Pahor se je sestal s hrvaško predsednico Kolindo Grabar-Kitarović. / Foto: Daniel Novakovič/STA

Minister Leben odstopil

Predsednik vlade Marjan Šarec je v sredo popoldne sprejel odstop ministra za okolje in prostor Jureta Lebna, ki ga je odnesla domnevna vpletenost v afero v zvezi z maketo.

Jasna Paladin

Pohvalil ministra, a sprejel njegov odstop

Potem ko se je znašel pod plazom očitkov glede naročila makete za drugi tir iz časa, ko je vodil ta projekt, je minister za okolje in prostor Jure Leben predsedniku vlade Marjanu Šarcu ponudil svoj odstop. Kot je med drugim pojasnil, je ministrstvo za okolje in prostor preveč pomemben resor, da bi ga pri izvajanju njegovega dela in poslanstva oviral takšen dvom, in da ima čisto vest, a da afera ogroža kredibilnost resorja, zato se mu zdi prav, da odstopi.

Njegovo odločitev je premier Marjan Šarec s težkim srcem sicer sprejel, a poudaril, da sta se zanjo odločila skupaj, da Slovenija že 15 let ni imela tako dobrega okoljskega ministra in da bosta – če policijska preiskava ne bo pokazala nepravilnosti – zagotovo še sodelovala, saj ga zelo ceni. Zato bo tudi pri izbiri novega ministra iz vrst SMC sodeloval osebno, saj si želi, da bi naslednik nadaljeval Lebnovo delo z enakim tempom in zavzetostjo, saj naj bi bilo v zadnjih mesecih narejenega ogromno dela. Če stranka primernega kandidata ne bo našla znotraj svojih vrst, ga bo iskal zunaj politike. Je pa Šarec še povedal, da se mu ne zdi pošteno, da odgovornost za afero, ki je nastala v prejšnjem mandatu, nosi samo Jure Leben, zato je izrazil jasno pričakovanje, da bo odstopil (ali pa bil razrešen) tudi direktor direkcije za infrastrukturo Damir Topolko.

Lebnovo odločitev spoštuje tudi predsednik SMC Miro Cerar, ki obžaluje, da je prišlo do te situacije. Poudaril je, da ga nihče ne obtožuje ničesar v zvezi z njegovim sedanjim delom, saj je kot minister po njegovi oceni deloval odlično, zato je odločitev, ki jo je moral sprejeti Šarec, še toliko težja.

Jure Leben je sicer že tretji minister Šarčeve vlade, ki je odstopil.

Predlog za novega kulturnega ministra

Predsednik vlade Marjan Šarec bo državnemu zboru za novega ministra za kulturo predlagal Zorana Poznača, kandidata Socialnih demokratov, sicer pa direktorja zavoda za kulturo Delavski dom Trbovlje. Poznič je na novinarski konferenci ob predstavitvi povedal, da je sam ponudil kandidaturo za ministra, saj želi nadaljevati delo nekdanjega ministra Dejana Prešička.

Skupaj s kandidatom za ministra bodo v SD predvidoma predlagali tudi dva nova državna sekretarja na ministrstvu za kulturo.

Varuh človekovih pravic začel delo

Svoj šestletni mandat varuha človekovih pravic je te dni začel Peter Svetina, ko je v petek prevzel posle od dozdajšnje varuhinje Vlaste Nussdorfer. Med svojimi prednostnimi nalogami je napovedal, da morajo biti najprej upoštevane vse pobude, ki so jih pri varuhu podali do zdaj. Zagotovil pa je tudi, da bo vsakodnevno opozarjal na kršitve človekovih pravic vseh prebivalk in prebivalcev v državi. Visoka podpora v DZ pri izvolitvi na mesto varuha je po njegovi oceni dobra popotnica za uveljavljanje pobud, ki jih varuh posreduje nosilcem izvršne in zakonodajne oblasti. Ocenjuje jo kot strinjanje vseh političnih strank z njegovimi stališči in vrednotami, kar je dober temelj za nadaljnje delo.

Pahor se je sestal s hrvaško predsednico

Borut Pahor se je na neformalnem kosilu v Zagrebu sestal s hrvaško predsednico Kolindo Grabar-Kitarović. Neformalno srečanje je sodilo v okvir njunega dogovora, da bosta izkoristila vsako možnost za reden dialog in poglabljanje zaupanja in sodelovanja v prid dobrih sosedskih odnosov med Slovenijo in Hrvaško. Dogovorila sta se o nekaterih vprašanjih, ki zadevajo naslednji vrh voditeljev držav procesa Brdo-Brioni, ki bo maja v Albaniji in ga vodita skupaj. Predsednika sta soglašala, da je v sedanjih razmerah v mednarodnem okolju še posebej pomembno ohranjati dobre sosedske odnose in reden dialog med državami na najvišji politični ravni.

Razglasili veliko požarno ogroženost

Uprava za zaščito in reševanje je od ponedeljka dalje na območju celotne države razglasila veliko požarno ogroženost naravnega okolja. Z dnem razglasitve velike požarne ogroženosti je v naravnem okolju poleg požiganja in odmetavanja gorečih ali drugih predmetov ali snovi, ki lahko povzročijo požar, prepovedano tudi kuriti, kuriti kresove, požigati na območjih ob infrastrukturnih objektih, izven pozidanih površin uporabljati predmete, naprave ali izvajati aktivnosti, ki lahko povzročijo požar, ter izvajati ognjemete.

Policija in inšpektorji bodo v času ogroženosti izvajali poostren nadzor.

Slovenci v zamejstvu (653)

Manuel Jug je Šturmov naslednik

Jože Košnjek

med sosedi

V soboto je bil v Celovcu občni zbor Zveze slovenskih organizacij, ene od treh krovnih političnih zastopniških organizacij Slovencev na Koroškem. Za zbor je vladalo večje zanimanje tudi zato, ker je bilo napovedano slovo dolgoletnega predsednika Zveze slovenskih organizacij dr. Marjana Šturma, ki je vodil organizacijo od leta 1992. Za njegovega naslednika je bil večinsko izvoljen mladi 21-letni slovenski politik Manuel Jug iz Sel, ki se je že nekaj časa omenjal kot najresnejši Šturmov naslednik in je tudi že prevzel mesto predsednika sosveta za slovensko narodno skupnost pri uradu avstrijskega kanclerja. Marjan Šturm, ki sta se mu za njegovo dolgoletno vodenje Zveze slovenskih organizacij in za delovanje v manjšinski politiki zahvalila tudi koroški deželni glavar dr. Peter Kaiser in minister slovenske vlade za Slovence v zamejstvu in po svetu Peter Jožef Česnik, je vsa leta ostal nasprotnik nacionalizmov vseh vrst in zagovornik večkulturnosti in dialoga. S tem, da je v tako imenovani konsezni skupini sodeloval s predsednikom koroškega Heimatdiensta Josefom Feldnerjem, organizacije, ki je koroškim Slovencem po drugi svetovni vojni povzročila največ gorja, si je nakopal v narodni skupnosti tudi nasprotnike in ostre kritike. Svojega mnenja, da se je treba z drugače mislečim nasprotnikom pogovarjati, do danes ni spremenil. Prepričan je, da so se prav zaradi dialoga pogoji za delovanje slovenske narodne skupnosti na Koroškem izboljšali in da ne bi bilo za manjšino pozitivnih dejanj, kot je na primer postavitev dvojezičnih tabel. Zagovornik dialoga v samoorganizaciji, kar so poudarjali v razpravi na občnem zboru, kakor tudi z drugima dvema osrednjima organizacijama Slovencev na Koroškem Skupnostjo koroških Slovenk in Slovencev ter Narodnim svetom koroških Slovencev, je tudi novi predsednik Zveze slovenskih organizacij na Koroškem Selan Manuel Jug.

V nedeljo, 3. marca, bosta Slovensko planinsko društvo iz Celovca in Slovensko prosvetno društvo Rož iz Šentjakoba v Rožu na Koroškem priredila že 41. zimski pohod Arihova peč v spomin na izdane in pobite partizane in aktiviste iz bunkerja pod Arihovo pečjo nad Šentjakobom. Pohod bo potekal med 9. in 12. uro od Polančeve domačije v Čemernici (Hodnina) nad Šentjakobom mimo bunkerja do doma Slovenskega planinskega društva iz Celovca na 1084 metrov visoki Bleščeči planini in nazaj mimo Ressmannove lovske koče.

Foto: Slovenski spored ORF Celovec

Manuel Jug, novi predsednik Zveze slovenskih organizacij na Koroškem

Danes, 1. marca, ob 16. uri pričakujejo v Tišlerjevi dvorani Mohorjeve hiše v Celovcu visokega gosta, tržaškega pisatelja, Slovenca Borisa Pahorja. Na Koroško sta ga povabila slovenski generalni konzulat v Celovcu in Mohorjeva, da bi sam sodeloval na predstavitvi knjige novinarke in publicistke Darke Zvonar Predan z naslovom Boris Pahor – najini pogovori. V knjigi so objavljeni pogovori, ki jih je Darka Zvonar Predan opravila s tržaškim pisateljem med letoma 2003 in 2018. Pogovor bo vodil Ivo Jevnikar iz Trsta.

Po svetu

Soseda Madžarska

Letos proslavljamo stoletnico vrnitve Prekmurja izpod ogrske nadvlade k matični domovini, hkrati pa nas vse bolj zanima, kaj se na Madžarskem dogaja zdaj. Jo je Orban povsem zapeljal ali je še kaka druga pot?

Miha Naglič

Prvaki desničarskega prevrata vzhodne Evrope. Z leve: vodja poljske vladajoče stranke Jaroslaw Kaczynski, poljski premier Mateusz Morawiecki in Viktor Orban, v Budimpešti, 6. 4. 2018. / Foto: Wikipedija

Kaj se dogaja na Madžarskem?

»Na eni strani so gospodarski kazalci države spodbudni, država zaznava rast BDP-ja, padec brezposelnosti, povišanje plač. Na drugi strani je v madžarsko vlado uprtih vse več kritik državljanov zaradi povečevanja razkola med bogatimi in revnimi, slabega zdravstvenega sistema, napadov na avtonomijo šolstva, sodstva in medijev. Državljani pozitivnih učinkov gospodarskega napredka ne občutijo v svojih denarnicah in dvigu življenjskega standarda. Za oceno stanja smo se obrnili na političnega analitika in namestnika odgovornega urednika političnega tednika 168 Ora Zoltana Laknerja. 'Res je, rast BDP-ja je močna, stopnja brezposelnosti ni bila še nikoli po letu 1990 tako nizka, povprečni dohodek se povišuje. Druga plat te zgodbe pa je, da so štiri od sedmih madžarskih pokrajin med 20 najrevnejšimi pokrajinami v EU-ju, da sta madžarski izobraževalni in javni zdravstveni sistem v zelo slabem stanju, da je stopnja socialne mobilnosti zelo nizka.' In vse to po njegovih besedah privede do tega, da Madžarska ni zmožna izkoristiti svojega razmeroma dobrega gospodarskega stanja za zmanjšanje neenakosti med državljani in za razvoj javnih storitev, ker te preprosto niso prioriteta Orbanove vlade. 'Gospodarska odvisnost Madžarske se že 30 let ni spremenila: najbolj razviti deli našega gospodarstva so posledica tujih vlaganj, tujih multinacionalk. Še posebej veliko vlogo igra nemška avtomobilska industrija. Zelo pomembno vlogo pri spodbujanju gospodarstva imajo tudi evropska sredstva, pri čemer pa velja, da so glavni prejemniki evropskih finančnih sredstev pripadniki režima,' še pravi Lakner. Mednarodni sekretar konfederacije sindikatov Gyorgy Karoly pa razloži, da je osnovna težava madžarske družbe in sistema v zadnjem desetletju velik razkol. 'Družba je močno razdeljena v vseh pogledih, politično in socialno. In v tej razdeljeni družbi žal tisti, ki so na oblasti, igrajo na najslabše občutke. Zelo lahko je poiskati tri ali štiri sovražnike, ki se jih lahko okrivi za vse. Najprej so bile to multinacionalke, potem banke, nato Evropska unija, pa prebežniki, George Soros, liberalna demokracija, politična korektnost ... Vse to je močno razdelilo družbo.' Ob tem je poudaril še veliko socialno razdeljenost. 'Od 4,6 milijona delovno aktivnih državljanov jih 1,2 milijona prejema minimalno plačo, ki je šele pred enim letom dosegla višino praga revščine. Da ne govorimo o upokojencih. Najnižja pokojnina je 90 evrov. Imamo revščino, ki jo izrabljajo tisti, ki vladajo.' Naslednji problem države, ki se je radikalno zaprla pred migranti, je ta, da jo zapušča vse več njenih državljanov. 'Višji standard v tujini je eden glavnih vzrokov, da se vse več Madžarov izseljuje. Po podatkih OECD-ja je državo od leta 2006 zapustilo milijon ljudi, med njimi številni mladi in kvalificirani delavci. Tiskovni predstavnik vlade Zoltan Kovacs na to odgovarja, da odstotek tistih, ki gredo s trebuhom za kruhom iz države, ni nič višji kot v drugih državah regije. 'V zadnjih treh ali štirih letih smo denimo dvomestno povišali plače in sprejeli stanovanjski dodatek za kompenzacijo. V zadnjem letu se val obrača, več jih prihaja nazaj, kot odhaja. Ne gre za posebnost Madžarske, temveč za regionalno težavo ne le zadnjih nekaj let, ampak desetletja, zato se moramo s tem ustrezno spopadati,' pravi Kovacs. Na drugi strani je direktor Centra za neodvisno novinarstvo (CIJ) Sandor Orban poudaril, da so Madžari začeli domovino zapuščati veliko pozneje kot Romuni in Poljaki, ki so se začeli seliti že kmalu po tem, ko sta državi vstopili v EU ... In tako naprej. (Več lahko preberete na spletnem portalu MMC RTV SLO, v bloku člankov pod skupnim naslovom: Orbanova »neliberalna demokracija« – krepitev moči in večanje razkola med Madžari.)

Marx o pedofilih

Münchenski kardinal Reinhard Marx (naslednik freisinških škofov) je v Vatikanu na prvem cerkvenem vrhu o spolnih zlorabah otrok odkrito spregovoril o teh zadevah. »Dokumenti, ki bi dokumentirali ta grozljiva dejanja in imenovali odgovorne, so bili uničeni ali pa sploh niso bili pripravljeni ... Namesto storilcev se je grajalo žrtve in se jih utišalo ... Vzpostavljeni postopki za pregon zločinov se namerno niso upoštevali, večinoma so se celo ignorirali ... Pravice žrtev so bile poteptane in prepuščene muhavosti posameznikov ...«

Münchensko-freisinški nadškof in kardinal Reinhard Marx med govorom na zborovanju proti antisemitizmu v Berlinu, 14. 9. 2014. / Foto: Wikipedija

Oskar proti rasizmu

»Ne glede na to, kdo smo, smo vsi isti narod.« To je izjavil Peter Farrelly, režiser filma Zelena knjiga, ki je dobil oskarja za najboljši film, govori pa o preseganju raznih razlik na ameriškem jugu.

Igralca Viggo Mortensen in Mahershala Ali (beli šofer vozi črnca) v filmu Zelena knjiga, ki je dobil letošnjega oskarja za najboljši film. / Foto: Promocijsko gradivo

Za boljšo šolo (9)

Ali so naši šolarji res preobremenjeni

Ivka Sodnik

Zadnja leta, zlasti pa te dni po peticiji več kot dvajset tisoč staršev, se v našem šolskem prostoru veliko govori o preobremenjenosti učencev. Šola in starši obtožujejo drug drugega, kdo je povzročitelj pretirane obremenitve otrok, stroka pa se postavi zdaj na eno, zdaj na drugo stran. Oprijemljivih podatkov o dejanski obremenjenosti otrok nimamo. Delni odgovor lahko najdemo v mednarodnih raziskavah, ki sicer v prvi vrsti preverjajo znanje naših šolarjev (PISA, TIMSS 2015), vprašajo pa jih tudi po njihovem odnosu do šole. Odgovori kažejo, da naši učenci v veliki večini nimajo pozitivnega odnosa do šole in učiteljev, saj le slabih sedem odstotkov osmošolcev z veseljem hodi v šolo, medtem ko to velja za štirideset odstotkov njihovih tujih vrstnikov. Le dvajset odstotkov osmošolcev pravi, da se v šoli veliko naučijo, v drugih državah tako meni skoraj šestdeset odstotkov osmošolcev. Tudi v slovenski raziskavi Unicefa o zadovoljstvu otrok z življenjem in odraščanjem (2017) lahko preberemo, da kar 76 odstotkov otrok ne hodi z veseljem v šolo in le malenkost manj jih meni, da šola ni preveč zanimiva. Tudi podatki v raziskavi Z zdravjem povezano vedenje v šolskem obdobju med mladostniki v Sloveniji HBSC 2014 niso spodbudni – šola je všeč le tridesetim odstotkom otrok in skoraj polovica otrok se v šoli počuti zelo obremenjene. Mednarodne primerjave pa kažejo, da slovenska šola po predmetih in urah pouka ni med najbolj obremenjujočimi. Zakaj se torej naši šolarji počutijo tako obremenjene s šolo in domačim delom? Če pogledamo nekaj primerov vsakdanje šolske prakse, je šola za otroke lahko celodnevna služba in so učenci upravičeno utrujeni. Nekateri pridejo v šolo v jutranje varstvo že malo po šesti uri in so v podaljšanem bivanju skoraj do pete ure popoldne. Vmes so ves čas vodeni, usmerjani in nadzorovani, ker jim mora šola zagotoviti varnost. Učenci imajo tedensko od 22 do 30 ur pouka. Zaradi pestrega predmetnika in izbirnih predmetov so v šoli lahko do sredine popoldneva. Potem pa jih starši odpeljejo še v glasbeno šolo in na treninge. Veliko otrok pride domov šele zvečer. Sledi pisanje domače naloge in učenje za naslednji dan, če hočejo imeti dobre ocene in biti uspešni. Ocene so za zdaj edino merilo uspešnosti.

Učence lahko obremenjujejo preveč natrpani učni načrti, dolgočasen pouk, prevelika količina domače naloge, učenje faktografskih podatkov, veliko število popoldanskih interesnih dejavnosti, stalno hitenje in priganjanje odraslih ter prevelika pričakovanja staršev. Zagotovo na otroke slabo vpliva tudi splošna družbena klima, nezadovoljstvo in kritiziranje, da je pri nas vse narobe, še zlasti šola. Tudi občutek utrujenosti je zelo subjektiven in v veliki meri odvisen od tega, s kakšnim veseljem in predanostjo opravljamo svoje delo. Če odrasli že v ponedeljek vzdihujemo, kdaj bo petek in konec tedna, ne moremo pričakovati, da bodo naši otroci in naši učenci z veseljem opravljali svoje delovne in učne obveznosti. Eden od receptov proti utrujenosti naših šolarjev je zagotovo odločitev vseh učiteljev, da bodo pripravljali res zanimiv in aktiven pouk, da se bodo otroci čim več naučili že v šoli in bo manj domačega dela. Starši pa naj svojim otrokom pokažejo, da sta delo in znanje veliki vrednoti, da se tudi sami ves čas učijo in z veseljem opravljajo svoje delo.

Najprej pa vprašajmo otroke, kakšno šolo si želijo. Oni to zelo dobro vedo in bodo iskreno povedali.

Zanimivosti

Med zvoki morskih sesalcev

Kranjčanka Pina Gruden je od malega vedela, da se bo ukvarjala s preučevanjem kitov in njihovih zvokov. Lani je na univerzi v Southamptonu doktorirala iz akustičnega inženiringa, pred tem pa je sodelovala na številnih odpravah po svetu in na ladjah procesirala zvoke morskih sesalcev. Zdaj je njen izziv razvoj programskih orodij za avtomatsko zaznavanje posameznih signalov. Znanstvenica, ki ji v Sloveniji na tem področju ni para.

Ana Šubic

»Marsikdo si predstavlja, da na ladjah precej uživamo, pa ni ravno tako. Opravljanje akustičnih raziskav na odpravah pomeni po dvanajst ur garanja na dan. Dneva marsikdaj niti ne vidiš, saj akustiko spremljaš v podpalubju, obdan z ekrani, računalniki in drugimi napravami. Zvoke moraš zelo pozorno poslušati in spremljati še monitorje, da na spektogramu opaziš tudi signale izven našega slušnega območja,« je Pina Gruden, 34-letna doktorica akustičnega inženiringa iz Kranja, v uvodu opisala, kako so videti dnevi na odpravah, kjer preučujejo zvoke morskih sesalcev. Bila je na številnih ladjah od Havajev, Patagonije, Falklandskih otokov, Madagaskarja ... do Kanade, kjer so s pomočjo zvokov določali prisotnost morskih sesalcev. Lani jeseni je doktorirala na Inštitutu za zvok in vibracije na univerzi v Southamptonu. Pred kratkim se je vrnila domov, a ne bo ostala prav dolgo. Znanstveniki s tako specifičnimi znanji so sila redki, zato ji ponudb za delo ne manjka. Najbrž bo šla na tujo univerzo, kjer bo razvijala programska orodja za avtomatsko zaznavanje in procesiranje posameznih zvokov, kar bi precej olajšalo analizo. A tudi odprave jo še mikajo in bo zagotovo še šla na ladjo, kot pravi, že za dušo ...

Foto: Elisabeth Küsel

Pina Gruden v podpalubju, obdana s številnimi napravami za spremljanje zvokov

Da bo raziskovala kite in njihov zvok, se je Pina odločila že pri sedmih letih. »Sama se ne spomnim, sošolci iz osnovne šole pa vedo povedati, da sem nekoč imela referat in sem jim predvajala tudi zvoke kitov. Menda so se mi smejali, češ kaj se grem tu, sredi hribov,« se spominja v smehu.

Delfini žvižgajo, kiti tudi pojejo

»Terensko delo je vedno zanimivo. Ocean je posebno okolje, popolnoma divje.« Ena njenih najljubših je bila lanska odprava v kanadskih vodah. Njihova vlada se je odločila raziskati, katere vrste kitov in delfinov se pojavljajo na zahodni obali. Pina je bila na ladji pet tednov. »V akustičnem delu ekipe smo imeli sistem hidrofonov – podvodnih mikrofonov, ki smo jih vlekli za ladjo, in še posebne akustične naprave, ki plovejo naokoli z morskimi tokovi in pošiljajo na ladjo zvoke preko VHF-radijskega signala. Morski sesalci konstantno oddajajo zvok, ker ga uporabljajo za različne namene. Različne vrste delfinov komunicirajo z žvižgi, kiti uporabljajo pesmi, da privabljajo samice. Za lov plena in orientacijo po prostoru delfini uporabljajo eholokacijske klike. Pri delfinih so zanimivi tudi t. i. podpisni žvižgi. Vsak ima svojega in z njim pri komunikaciji sporoča svoje ime. Z določenimi tehnikami nato zvoke lokaliziramo in tudi ugotovimo, za katero vrsto kita ali delfina gre. Projekt je bil zelo uspešen, saj nam je uspelo potrditi prisotnost ene vrste vosatega kita – najprej akustično in nato še vizualno.« Omenjenega kita niso v kanadskih vodah zaznali že desetletja, odkrili pa so tudi druge do tedaj neznane stvari.

Omenila je tudi odpravo, ki jo je v času opravljanja doktorata organizirala v Patagoniji. »Z družino, ki že trideset let živi na ladji, smo izvedli skupni projekt. Sestavila sem jim opremo, jih naučila uporabe, nato pa so dve leti zbirali akustične in vizualne podatke o kitih in delfinih na tem območju, ki še nikoli ni bilo raziskano,« je razložila Pina, ki je trenutno v procesu analiziranja zbranih podatkov za objavo v znanstvenem članku.

Na ladjah po vsem svetu

Da bo raziskovala kite in njihov zvok, se je odločila že pri sedmih letih. »Sama se ne spomnim, sošolci iz osnovne šole pa vedo povedati, da sem nekoč imela referat in sem jim predvajala tudi zvoke kitov. Menda so se mi smejali, češ kaj se grem tu, sredi hribov,« se v smehu spominja Pina. »Takrat sploh še nismo vedeli, da imamo tudi v slovenskem morju morske sesalce. Šele kasneje je bilo preko delovanja društva Morigenos dokazano, da imamo tudi pri nas stalno populacijo delfinov vrste velika pliskavka.«

Po gimnaziji se je odločila za študij biologije, vmes pa je bila dejavna v slovenskem društvu za morske sesalce Morigenos. V času absolventskega staža se je odpravila na izmenjavo na škotsko univerzo v Aberdeen. Tam je opravila svoje prve raziskave v tujini. »Imajo terensko postajo na svetilniku in raziskujejo stalno populacijo velikih pliskavk,« je razložila Pina, ki je po vrnitvi v Slovenijo diplomirala z nalogo o uporabi akustičnih naprav za ugotavljanje dejavnikov, ki vplivajo na rabo habitata velikih pliskavk. »Že pred koncem študija pa sem dobila ponudbo za službo v tujini in sem šla po svetu. Bila sem na mnogih ladjah, kjer smo delali akustične raziskave: najprej na Havajih, nato na Madagaskarju, potem me je služba že čakala v Angliji,« se spominja. Odprave so financirale tako nevladne organizacije kot tudi podjetja. »Za industrijo sem delala dve leti. Britansko industrijsko podjetje me je pošiljalo na ladje po vsem svetu. Projekti so zelo različni. Pred postavljanjem različnih struktur v morju, kot so vetrne turbine, je na primer treba opraviti raziskavo o prisotnosti morskih sesalcev. Enako je pri iskanju olja in nafte v morju; če smo zaznali živali, je bilo treba operacijo ustaviti. Odpravo na Madagaskarju pa je denimo organizirala ameriška neprofitna organizacija,« je pojasnila.

Program, ki lahko prihrani leta

Po nekaj letih terenskega dela se je Pina odločila, da začne raziskovati, kako bolj učinkovito analizirati in procesirati digitalne signale. Tako se je odpravila na omenjeni Inštitut za zvoke in vibracije v Southampton. V okviru doktorata je razvila program, ki pomaga iz zvočnih posnetkov avtomatično ekstrahirati delfinje žvižge. »To je matematično in statistično zelo zahteven problem. Podobno kot če bi želeli iz zvočnega posnetka orkestra z računalniškim programom ekstrahirati točno določen inštrument in njegovo melodijo,« je ponazorila. Program je širše uporaben, z njim lahko biologi dobijo odgovore na številna vprašanja o prisotnosti živalskih vrst v določenem okolju. Po besedah Pine bi z njim lahko prihranili leta, saj so sicer analize posnetkov izjemno zahtevne in zamudne. »Cilj mojega doktorata je bil ekstrakcija žvižgov, ekstrahirane signale pa je možno uporabiti tudi za klasifikacijo vrst.« A pri tem spet lahko naletijo na problem, saj delfini in kiti iste vrste v različnih okoljih oddajo drugačne signale, imajo nekakšna geografska narečja. »Delfina iste vrste, ki živita v Atlantiku in Pacifiku, oddajata povsem drugačne žvižge in lahko sistem v drugem oceanu zataji,« je razložila Pina.

Z jadrnico na Antarktiko

Da morski sesalci komunicirajo, je bilo ugotovljeno že v petdesetih letih prejšnjega stoletja. »Za raziskovanje je bila že takrat zainteresirana vojska, tudi zato, da bi kodirali svoje signale v obliki naravnih signalov – za kamuflažo. Poleg tega je bil zelo raziskovan princip delfinjega sonarja, da bi pripomogli k razvoju človeškega sonarja. Delfini oddajajo tleske, nato pa počakajo na odmev in si preko tega ustvarijo zelo natančno sliko okolja,« je pojasnila Pina.

Pina je še posebej specializirana za delfinje zvoke. Navadnega delfina na fotografiji je v objektiv ujela v kanadskih vodah. / Foto: Pina Gruden

Njena velika želja je, da bi šla nekoč na Antarktiko. Kot navdušena jadralka bi tja jadrala čez Drakov preliv, seveda ne brez naprav za snemanje zvokov in tudi ne fotoaparata. »Fotografiram zelo rada, sploh na lokacijah, dostopnih samo znanstvenikom in raziskovalcem.« Na odpravah tudi izkusi popoln mir, marsikdaj ni ne signala ne civilizacije.

Čeprav bi se kot znanstvenica za procesiranje digitalnih signalov lahko kaj hitro zaposlila tudi drugje in bi na primer preučevala medicinske, električne signale, pa pravi, da bo ostala zvesta njej tako zelo ljubim zvokom morskih sesalcev. »Delam to, kar rada delam in v kar verjamem.«

Foto: Caesar Schinas

Snemanje zvokov čilskega delfina v Patagoniji: Pina s kolegico Roxanne Schinas

Zgodbe

Medalj smo se kar nekako navadili

Tako pravi Radovljičan Drago Bunčič, ki je pred kratkim prejel Bloudkovo nagrado za življenjsko delo tako za športne kot trenerske dosežke ter številne medalje članov padalske reprezentance na evropskih in svetovnih prvenstvih.

Vilma Stanovnik

»Skakati sem začel doma v Novem Sadu, ko sem služil vojaški rok v padalski brigadi v Nišu, pa smo se udeležili svetovnega prvenstva v Lescah. Tukaj sem spoznal prijatelje padalce in se jim kasneje pridružil. Tako sem ostal na Gorenjskem in se zaposlil v Železarni Jesenice kot dispečer na elektrotehničnih napravah,« pravi Drago Bunčič, ki si je na Gorenjskem ustvaril tudi družino, raje kot o sebi pa pripoveduje o svoji kar pet desetletji dolgi športni karieri.

Sprva je bil padalec, nato pilot motornih letal, najbolj znan pa je kot trener izjemno uspešnih leških padalcev in naše padalske reprezentance. »Od leta 1970 do 1981 sem tekmoval v padalstvu in bil tudi v reprezentanci. Trikrat sem bil tudi državni prvak. Naša generacija je bila sicer dobra, ni pa naredila velikega preskoka v klasičnih disciplinah, uspešnejši smo bili v paraskiju. Zase lahko rečem, da sem tekmovalno kariero končal dokaj zgodaj, že leta 1977 pa sem začel šolati prvo generacijo padalcev na čelu z Mojco Svetina in Daretom Svetino. Šolal sem se v Bolgariji, Rusiji, na Poljskem in v Nemški demokratični republiki. S sistematičnim delom so se začeli uspehi takratne mlajše generacije od Benjamina Šmida, Dušana Intiharja, Branka Mirta, Romana Božiča, Darka Svetine, Bogdana Juga in drugih. Mlajša generacija, ki je takrat tekmovala za reprezentanco Jugoslavije, je prvič nastopila na svetovnem prvenstvu leta 1982, leta 1984 pa je v Franciji že osvojila srebrno medaljo v skokih na cilj. Uspehi so se nadaljevali, leta 1990 je bil Branko Mirt svetovni prvak v skokih na cilj. S srebrno medaljo je bila ekipa uspešna leta 1994 na svetovnem prvenstvu na Kitajskem. V tem času sta bila Irena Avbelj in Roman Pogačar tudi svetovna prvaka v paraskiju. Pravzaprav so bili naši tekmovalci v paraskiju ves čas v svetovnem vrhu. Prav tako so se ekipi pridružili Senad Salkič, Roman Pogačar, Borut Erjavec in nekateri drugi. Od leta 1994 pa se je začelo obdobje nove generacije, ki je še danes v svetovnem vrhu,« pravi Drago Bunčič, ki je z ekipami in posamezniki vsa leta doživljal velike uspehe, saj so naši padalci na največjih tekmovanjih osvojili kar petdeset zlatih, trideset srebrnih in štiriintrideset bronastih medalj. »Še najbolj se spomnim prvih odličij naših mladih padalcev leta 1981 v Gradcu, ko sta medalji osvojila Dušan Intihar in Dare Svetina. Nato so sledile nove in nove – in medalj smo se kar nekako navadili,« pravi Drago Bunčič, ki je padalce znal vedno motivirati za trdo delo.

»Vsako leto smo si zastavili dva tekmovalna cilja. V zimskem obdobju je bil to trening in tekmovanja v paraskiju, poleti pa v klasičnih disciplinah. Seveda je bilo treba paziti, da je bilo vmes nekaj prepotrebnega počitka, ter tudi na to, da smo formo stopnjevali v pravem trenutku,« pravi Drago Bunčič, ki se je po 41 letih dela v jeseniški železarni upokojil leta 2011, tudi še sedaj pa pomaga pri delu v Alpskem letalskem centru Lesce, kjer so ga tudi predlagali za Bloudkovo nagrado za življenjsko delo.

Drago Bunčič je pred kratkim dobil Bloudkovo nagrado za življenjsko delo v športu.

»Bloudkova nagrada ni le priznanje zame, pač pa za vse nas, ki smo skupaj delali v zadnjih petdesetih letih. Sem v sedemdesetem letu starosti – in če danes pogledam nazaj, sem pač počel to, kar sem rad počel, in spomini so res lepi,« tudi pravi Drago Bunčič, ki je prav te dni z našo reprezentanco na svetovnem prvenstvu v paraskiju na Češkem.

»Že nekaj let razmišljam o svojem nasledniku in prepričan sem, da se bo, ko bom zaključil, že našel kdo, ki me bo nadomestil. Za to sezono smo se dogovorili, da še vodim ekipo, nato pa se bomo odločili za naprej,« še dodaja Drago Bunčič, ki ga je prejšnji teden v prostorih domače občine sprejel župan Ciril Globočnik in mu čestital za zasluženo Bloudkovo nagrado.

S Titanikom tudi Gorenjci

Ivan Smiljanić je v Mestni knjižnici Kranj razkril zapostavljene zgodbe resničnih udeležencev tragičnega potopa ladje Titanik, s katero so se v obljubljeno deželo Ameriko podali tudi štirje Gorenjci.

Maša Likosar

Veličastna ladja Titanik je 11. aprila leta 1912 popoldne iz irskega pristaniška Queenstown – današnjega Cobha na jugu Irske – izplula v Atlantik proti New Yorku. Potnike iz cele Evrope pa tudi Sirije, Kitajske in Japonske naj bi popeljala v obljubljeno deželo. Dokumentirano je, da je bilo na krovu pet Slovencev, od tega štirje Gorenjci: Franc Karun z Milj, njegova štiriletna hči Manca in svak Janez Markun s Srednje Bele ter Janko Vovk z Jesenic. Peti Slovenec na ladji je bil Belokranjec Jakob Pašič.

Franc Karun je bil eden izmed več tisoč Slovencev, ki so zaradi slabih gospodarskih pogojev, gospodarske krize in drobljenja kmetij svojo srečo skušali najti na drugi strani Atlantika. Na Titanik se je vkrcal s štiriletno hčerko Manco in svakom Janezom Markunom. Markun je nameraval Ameriko obiskati le za krajši čas, da bi zaslužil za poplačilo dolga, ki si ga je nakopal z nakupom nove domačije. Četrti Gorenjec Janko Vovk je bil delavec in aktiven član Sokola, ob pogledu na jeseniške delavce, ki so odhajali v Ameriko, ga je zamikalo, da bi tudi sam poskusil srečo v ameriški deželi.

Foto: Primož Pičulin

Poznavalec potopa ladje Titanik Ivan Smiljanić

Vsi štirje Gorenjci so bili nastanjeni v zadnjem, tretjem razredu, a kot omenjajo viri, so bili z udobjem zadovoljni – zabavali so se, popivali, plesali in peli. V nedeljo, 14. aprila, sta dvajset minut pred polnočjo nekatere potnike zbudila sunek in nenavaden zvok. Titanik je z desnim bokom trčil ob ledeno goro. Obstajajo štiri teorije o tem, kaj se je ob trku dogajalo z Gorenjci, in osem teorij, kako so se prebili na palubo in rešilne čolne. Znano je, da sta se Karun in Markun ločila, in trenutek ločitve je zadnje, kar vemo o Markunovi usodi. Smiljanić pravi, da lahko najdemo podatek, da ga niso pustili na čoln, vendar je ne glede na njegove zadnje minute jasno, da katastrofe ni preživel. Njegovega trupla niso nikoli našli. Franc in Manca Karun sta edina Slovenca, ki sta preživela nesrečni trk in potop Titanika. Z britansko ladjo Carpathia, ki je prva prišla na kraj Titanikovega potopa in sprejela izmučene in travmatizirane preživele, sta prispela do Amerike, kmalu zatem v Galesburg, kjer ju je pričakala družina. Franc je v Ameriki zaslovel po svoji peripetiji, postal je znan kot gospod Titanik. Naslednje leto se je družina Karun vrnila na Kranjsko. Franc je umrl leta 1934 na rodnih Miljah, naslednje leto se je Manca poročila s Tonetom Juvanom iz Voklega in do smrti ostala na domačiji. O Janku Vovku so pričevanja skromna. Smiljanić pripoveduje, da je preiskava Titanikove nesreče v New Yorku pokazala, da je Vovk hotel vstopiti v enega od rešilnih čolnov, vendar ga je neki mornar ustrelil. Bolj konvencionalno tolmačenje pravi, da je utonil, vendar njegovega trupla niso nikoli odkrili in prava Vovkova usoda ostaja zavita v tančico skrivnosti.

Novica o potopu Titanika je tedaj odmev doživela tudi na Kranjskem. Že na dan nesreče je Slovenec objavil telegrafsko vest o nesreči, naslednji dan pa je novica zasedala naslovnice časopisov – vključno z lokalnim Gorenjcem. »Številni imamo iz družinskih zakladnic še kakšnega sorodnika, ki naj bi bil na Titaniku, tudi jaz. Po družinskem izročilu bi moral biti na njem moj pradedek Jožef Vode, ker pa ni dobil vseh dokumentov, je v ZDA odšel naslednje leto,« pove Ivan Smiljanić in doda: »Resnica o potopu Titanika je večinoma izgubljena, saj dveh tretjih zgodb tistih, ki so umrli v nesreči, ne bomo nikoli slišali. A tisto, kar imamo, zadostuje, da se k tej mitski ladji vedno znova vračamo.«

Obletnice

Ostaline Slatnarjeve tiskarne

V Knjižnici Franceta Balantiča Kamnik je na ogled razstava prvotiskov iz tiskarne kamniškega tiskarja in založnika Antona Slatnarja, ki je veljal za tiskarja moderne, saj je za znane in zahtevne naročnike tiskal predvsem dela Ivana Cankarja, Josipa Murna, Dragotina Ketteja ...

Jasna Paladin

Razstava z naslovom Natisnil Anton Slatnar v Kamniku je na ogled sedemdeset let za tem, ko so iz Slatnarjeve tiskarne odpeljali še zadnje tiskarske stroje. Leta 1949 je bila tiskarna namreč podržavljena, a Anton Slatnar je v času svojega delovanja pustil neizbrisan pečat.

Anton Slatnar, znameniti kamniški tiskar in založnik, se je rodil 3. januarja 1867 v Nožicah pri Kamniku in se po končani gimnaziji v Blaznikovi tiskarni v Ljubljani izučil tiskarske obrti. Leta 1900 je skupaj s Hinkom Saxom ustanovil tiskarno v Kamniku in skupaj sta delovala deset let, nato pa se v poslu razšla in kamniško tiskarno je vodil Slatnar sam. Prva Slatnarjeva tiskarna je imela svoje prostore v pritličju Kamniškega doma, na stiku današnje Maistrove ulice in Glavnega trga, ki ne stoji več. Tri leta kasneje so tiskarno preselili v nove prostore na Šutni, kjer je delovala do leta 1922, tega leta pa so jo preselili v pritličje Samčeve hiše ob današnji Samostanki ulici. Tu na tiskarsko dejavnost še danes spominja kamnita Gutenbergova glava, vzidana v vogal stavbe. Iz cementne mase jo je izdelal Jože Grčar, ki je bil zaposlen v tiskarni.

»Zaradi kakovosti tiskarskih izdelkov, ki so prihajali iz njegove tiskarne, je kmalu po odprtju tiskarne začel sodelovati z zahtevnimi naročniki. Leta 1902 je tako prejel prvo naročilo znamenitega ljubljanskega založnika Lavoslava Schwentnerja, ki je pri Slatnarju dal leta 1902 natisniti II. izdajo Cankarjeve Erotike. V letih, ki so sledila, je Slatnarjeva tiskarna natisnila kar petnajst od skupno 23 del Ivana Cankarja, ki so izšla v Schwentnerjevem založništvu. Poleg Cankarjevih del so v njegovi tiskarni luč sveta ugledale tudi na primer Pesmi in romance Josipa Murna - Aleksandrova in leta 1907 kar dve izdaji Poezij Dragotina Ketteja. Natisnil je tudi dela številnih slovenskih klasikov, kot so bili Vida Jerajeva, Oton Župančič, Anton Aškerc, Pavel Golia in drugi. Čeprav je bil po številu naročenih tiskov gotovo najpomembnejši Schwentner, je tiskarna sodelovala tudi z drugimi založniki, Anton Slatnar pa je tiskal knjige in druge tiskovine tudi v lastni založbi,« pravi Andrej Kotnik, avtor razstave v Knjižnici Franceta Balantiča Kamnik, in poudarja, da je imela Slatnarjeva tiskarna poseben pomen pri tisku slovenskega časopisja, saj se je Slatnar tu izkazal kot narodno zaveden in socialno osveščen človek. Med časopisi, ki jih je tiskal, je za kamniški prostor posebej pomemben Kamničan – kamniško prvo lokalno glasilo, ki je izhajalo v letih 1905-1907 kot priloga Našega lista. Kamničan je prinašal novice iz takratnega kamniškega okraja, ki je obsegal območja današnjih občin Kamnik, Komenda, Lukovica, Moravče, Domžale, Mengeš in Vodice.

Avtor razstave Natisnil Anton Slatnar v Kamniku Andrej Kotnik / Foto: Gorazd Kavčič

Anton Slatnar je umrl 16. maja 1926 in po njegovi smrti je tiskarno nekaj let vodila njegova vdova Ivana, nato pa sta jo kupila stavca Ludvik Vodnik in Anton Knez, ki pa sta zaradi velikega ugleda ohranila ime Tiskarna Slatnar. Po vojni leta 1946 je bila tiskarna podržavljena in preimenovana v Kamniško tiskarno, v začetku leta 1949 pa ukinjena in preseljena v Ljubljano. Tiskarske stroje in drugo opremo so takrat prepeljali v Blaznikovo tiskarno.

Kot še poudarja Andrej Kotnik, imajo tiski tiskarne Antona Slatnarja za kamniški prostor velik kulturni pomen, zato v Knjižnici Franceta Balantiča Kamnik dela, natisnjena v Slatnarjevi tiskarni, načrtno zbirajo in uvrščajo v svojo bogato domoznansko zbirko. Med njimi je zdaj največ razglednic, natisnjenih v njegovi tiskarni in založništvu.

S helikopterji pomagajo pol stoletja

Ko se danes v gorah zgodi nesreča, se nam zdi nekako samoumevno, da bo na pomoč poleg gorskih reševalcev odhitela tudi helikopterska nujna medicinska pomoč, a orati ledino na tem področju pred petdesetimi leti ni bilo lahko.

Jasna Paladin

Reševanje s helikopterji je v Sloveniji postalo stalnica, nekaj samoumevnega in nekaj vsakdanjega, a čeprav je bila Slovenija (v okviru tedanje Jugoslavije) leta 1968 ena izmed šestih alpskih držav v Evropi, v katerih so gorski reševalci takrat tako pionirsko uvajali in razvijali reševanje v gorah s pomočjo helikopterja, se o začetkih in ljudeh, ki so v Sloveniji orali ledino na tem področju, o letih in desetletjih trdega dela in prizadevanj na tem področju ve bolj malo.

To bo zagotovo spremenila knjiga z naslovom 50 let reševanja s pomočjo helikopterja v slovenskih gorah 1968–2018, ki sta jo javnosti nedavno predstavila avtorja Emil Herlec - Milč in Vasja Žemva.

Eden od pionirjev reševanja s pomočjo helikopterja v Sloveniji, gorski reševalec Emil Herlec - Milč iz Kranja, je skupaj z Vasjo Žemva poskrbel, da je tej temi reševanja v gorah zdaj posvečena tudi knjiga. / Foto: Tina Dokl

»Ko sem leta 2010 izdal svojo knjigo Letalsko reševanje, sem poskusil podrobneje opisati tudi razvoj reševanja s pomočjo helikopterja v Sloveniji. Takrat sem ugotovil, da na žalost obstoji zelo malo pisnega in slikovnega gradiva o prvih letih (desetletjih) razvoja letalskega reševanja v Sloveniji! Generacija reševalcev in drugih, ki so orali ledino na tem področju, pa je danes stara več kot 75 let, nekaj jih žal tudi ni več med nami. Na žalost sta na dopis odgovorila samo Janko Ažman iz GRS Mojstrana in Silvo Jošt iz GRS Celje, oba ena od prvih reševalcev letalcev. Dvema pionirjema helikopterskega reševanja v Sloveniji, Emilu Herlecu - Milču in Emilu Stepančiču, pa gre zahvala, da se je o tem zgodovinskem obdobju GRS ohranilo vsaj nekaj pisnega in slikovnega gradiva,« pravi Vasja Žemva z Jesenic, ustanovni član prve mednarodne nevladne organizacije za helikoptersko reševanje, planinski vodnik, pisec strokovnih priročnikov s področja letalskega reševanja in gorski reševalec-letalec.

Danes 89-letni Emil Herlec - Milč iz Kranja je o določenem obdobju (v katerem je tudi sam igral vidno vlogo) ohranil različno pisno gradivo. To so časopisni članki, ki so poročali o prvih reševanjih s pomočjo helikopterja, zapisniki sej komisije za GRS in podkomisije za letalsko reševanje pri GRS, načrti in seznami za izgradnjo pristajališč za helikopter, načrti in gradivo za prve tečaje za reševalce letalce, zapisi o udeležbi naših reševalcev letalcev na simpozijih IKAR, gradivo za izpite in zapisi o prizadevanjih za izgradnjo in razvoj helikopterskega reševanja v gorah. Nekaj podatkov za knjigo je Vasja Žemva dobil tudi v pogovorih s tedanjimi udeleženci in izvajalci tega dela zgodovine slovenske GRS.

Petdesetletnico so gorski reševalci sicer praznovali lansko pomlad; 24. marca 1968 je slovenski helikopter v Sloveniji prvič posredoval pri nesreči v gorah, in sicer ko je plaz zasul skupino turnih smučarjev pod Mojstrovko, na poti z Vršiča na Sleme. Prvo helikoptersko reševanje pri nas je bilo sicer izvedeno že 6. avgusta 1963, a takrat s pomočjo avstrijskega reševalnega helikopterja ob nesreči beograjskega alpinista Bogdana Petrovića v Veliki Dnini pod severno steno Škrlatice. Ob tej nesreči so naši reševalci v živo spoznali prednosti reševanja s pomočjo helikopterja. Leta 1966 je bila izvedena prva poskusna vaja s helikopterjem na Kamniškem sedlu, v kateri je sodeloval vojaški helikopter JLA, prvi helikopter v ta namen pa je Slovenija dobila leta 1967. Med alpinisti in gorskimi reševalci, ki so se najbolj zavzemali za uvedbo helikopterskega reševanja, je bil tudi dr. Gorazd Zavrnik iz Kranja, trojica pionirjev slovenskega letalskega reševanja pa je pilot Andrej Andolšek, mehanik Emil Stepančič in gorski reševalec Emil Herlec - Milč.

Na robu

Zgodba, o kateri se je tudi šepetalo, 2. del

Jalovka

Milena Miklavčič

usode

»Takrat se mi še sanjalo ni, kaj bi lahko pomenile besede: ''Če to naredim, bo za zmeraj.'' A oče je vztrajal, da si on na stara leta ne bo uničeval živcev zaradi mojih neumnosti. Čez kakšen teden sem potem šla v bolnišnico. Oče je podpisal neke papirje, naslednji dan pa so me že odpeljali v operacijsko sobo. Danes vem, da so me sterilizirali, takrat pa se mi ni niti sanjalo, kaj se dogaja.«

Ela pravi, da pozna vsaj še tri zgodbe, ki so podobne njeni. Starši so, ker so imeli dovolj denarja in zvez, usodno poskrbeli, da njihove hčerke, razen prvič, niso nikoli več imele priložnosti, da bi ''oskrunile'' družinsko čast. To, da so postale jalove, so izvedele šele kasneje, ko so se že vrsto let zaman trudile, da bi zanosile. Elina zgodba je še ena takšnih, zelo skritih zgodb iz preteklosti, o katerih se ni nikoli govorilo.

»O spolnosti me mama ni nikoli poučila! Pa sem bila rojena leta 1968 in ne v devetnajstem stoletju! Če se danes oziram nazaj, smo približno takrat, ko sem starše osramotila, na televiziji napeto spremljali, kako se je Nasino vesoljsko plovilo Voyager približalo Saturnu, Daniel pa je na Evroviziji skoraj zmagal z Džuli. Bila sem popolna nevednica, vse, kar mi je kdaj prišlo na ušesa, je bilo, da je spolnost umazana, nagnusna. Tudi s sošolkami se o njej nismo več kot toliko pogovarjale. Drži, da smo bile zaljubljene v Zdravka Čolića, a to je bilo zelo platonsko. Kadar sem se s fanti mečkala v kakšni veži ali potem, na tisti usodni zabavi, me je bolj skrbelo zanje, ali bodo z menoj uživali ali ne. Nekako se mi je zdelo, da jim moram nuditi vse, kar bodo hoteli. Da pričakujejo poslušnost kot oče.

Tudi po tistem, ko sem v tujini rodila, nisem bila nič manj naivna. Umazanijo, ki se mi je zgodila, sem odrivala iz glave in tudi iz srca. Kadar so me le predolgo tlačile more, sem si rekla, da je to verjetno zato, ker me je prevzel kakšen film. Še zmeraj sem bila precej otročja, veliko so me izkoriščali. Dekletom sem posojala denar, fantje pa so me vozili na osamljene kraje, kjer smo si na zadnjih sedežih privoščili marsikaj. Zdelo se mi je, da je to moja dolžnost. Začela sem kaditi, popila sem na litre vodke. Denarja sem imela, kolikor hočeš, ljubezni nobene. Včasih sem v trgovini, zlasti v Nami, kaj ukradla. Pa ne zato, ker bi tiste predmete potrebovala, temveč zato, ker se nisem mogla kontrolirati.

Četrti letnik je bil zaznamovan s številnimi očetovimi boleznimi. Nekajkrat ga je tudi kap. Ker ni hotel v dom, se je Nežki, naši dolgoletni služkinji, pridružila nova pomoč: Suzana. Pred tem je delala v bolnišnici, ko je postala očetova negovalka, je bila to njena nova služba s polnim delovnim časom in številnimi nadurami. Naše sicer precej veliko stanovanje se je nenadoma napolnilo z ženskami, ki se niso ravno marale. Mama se je malo bala, da bi očetova bolezen izpraznila tudi njegovo denarnico, Nežka in Suzana pa sta računali, da jima bo, če bosta zelo prijazni, kaj več padlo tudi v žep. Tako se je začelo dogajati, da celo mene nista spustili do očetove bolniške postelje. Češ da ga nerviram in da se zaradi mene slabo počuti. V bistvu mi je bilo vseeno, saj sem se bolezni bala, smrti še bolj. Tudi vonj po smrti, ki se je širil od očeta, ni bil prijeten. Sploh ker ni dovolil, da bi odpirali okna, kajti hrup z ulice, ga je zelo motil. Vedno pogosteje se je tudi dogajalo, da se mu je bledlo – in takrat je govoril stvari, ob katerih so mi šli lasje pokonci. Suzana me je prepričevala, da nič od tega, kar sem slišala, ni res, da se očetu meša. In prav zato, ker se mu je menda precej ''mešalo'', je mama dovolila, da gre za nekaj časa v tisto bolnišnico, kjer zdravijo norce. To mi ni bilo všeč, saj sem potem razmišljala, da sem morda nora tudi jaz.

V času njegove odsotnosti sem, če sem le bila zadosti trezna, pogosto brskala po očetovi sobi. Vedela sem že od prej, kje ima kaj skrito. Vedela sem, kje leži pištola in še ena pištola. Marsikaj je imel po dvoje, za vsak primer. Pisal je tudi dnevnik. Iste zgodbe, isti doživljaji so imeli kar nekaj interpretacij. O mnogih očetovih prijateljih, s katerimi so v dnevni pred kaminom včasih pili Ballantine's, sem si preko zapiskov ustvarila čisto drugačno mnenje. Včasih celo zelo strašljivo. Žal, žal, žal teh zapiskov nisem skrila na varno. Po očetovi smrti so izginili in nihče, četudi sem vprašala mnoge, ni znal povedati, kdo si jih je prilastil.

Prišla je osamosvojitev. Mama je takrat že nekaj časa živela s Petrom na našem vikendu, ki smo ga imeli ob morju, jaz pa sem si stanovanje delila z Jernejem, takratnim partnerjem. Kot strela z jasnega je prišlo sporočilo, da bo treba stanovanje vrniti prvotnim lastnikom. V nekem časopisnem članku so mojega očeta obdolžili, da jim ga je, milo rečeno, ukradel. Vrednote, ki so veljale vse življenje, so se počasi sesuvale v prah. Četudi so bili prvotni lastniki zelo vljudni in prijazni, je bilo slovo od prostorov, v katerih sem preživela skoraj trideset let, zelo mučno in čustveno.

Na srečo sem imela dovolj prihrankov, očetova zapuščina ni bila majhna, tako da sem si kupila novo, a precej manjše stanovanje na čisto drugem koncu mesta. To je bil še dodaten udarec ob vseh drugih, ki jih v mojem življenju ni manjkalo. Z Jernejem sva se zelo trudila, da bi zanosila. Za menoj je bilo tudi precej živahno življenje, vmes sem se nekajkrat zdravila proti alkoholizmu. Ni mi bilo lahko. Službo sem imela lepo, a nisem doštudirala. Ni se izšlo, ker so se dogajale stranpoti, o katerih ne razmišljam rada. Vsak mesec znova, ko ni bilo ''nič'', je bil zame še dodaten udarec. Za najino zvezo pa sploh. Jernej je izhajal iz družine z več brati in eno sestro. Njegovi domači so me imeli radi, a nenehno sem imela občutek, da bi me imeli še raje, če bi zanosila.

Potem pa sva se le odločila, da grem na temeljitejši ginekološki pregled. To so bili še časi, ko so bile ženske, ki niso mogle imeti otrok, redke. No, lahko je pa tudi res, da jih jaz nisem poznala. Vsi okoli mene so imeli vsaj dva, če ne celo tri otroke! Ginekolog, ki me je pregledal, je moral biti ena velika reva. Ko mi je povedal žalostno novico, je imel solzne oči. Čudilo ga je, da o tem ničesar ne vem. Razložila sem mu, da se je ''nekaj'' dogajalo po tistem, ko sem komaj 15-letna zanosila in so mi naredili splav. Zanimalo ga je, kje in kdo mi je naredil zadnji poseg. Povedala sem mu, a kasneje, ko je hotel izvedeti več, je ugotovil, da je vsa dokumentacija o mojem primeru – izginila.

Z Jernejem sva se potem razšla. Prišli so drugi, nikomur nisem izdala, da ne morem imeti otrok. Nekaj partnerjev sem celo obtožila, da so oni krivi. Morda zato, da nisem imela preveč slabe vesti, ko so me zapustili; ali pa sem jaz njih?

Moje življenje je bilo in je še zelo osamljeno. Demoni, ki so napadali očeta tik pred smrtjo, včasih obiščejo tudi mene. Prepričujejo me, da sem jaz kriva za marsikaj, kar je storil oče. Najhuje je, ko me prepričujejo, da bi se mu morala upreti, ko me je peljal na sterilizacijo. Takrat je zelo hudo. Nečloveško trpim. Vse bi dala, kar imam, pa tega ni malo, da bi imela ob sebi otroka, ki bi bil samo moj. Pa se mi ta želja ne bo nikoli uresničila.«

(Konec)

Na Gorenjskem v deželi Kranjski

Josip Benkovič in življenjepisi rojakov

Peter Colnar

Pisatelja, zgodovinarja in duhovnika Josipa Benkoviča, ki se je rodil 25. februarja 1869 v Kamniku, so predvsem zanimali in privlačili življenjepisi njegovih ožjih rojakov. Kaplanoval je v Dobrniču, potem pa je bil leta 1893 prestavljen v Novo mesto. Zaradi rahlega zdravja je bil prestavljen kot kaplan v Naklo, kmalu pa še v Komendo. Leta 1901 je vstopil kot novinec pri cistercijanih v Stični. Že po nekaj mesecih samostanskega življenja je umrl, in sicer v Velesovem pri Cerkljah, kamor je šel iskat zdravja.

Maturiral je leta 1888 na gimnaziji v Ljubljani, kjer je leta 1892 dokončal tudi bogoslovne študije. Še kot dijak je začel objavljati svoje pesmi, basni, povesti in spise v raznih mladinskih listih. V Domu in svetu je leta 1890 je izšla njegova povest Sestra Vincencija, tam pa je leta 1891 tudi zaključil novelo Gostačeva hči, ki jo je zasnoval Josip Ogrinec. Med drugim je sodeloval tudi v Pomladnih glasih, v Koledarju družbe sv. Mohorja, Drobtinicah in pisal članke v Slovenca ter v Dolenjske novice, kjer je bil nekaj časa bil tudi urednik.

Z veliko vnemo se je lotil znanstvenega dela na polju domače kulturne in slovstvene zgodovine. V letih 1890 in 1891 je v Domu in svetu objavil biografijo svojega strica pisatelja Josipa Ogrinca, leta 1894 biografijo Kamničana Jurija Japlja in Tuhinjca plemenitega Florentina Hrovata. Leta 1899 je obširno opisal zasluge kamniškega župnika Maksa Leopolda Raspa in njegovih sodelavcev ter učencev na kulturnem, slovstvenem in šolskem polju. V naslednjem letniku je orisal šolnika novejše dobe Kamničana Janeza Nepomuka Šlakarja, potomca ene najstarejših kamniških rodbin.

Ko je kaplanoval v Dobrniču (za katerega je sestavil kratko rokopisno farno zgodovino), je zbiral tudi gradivo za življenjepis tamkajšnjega rojaka misijonarja Friderika Barage. V Domu in svetu je objavil še biografije J. Parapata, J. Podmilšaka, A. Robleka, Hicingerja, F. Hladnika, M. Fröliha in M. Verneta. Zbiral je tudi podatke o Kamničanu patru Bernardu Smolnikarju, vendar ni v zvezi z njim nikjer ničesar posebnega objavil.

Svojo najobširnejšo cerkveno zgodovinsko študijo Ljubljanska škofija in škofijske sinode je zaključil leta 1902 pod naslovom Slovenski reformatorji. Zanimanje so tudi povzročile njegove črtice o rokovnjačih, kjer je iskal izvor, vzroke in organizacijo te tajne družbe. Gradivo je dobil v uradnih spisih in od ljudi, ki so rokovnjače poznali in med njimi živeli.

Zanimivi Gorenjci tedna iz dežele Kranjske:

- **V Kranju se je 25. 2. 1899 rodil sindikalni delavec in časnikar Viktor Eržen. Bil je v vodstvu Socialistične stranke Jugoslavije in član strankinega glavnega odbora v Beogradu.**
- **V Kranju se je 25. 2. 1904 rodil politik Albin Šmajd. Ob koncu vojne je emigriral v tujino. V Trstu so ga ugrabili pripadniki slovenske tajne službe, ga prepeljali v Ljubljano in usmrtili.**
- **V Podnartu se je 27. 2. 1888 rodil pisatelj in časnikar Ivan Podržaj. Med prvo svetovno vojno (1914–1918) je bil interniran. V Jutru je bil deset let urednik, nekaj časa je bil tudi glavni urednik.**
- **V Kranju se je 2. 3. 1898 rodila pevka, sopranistka in pedagoginja Vera Majdič. Pela je predvsem na avstrijskih in nemških, pa tudi jugoslovanskih glasbenih odrih. Petindvajset let je poučevala solo petje na glasbenih šolah v Kranju in Tržiču. Zadnja leta svojega življenja je prebivala najprej na Bledu in nazadnje v Radovljici.**

Najstarejša restavracija

Alenka Bole Vrabec

mizica, pogrni se

Tisoč sedemsto ... petindvajseto leto ... V Benetkah se je rodil Giacomo Casanova, v radeški papirnici so izdelali prvi papir, v Ljubljani so v svilarskih manufakturah izdelovali že prve svilene nogavice, vdova Petra Velikega je postala 1725 Katarina I., ruska carica ... Leta 1725 je po virih nastala tudi prva evropska restavracija. Če kdo misli, da je bilo to v Parizu ali Londonu, se moti ... Sobrino de Botín je po Guinessovi knjigi rekordov prva restavracija v Evropi. Od leta 1725 deluje na istem mestu, brez prestanka, vodijo jo potomci ustanoviteljev ...

Sobrino de Botín pomeni Botínov nečak.

Leta 1725 je Francoz Jaques Botín s svojo špansko ženo, doma iz pokrajine Asturija, odprl gostilno. Ker nista imela otrok, je gostilno prevzel ženin nečak in gostilna se je začela imenovati po njem.

Restavracija je pravcati etnografski in etnološki biser, znana je bila že prej po tradicionalnih jedeh, jagenjčkih, odojkih, tudi morskih dobrotah in slastnih sladicah – in jedilniki se niso kaj prida spremenili. Še vedno imajo peč na drva, eno kurijo tudi s premogom, seveda pa je najti v kuhinji tudi sodobne pripomočke. Najbolj priljubljen del restavracije, ki se sicer razteza čez štiri nadstropja, je v obokani kleti, ob kateri je tudi vinska klet z arhivskimi vini znamke Rioja. Pujske tako kot nekdaj dobivajo iz Segovie, jagenjčke pa iz Burgosa. Poslastica so tudi telečji fileji.

V prostorih so še vedno stare slikovite ploščice.

Osemnajsto stoletje je v okolico današnje restavracije pripeljalo vrsto obrtnikov, suknarjev, čevljarjev, tkalcev, kovačev, medeninarjev in drugih in okolica se je razvijala ... Sobríno de Botín ni daleč od Plaze Mayor, v njem pa najdemo svet v malem. Seveda je treba sedež v restavraciji po navadi rezervirati.

V 19. stoletju, takrat je bila današnja restavracija še gostišče, je družina spodnje nadstropje posodobila, danes pa še vedno velja trditev: »Tisto, kar je najpomembnejše, je, da je gost res zadovoljen. Če nas gostje sprejemajo takšne, kakršni smo, preprosti, brez pridiha luksuza, a z najboljšim, kar premoremo, je to zame dovolj!« pravi zdajšnji gospodar.

Restavracijo Sobrino de Botín je večkrat najti tudi v španski književnosti. Med tujimi, ki so velikokrat obiskali staro, starinsko, nadvse privlačno restavracijo, je bil tudi nobelovec Ernest Hemingway. V njegovem delu Fiesta je imenitno opisana.

Kastiljska česnova juha – Sopa de Ajo Castellano

Za 4 osebe potrebujemo: *4 majhne žemljice, stare dan ali dva, 50 g slanine, 4 jajca, 3 stroke česna, pol žličke sladke paprike, lahko tudi ščep čilija, 4 žlice oljčnega olja, sol, 4 skodelice juhe.*

Česen grobo narežemo. V posodo stresemo slanino in česen in ju zlato prepražimo, posujemo s papriko ter poberemo iz posode. Na preostali maščobi popražimo na tenko narezane ploščke žemljic, dodamo pražen česen in slanino ter zalijemo z juho. Solimo. Kuhljamo še 15 minut, nato z juho napolnimo štiri lončene ognjevarne skledice. V vsako ubijemo jajce in damo skledice v ogreto pečico ali pod žar, da jajca zakrknejo, in takoj ponudimo!

Pa dober tek!

Vaš razgled

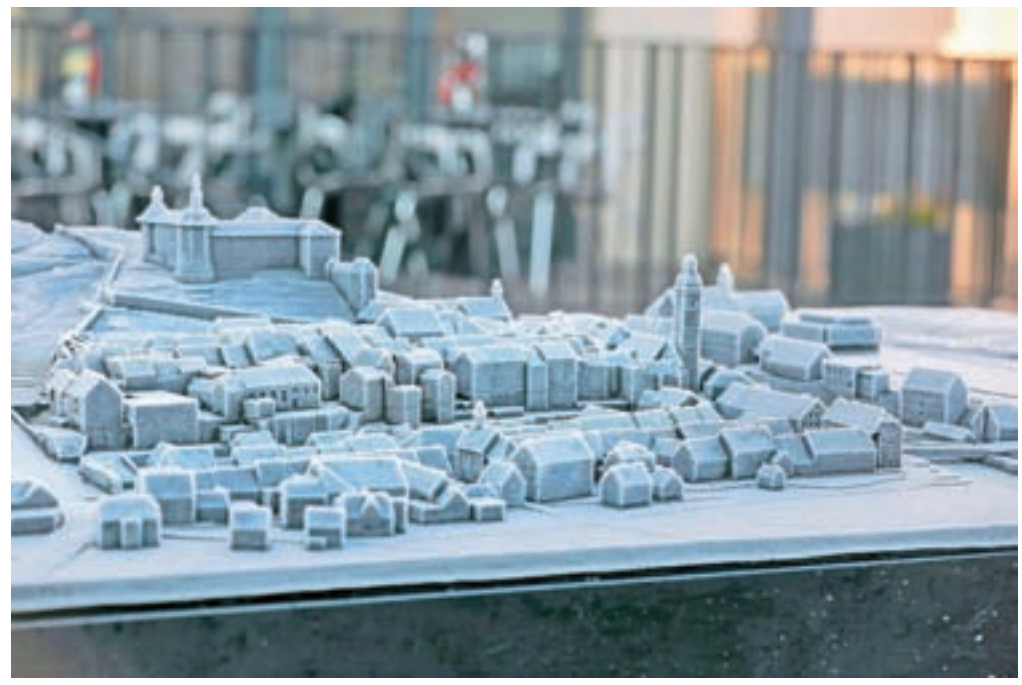

Še tri tedne – pa se bomo tudi uradno poslovili od zime. Zime? Smo jo letos sploh imeli? Na koledarju zimski meseci niso ravno pretiravali z mrazom niti niso bili radodarni s snegom. Impresionist Ivan Grohar na primer bi se za motiv slike Škofja Loka v snegu kratko malo obrisal pod nosom. Da fotografska iznajdljivost včasih res ne pozna meja, pa dokazuje ta fotografija, ki jo je oni dan v jutranjih urah na Cankarjevem trgu posnela naša Tina. Pa naj še kdo reče, da v Škofji Loki letos ni bilo zime. I. K. / Foto: Tina Dokl

Malo za šalo: ko v trgovini kupujemo otroške plenice, je morda za koga že nekoliko prepozno, da bi kupoval še zaščito. A saj pravijo: včasih bolje preventiva kot kurativa. N. R.

Nove knjige (475)

Ivana Kobilca (1861–1926)

Miha Naglič

»Pričujoča monografija je kompleksen kompendij, zbirka do zdaj dosegljivega vedenja o Ivani Kobilca. V slikovnem delu so s celostranskimi reprodukcijami nanizana vsa razstavljena dela, posebej dragocen pa je dokumentarni katalog s skoraj 370 evidentiranimi deli, šestimi skicirkami in številnimi pripravljalnimi fotografijami. Poleg razkritja novih umetnin, ki jih do zdaj nismo poznali ali so bile del našega spomina le po zaslugi črno-belih reprodukcij, smo razširili seznam razstav, literature o slikarki, ovrgli nekatere starejše trditve in popravili napačne življenjepisne podatke. Zdaj bolje vemo, kako je slikala, kakšne strategije je razvijala za pridobivanje naročnikov, dodatno smo osvetlili tudi slikarko zasebno. Vendar Kobilce nismo želeli predstaviti kakor 'ženske umetnice', saj velika dela ne razkrivajo posebej spola avtorja. Zaradi naravnanosti časa okrog leta 1900 je njen domnevni vzgib, da s podpisom na sliki prikrije svoj spol, razumljiv, saj ji je olajšal umetniško pot. Njen spol je vplival na potek njene kariere, za kakovost njenega dela pa ni bil odločilen. Poglobljena študija Jureta Mikuža njeno delo postavlja v evropski kontekst in s pomočjo osebnih pisem razkriva do zdaj slabo poznana ali popolnoma neznana dejstva iz Kobilčinega življenja, ki so odločilno vplivala na njeno ustvarjanje. Hvaležni smo mu, da je sprejel izziv in s svojo erudicijo slikarkin opus postavil na nove temelje. Jasneje sta orisani še dve obdobji njenega življenja, ki sta bili do zdaj najmanj oprijemljivi – sarajevska leta, ki jih predstavlja Mateja Maučec, ob Michelu Mohorju tudi soavtorica študije o Kobilčinem berlinskem času. Izjemno delo so opravile kolegice Nataša Ciber, dr. Alenka Simončič in dr. Sandra Bratuša. Uredile so dokumentarni del kataloga, zbrale podatke o umetninah, razstavah in literaturi, poglobile so se v skoraj šeststo dokumentov, zvečine pisem, in iz njih izluščile, kar je pomembno za slikarkino kariero ...« (Str. 8)

Gornji odlomek je iz predgovora dr. Barbare Jaki, direktorice Narodne galerije. V njej je bila od 20. 6. 2018 do 10. 2. 2019 velika retrospektivna razstava naše največje slikarke. Kdor jo je zamudil, si jo pravzaprav še vedno lahko ogleda prav v tej monumentalni monografiji. V njej bo izvedel še veliko več. Tudi o slikarkinem razgibanem zasebnem življenju, zlasti v pariških letih, ko je nekaj časa živela v nenavadni bohemski in zelo erotizirani »komuni«. Ko se je iz evropskih metropol vračala na Kranjsko, je morala biti bolj zadržana ...

Ivana Kobilca (1861–1926): »Slikarija je vendar nekaj lepega ...«, Narodna galerija, Ljubljana, 512 strani

V PONEDELJEK ZAČNEMO HUJŠATI

Šov The Biggest Loser Slovenija se na Planet TV vrača 4. marca. Glede prehrane bo tekmovalcem svetovala nutricionistka Ajda Strnad, nad zdravjem udeležencev težke preizkušnje bo bdel Lado Golouh, dr. med., treninge pogumnih v boju z odvečnimi kilogrami bosta ponovno krojila trenerja Jan Kovačič in Nataša Gorenc, voditeljica nove sezone The Biggest Loser Slovenija pa bo Saša Lendero.

Alenka Brun

Novost tretje sezone šova The Biggest Loser Slovenija je tudi domovanje tekmovalcev. Sodobna hiša jim bo nudila vse potrebno za uspešno hujšanje, sodobne telovadne naprave, oprema pa bo poskrbela za udobje. Šov bo spremljala komentatorska oddaja Od težaka do junaka, vodila pa jo bo stara znanka: Jasna Kuljaj. V studiu se ji bosta pridružila komentatorja Andrej Milutinovič in Indira Ekić, v povsem novi vlogi pa bomo spoznali komika Nejca Petka in radijskega moderatorja Željka Čakarevića - Željkića, ki pravi, da se tudi sam ne bi branil izgube kakšnega kilograma. Oddaja Od težaka do junaka bo prvič na sporedu v torek, 5. marca, ob 22.30, po šovu.

The Biggest Loser Slovenija se bo začel s predstavitvami kandidatov, kjer bomo med dvanajstimi tekmovalci Gorenjci spremljali in navijali za dvajsetletno Gajo Rozman iz Tržiča. Obožuje živali, rada hodi v hribe ter uživa v motokrosu, s katerim se sicer ukvarja njen brat. Živi s svojo devetdesetletno babico, ki ji hkrati tudi pomaga. V ljubezni je doživela razočaranje, saj je fant ni sprejel takšne, kot je. Zdaj si želi shujšati ter pokazati, kdo in kakšna je lahko.

Gorenjci bomo spremljali Tržičanko Gajo Rozman. / Foto: Planet TV

Šov so ljudje sprejeli

»Ob začetku prve sezone si nisem mislil, da bo imel šov The Biggest Loser Slovenija takšen vpliv na množico ljudi. Odzivi posameznikov, ki so bili del šova, in tudi tistih, ki so ga spremljali, so fantastični in bilo bi res škoda, če se to ne bi nadaljevalo,« nam je zaupal moški del trenerskega dua – Jan Kovačič. Dodal je še, da je na tihem pričakoval tretjo sezono.

The Biggest Loser Slovenija bo vodila Saša Lendero.

Zanimalo nas je še, kaj se je naučil v prejšnjih sezonah in ali sedaj določene reakcije tekmovalcev lahko že vnaprej predvidi. Pove: »Kljub številnim obveznostim v obdobju trajanja šova nikoli ne smem pozabiti nase. Izboljšal sem svojo organizacijo časa in učinkovitost dela. Vsaka sezona je drugačna, drugi tekmovalci, druge zgodbe – tukaj se je težko pripraviti vnaprej. So določene stvari, ki jih lahko predvidiš, drugo se dogaja spontano in reagiraš v tistem trenutku. Oba z Natašo pa se vsakodnevno srečujeva s podobnimi situacijami pri svojem delu, tudi izven šova. Razlika je samo v tem, da v šovu to počneva na očeh javnosti.«

Saša se veseli novega izziva

In ker se na male zaslone kot voditeljica vrača Saša Lendero, smo ji zastavili nekaj vprašanj.

V preteklosti ste že vodili resničnostne šove. Ste se na tega pripravljali podobno?

»Ker v šovu na svojo veliko srečo nimam vloge trenerja, pač pa povezovalca, se priprave na vodenje v osnovi ne razlikujejo dosti. Res pa bodo situacije in profili naših tokratnih tekmovalcev povsem drugačni, zato se bo treba temu prilagoditi.«

Vam je tema šova blizu?

»Tema mi je blizu, saj imamo v eni družinski veji kar precejšnje težave s prekomerno težo. Vem, da je zelo težko premagati vzorce in potrebe, ki te ženejo v določeno odvisnost, zato razumem, da se za kilogrami lahko skrivajo stiske, nemoč in žalost. Iz vsega srca si želim, da bi tekmovalcem uspelo izstopiti iz začaranega kroga odvisnosti od hrane in na novo postaviti odnos do sebe in svojega telesa.«

Glede na to, da ste velikokrat na očeh medijev in javnosti, pritisk poznate.

»Res je. S tem sem se sicer že zdavnaj sprijaznila, saj sem na neki način sama odgovorna za svojo izbiro poklica. To pa vseeno ne pomeni, da ni včasih presneto težko.«

Domnevam, da so vas povabili k sodelovanju v šovu. Kakšna je bila vaša reakcija?

»Ko so me poklicali s Planet TV in me povabili k sodelovanju, sem bila res malo presenečena. Sicer sem na Planetu že vodila tri zelo gledane televizijske šove, a vmes so se na televiziji menjale ekipe in načrti. Zdaj so me ponovno poklicali ljudje, ki jim zelo zaupam in imam z njimi le dobre izkušnje. Povedali so mi tudi, da bo produkcijo prevzela Pirana, ki je pravzaprav z manjšimi spremembami moja stara odlična ekipa s snemanja oddaj Ljubezen na deželi in Kmetija: Nov začetek. Odločitev za sodelovanje torej ni bila pretežka.« (smeh)

Nekoč ste rekli, da vam vzamejo tovrstna vodenja ogromno časa. Kako boste tokrat usklajevali svoje zasebno življenje z novim projektom?

»Tokrat sem se malo bolje organizirala, poleg tega pa bodo snemanja potekala blizu mojega doma in ne bodo vsak dan. Potrebnega bo sicer nekaj časovnega usklajevanja, a mislim, da bo šlo super.«

Se veselite, vas je česa strah, ko ponovno stopate v čevlje voditeljice televizijskega šova?

»Šova se zelo veselim. Imam super ekipo in tudi tekmovalce sem na hitro že spoznala in dobila vtis, da so skupina z izredno pozitivno energijo in zelo zanimivimi posamezniki. Morda je malce zahtevneje stopati v čevlje, ki sta jih pred mano že zelo uspešno nosila dva voditelja, a prepričana sem, da lahko vsakdo pristopa na povsem svojstven in originalen način.«

Kakšni pa so bili prvi odzivi tistih, ki vas poznajo, ko so izvedeli, da se vračate na televizijske zaslone?

»Končno!«(smeh)

Danes prvič nova Ljubezen po domače

Danes zvečer na Pop TV prihaja nova sezona romantične oddaje Ljubezen po domače. Prvo oddajo si lahko ogledate ob 20. uri. Snubci in snubke se bodo v novi sezoni borili za ljubezen desetih junakov in ene junakinje s podeželja. V oddaji bomo Gorenjci lahko veseli ali žalostni ob spremljanju zgodbe bratov Hafner, Jaka in Gašperja (na fotografiji) iz Škofje Loke, ki bosta skušala na ta način najti ljubezen.

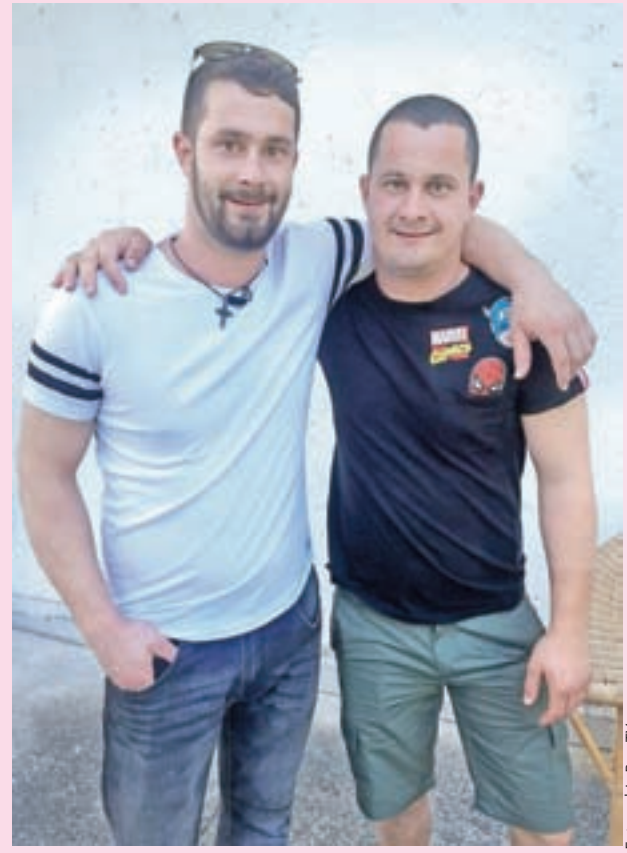

Foto: arhiv Pop TV

HUMOR, HOROSKOP

Lahko se udeležite tečaja vedeževanja.

Naročniki **Gorenjskega glasa,** izkoristite popust v višini 10 %. Za več informacij čim prej pokličite Tanjo na tel. št.: ***040 514 975***

Gorenjski Glas

www.gorenjskiglas.si

HOROSKOP

TANJA

Oven (21. 3.–21. 4.)
Neko situacijo boste sprva opazovali le od daleč in šele potem, ko boste spoznali, da ni izhoda, se boste umešali še sami in pomagali, da bodo na koncu vsi zadovoljni. Investicija, o kateri razmišljate že nekaj časa, se vam povrne na dolgi rok.

Bik (22. 4.–20. 5.)
Večkrat ste bili že razočarani, ker so vas v zadnjem trenutku pustili na cedilu, in take igre se nočete več iti, zato se boste odločili in sebi posvetili krajši dopust. Nujno potrebujete oddih, da se sprostite in globoko zadihate na prostem.

Dvojčka (21. 5.–21. 6.)
Čeprav ste na trenutke prepričani, da sonce sveti čisto za vse, samo za vas ne, imate v sebi skrito vero v dobro. In prav imate, saj se vam hitro bližajo lepi trenutki, v katerih se boste prepustili sanjarjenju in v kovanju novih načrtov.

Rak (22. 6.–22. 7.)
Pred nami so pustni dnevi in tudi vi si boste dovolili nadeti masko – pa naj bo to maska za rajanje ali pa le zato, da boste določenim ljudem povedali, kar jim gre. Bolje prva zamera kot zadnja. V sebi skrivate veliko več, kot pokažete okolici.

Lev (23. 7.–23. 8.)
Vedno znova se vam ponavljajo stari vzorci in vi se vedno sproti sprašujete, zakaj. Zato, ker nikoli ničesar ne spremenite in vedno vozite po isti progi. Ko se boste začeli spreminjati sami, se bodo začeli spreminjati tudi ljudje okoli vas.

Devica (24. 8.–23. 9.)
Nekaj dni se boste, čeprav obkroženi z ljudmi, počutili osamljene in kot da nikamor ne spadate. Kmalu pa vam postane jasno, da ste zaželeni in vas imajo radi, le pokazati vam tega vedno ne znajo. Saj veste, najlepše je po navadi skrito.

Tehtnica (24. 9.–23. 10.)
Pričakujte zelo dobre novice, ki jih boste veseli. Dobro voljo boste prenesli na vse udeležene. Smeh je pol zdravja in vsekakor ste oseba, ki dajete to na prvo mesto. Ob koncu tedna se vam poderejo načrti, a kljub temu bo zanimivo.

Škorpijon (24. 10.–22. 11.)
Nepričakovano se vam bo ponudila priložnost za odhod v tujino. Seveda ne za pretirano dolgo, toliko pa le, da boste znali vse dobro izkoristiti. Tako poslovno kot pa privatno. Pogovor z nekom vam bo odprl oči in vse postane jasno.

Strelec (23. 11.–21. 12.)
Dodatnega zaslužka boste veseli in kmalu se odločite za nov projekt, ki vam čez čas prinese prav lepe rezultate in uspehi se bodo vrstili. V tem času boste kar delovno aktivni, tako da boste v navdih tudi drugim. Presenečeni boste.

Kozorog (22. 12.–20. 1.)
Pred vami so novi poslovni podvigi, ki bodo terjali veliko časa in potrpežljivosti, lahko gre tudi za izobraževanje. Glejte, da vam na samem začetku ne zmanjka poguma in vztrajnosti, saj veste, da je vsak začetek težak. Potem gre vse prav.

Vodnar (21. 1.–19. 2.)
Spoznali boste nove ljudi in vzpostavili odnose za prihodnost. Nikoli se ne ve, kdaj in kdo nam pomaga. Ali nekdo, ki ga poznamo že celo življenje, ali pa nekdo, ki smo ga spoznali le dan prej. Vsak človek je svoj unikat, tudi vi.

Ribi (20. 2.–20. 3.)
Če trenutno še niste zaljubljeni, boste v tem tednu spoznali, kaj so metuljčki v trebuhu. Ko se počutite, kot bi zboleli, srce utripa kot ponorelo in vam gre na smeh za čisto nepomembne stvari. Ni kaj, sedaj ste ribice v svojem obdobju.

TA JE DOBRA

Žejen je bil

Iz Ljubljane odpelje kopalni vlak proti morju. Poletje je, sonce kljub jutranji uri žge na vso moč, vagoni so razbeljeni, gneča je nepopisna, smrad tudi. Nenadoma začne starejši potnik glasno javkati: »Joj, kako sem jaz žejen! Joj, kako sem jaz žejen! Joj, kako sem jaz žejen!«
To tarnanje čedalje bolj žre živce vsem potnikom. »Joj, kako sem jaz žejen! Joj, kako sem jaz žejen! Joj, kako sem jaz žejen!«
V Postojni se vlak ustavi, eden od živčno popolnoma iztirjenih potnikov pa pograbi prazno steklenico in hiti z njo na peron k vodovodni pipi in steklenico napolni z vodo. Steklenico prinese nazaj v oddelek in jo ponudi žejnemu potniku. Ta na dušek izpije skoraj vso vodo. Vlak se premakne, odžejani potnik pa začne glasno ponavljati: »Joj, kako sem bil jaz žejen! Joj, kako sem bil jaz žejen! Joj, kako sem bil jaz žejen!«

Servis je še enkrat dražji

Prometnik ustavi blondinko in ji reče:
»Moral vam bom zaračunati sto evrov zaradi nedelujoče sprednje luči!«
»Oh, super. Tisti tip na servisu je hotel imeti dvesto!«

Čebula v denarnici

Upokojenca se pogovarjata, pa reče eden: »Kaže, da imam čebulo v denarnici.«
»Kje si pa to pobral?«
»Ker imam vsakič, ko pogledam vanjo, solzne oči.«

Kaj je bermudski trikotnik?

Žena–hčerka–tašča. Tam izgine ves denar!

LAŽJI SUDOKU

1		7			6			
6			1				4	2
		4		3	7			8
9	4			5		1	3	6
	1		8		9		5	
7	2	5		6			8	9
8			9	7		3		
5	3				4			1
			2			8		

Rešitev:

1	8	7	4	2	6	5	9	3
6	5	3	1	9	8	7	4	2
2	9	4	5	3	7	6	1	8
9	4	8	7	5	2	1	3	6
3	1	6	8	4	9	2	5	7
7	2	5	3	6	1	4	8	9
8	6	1	9	7	5	3	2	4
5	3	2	6	8	4	9	7	1
4	7	9	2	1	3	8	6	5

TEŽJI SUDOKU

8			6				5	4
		6			5		9	
	3				4	1		
		1	9					2
6					1	9		
		5	8				4	
	6		1			2		
4	8				2			3

Rešitev:

8	7	2	6	1	9	3	5	4
1	4	6	2	3	5	8	9	7
5	3	9	7	8	4	1	2	6
3	5	1	9	7	8	4	6	2
7	9	8	4	2	6	5	3	1
6	2	4	3	5	1	9	7	8
2	1	5	8	6	3	7	4	9
9	6	3	1	4	7	2	8	5
4	8	7	5	9	2	6	1	3

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravil B. F.

NAGRADNA KRIŽANKA

VELIKI KONCERT V ŽIVO
MEDIA BUTIK
„An flet'n večer“
SOBOTA, 16. MAREC 2019, OB 19. URI
DVORANA TRŽIŠKIH OLIMPIJCEV, TRŽIČ
OSREDNJI GOSTJE
ans. ZARJA - 25 let
Pogum, Biseri, ans. Svetlin, Špadni fantje,
Vokalna skupina Gaj les, MePZ KUD Lom
Vstopnice v predprodaji po 10 €: TPIC Tržič, Bar Casa Latina,
Trgovina Grašca Križe, KGZ Sloga Kranj in 051 697 737.
Medijski pokrovitelj: Gorenjski Glas

SESTAVIL: F. KALAN

SPODNJI DEL NADSTREŠKA · BABICA V RUSKEM OKOLJU · GORSKA ROPARSKA PTICA · DEŠČICA · DRŽAVNIK MORALES · LANENO PREDIVO · SORTA KROMPIRJA · STANKO KLINAR · PRIMORSKO VINO · GORENJSKI GLAS · GRŠKI OTOK · GLAVNO MESTO ETIOPIJE · SMUČAR MLEKUŽ · VISOKA MOGOČNA GORA · IZBRANO BRANJE

BOLEHNOST · 8 · BARVA IGRALNIH KART · LENOBNOST · DRŽAVA V ZDA · 9 · OBJEKT ZA HRAMBO SENA · ZAČRTANA SMER

GOROVJE NA MEJI Z AVSTRIJO · HUMANITARNA ORGANIZACIJA · VEDENJE · 18 · JADRANSKI OTOK · OPORIŠČE NATA V ITALIJI

SMUČARSKI CENTER V ITALIJI · PREČIŠČEN SLADKOR · ZEMELJSKI POL · 1 · STROKOVNJAK ZA KLETARSTVO · SL. KARIKATURIST (MILAN) · PERNATA ŽIVAL

NAJVEČJE MESTO V ISTRI · KOS LESA PRAVOKOTNE OBLIKE · ITALIK · GRŠKA MUZA POEZIJE · SEČNJA, SEKANJE · OKRAS (NAREČNO) · KRAVJE USNJE · VELEMESTNA ULICA

NACE ŠUMI · CILJ, NAMEN · DEL TELESNEGA OGRODJA V SP. DELU TRUPA · 11 · SMUČARSKI TEKAČ VIGEN HATTESTAD · VELIKA DVORANA · PAPEŽEVA PALAČA V RIMU · EGIPČANSKA BOGINJA, IZIDA

MATEMATIČNA NEZNANKA · 17 · KMET, KI ORJE · LUNINO ŠTEVILO · RIBJČ (KNJIŽNO) · SKLENJENA GORSKA SKUPINA · OTOK V ALEUTIH · NASELJE OB SOTLI · 4

APARAT ZA SNEMANJE FILMOV · VRSTA VIŠNJE · PESNIK GRUDEN · 15 · MESTO V FRANCIJI · NEKD. JUG. GLASBENA SKUPINA · KOSILO · LESEN PLUG · DELOVNA VNEMA

GORENJSKI GLAS · ENOOKI VELIKAN IZ ODISEJE · LETOVIŠČE PRI REKI · PRIPADNICA OBROV · VRSTA METULJA · UDAREC (ŽARG.) · PRIHOD V PROSTOR · 12 · AM. IGRALKA (DEMI) · KRALJEVIČ IZ MAHABHARATE

PROPAGANDNI BILTEN · 14 · NOČNA PTICA · JEZERO V BOCVANI · MESTO V TURČIJI, ODRIN · PLESNA ZABAVA · GARY NEVILLE

PEVEC BARANJA · NAUK O ASKEZI · POLDRAG KAMEN · 5 · RIMSKA LJUBLJANA · SKUPINA ŽUŽELK · OVITEK ZA SPISE · DRŽAVNICA MERKEL

VSTOPNICA · VINORODNA RASTLINA · DRŽAVA V SR. AMERIKI · PESNICA KORENČAN · BRITANSKA PRESTOLNICA · 6

LOJZE ROZMAN · NADUHA · KRAJ PRI LJUBLJANI · PRIPADNIKI ROMANOV

ORGAN VIDA · GORA PRI LJUBLJANI · DRŽAVA V INDIJI · TEŽKA KOVINA (Zn) · GLASBENA ZVRST · STROJ, NAPRAVA · ANTIČNI BAKRENI NOVEC, OBOL · MESTO OB MEJI Z ITALIJO

PARKETNA DEŠČICA · HRAM, SVETIŠČE · KRAJ PRI CELJU

ABETONE EDIRNE LOŽMA NGAMI RAFINADA · PREMIK Z NIŽJEGA NA VIŠJE · REKLAMNI LISTIČ · POSODA ZA CVETJE · 2 · STAND UP KOMIČARKA (MARTINA) · DEBELNA ROGOVILA · 10 · BERILIJ · PASMA VELIKIH PSOV

DURI, VRATA · SORODNIK PO OČETU · LIK PRI ČETVORKI · BENEŠKI VLADAR · DVOJICA · 16

VANJA ALIČ · SKAND. MOŠKO IME · OLIVER MLAKAR · MESTNA TRDNJAVA V ATENAH · ORNELLA VANONI

NEPREVODNIK · ARAGONIJA (ŠPANSKI ZAPIS)

GRŠKA ČRKA · PEVKA BOTO · 13 · RAVNA PLOŠČAD OB HIŠI

GORENJSKI GLAS · ANIMIRANI FILM · SEBIČNOST · PISATELJ LEVSTIK · RIMSKI HIŠNI BOG · EDDIE LAWSON · STROKOVNJAK ZA KEMIJO · FILMSKO PRIZORIŠČE

NEODVISEN ODZIV MIŠICE

AKTER

REKA V ANGLIJI · MIRAN ERIČ · ČAROBNI PREDMET · 3

DEPARTMA V FRANCIJI · VOJAŠKA STOPNJA · KOVANEC ZA PET ENOT

NIKA ZORJAN · LEVI PRITOK SAVINJE · BET (MANJŠ.)

MAJSKI HROŠČ · 7 · RUSKA ORBITALNA POSTAJA · ŠTEVILKA TRI (POG.)

POLDRAG KAMEN

GORENJSKI GLAS · ŠPORTNI VADITELJ · DUHOVNIŠKO OBLAČILO · PREBIVALCI REKE

VOZILO S TREMI KOLESI

STVAR, PREDMET · ZNAMKA OBLAČIL · JANEZ JALEN · ČLAN AKTIVA

EVA ČERNE · PEVKA VUICA · PODUK, NASVET · STANOVANJE · 19

Nagrade: 3-krat po dve vstopnici za koncert

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do petka, 8. marca 2019, na Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Nazorjevi ulici 1.

	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	

MEDIA BUTIK D.O.O., POTOČE 33, PREDDVOR

DRUŽABNA KRONIKA

SNEŽNA MISS KRVAVCA

V soboto je na Plaži Krvavec potekal izbor Snežna miss Krvavca 2019. Petčlansko žirijo je najbolj prepričala Kranjčanka Lara Frantar. V sončni Marini Portorož pa se je predstavilo osemindvajset mladih, nadarjenih in ambicioznih deklet, ki se bodo letos potegovale za naziv miss Slovenije 2019.

M. Likosar, A. Brun

Za štiri laskave nazive so se na Krvavcu potegovale štiri tekmovalke, ki so se predstavile v oblačilih za prosti čas, športnih oblačilih in modni toaleti. Petčlanska žirija – nekdanji smučarski skakalec Primož Ulaga, pomočnik direktorja Krvavca Uroš Zupan, zobozdravnik Matevž Groznik, Livio Janko iz Umaga in lanskoletna snežna miss Krvavca Maiša Triler – je poleg privlačnega obraza in prepričljive hoje po modni brvi ocenjevala tudi energijo deklet. »Letošnja snežna miss Krvavca je prepričala s sproščenim, samozavestnim in simpatičnim nastopom,« je zaupala Maiša Triler. Kot je pojasnil organizator in povezovalec izbora Gunter Kržišnik, pa so vse tekmovalke poleg lent prejele tudi bogate nagrade.

Miss simpatičnosti letošnjega izbora je tako postala Lara Indigo iz Ljubljane, lento druge spremljevalke je prejela Simona Kolmanič iz Celja, prva spremljevalka pa je bila Adrijana Romih iz Šentjurja. Snežna miss Krvavca 2019 pa je postala Lara Frantar iz Kranja, ki se je na izbor prijavila zaradi tkanja poznanstev in nove izkušnje.

Portorož pa je konec tedna gostil prvo uradno predstavitev kandidatk za letošnji izbor Miss Slovenije za Miss sveta. Včasih je bilo to zgolj eno od lepotnih tekmovanj, v zadnjih letih pa se je razvilo v projekt z bogato vsebino, katerega glavni slogan je: Podpirajmo slovensko in podprimo Slovenijo. Predstavitev je povezovala Maja Zupan, sicer najlepša leta 2017, ki ostaja vpeta v projekt, njegovo vodenje in organizacijo. Na koncu bo seveda najlepša prejela krono, ki pa bo drugačna od lanske. Polfinalistke se bodo preizkušale še v različnih vlogah, kot novost pa tudi odkrivale Slovenijo s Slovenskimi železnicami.

Med tekmujočimi smo zasledili kar tri gorenjske predstavnice: 21-letna Špela Alič prihaja iz Tržiča, Katja Beguš ima 19 let in je Ločanka, Lucija Lampret ravno tako šteje 19 pomladi, doma pa je z Vira pri Domžalah.

Lara Indigo, Lara Frantar, Simona Kolmanič in Adrijana Romih / Foto: Primož Pičulin

Organizator in povezovalec izbora Snežna miss Krvavca 2019 Gunter Kržišnik / Foto: Primož Pičulin

Izboru snežnih lepotic je šlo na roke tudi sonce; aktualne krvavške misice v družbi članov žirije / Foto: Primož Pičulin

Miss Eco Slovenia 2019 Melisa Hrapić, lanskoletna najlepša Slovenka Lara Kalanj in Maja Zupan / Foto: arhiv dogodka (Grega Eržen)

Prva uradna predstavitev letošnjih tekmovalk oziroma polfinalistk na izboru Miss Slovenije za Miss sveta 2019 je bila prejšnjo soboto v Marini Portorož. / Foto: arhiv dogodka (Grega Eržen)

VRTIMO GLOBUS

Orlando Bloom navdušil z zaroko

Znane so podrobnosti zaroke igralca **Orlanda Blooma (42)**, ki je na valentinovo za roko zaprosil pevko **Katy Perry (34).** »Po večerji sem mislila, da bova čas namenila umetnosti, ko naju je pričakal helikopter,« je povedala pevka, ki pravi, da je Orlando nato izvlekel listek in jo z romantičnimi besedami zaprosil, nato pa sta pristala na strehi ene izmed zgradb, kjer so ju pričakali najožji prijatelji in sorodniki, s katerimi so proslavili zaroko.

Selma Blair po diagnozi prvič v javnosti

Igralka **Selma Blair (46)** se je prvič po diagnozi multiple skleroze, za katero je izvedela oktobra lani, pojavila v javnosti. Udeležila se je zabave po podelitvi oskarjev. Kljub hudi bolezni, ki ji onemogoča normalno delovanje leve strani telesa in zaradi katere ji peša spomin, je blestela v dolgi pisani obleki, prav posebej za zabavo pa so ji oblikovali palico z rožnatimi diamanti. Bila je deležna spodbudnih besed, sama pa ni mogla zadržati solz, ko je pozirala fotografom.

Poslovila se je zvezdnica serije Munstrovi

Umrla je **Beverley Owen,** igralka, znana po vlogi Marilyn v seriji Munstrovi. Stara je bila 81 let. Kot je za TMZ povedala njena hčerka, so igralki pred dvema letoma odkrili raka. Igrala je tudi v filmih Svet se vrti in Drugi svet. Igranje v seriji Munstrovi je predčasno zaključila in zapustila Hollywood ter se poročila s producentom Jonom Stonom.

Kate Mara bo mamica

Igralca **Kate Mara (36)** in **Jamie Bell (32)** bosta postala starša. »Šla sva na zmenek z najino kepico,« je pod fotografijo, na kateri se že lepo vidi zaobljen nosečniški trebuh, zapisala igralka. To bo za zvezdnico serije Hiša iz kart prvi otrok, medtem ko ima Bell iz zakona z Evan Rachel Wood petletnega sina. Igralca sta skupaj štiri leta, poročena pa dve leti.

Pred kratkim je v Kranju potekal občni zbor Policijskega veteranskega društva Sever, zbrani pa so na njem z zanimanjem prisluhnili glasbeni gostji Jeseničanki Anji Petrošanec. Policistka je navdušila z nastopom in požela glasen aplavz. / Foto: Vilma Stanovnik

HALO-HALO GORENJSKI GLAS
telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201 42 00, faksu 04/201 42 13 ali osebno na Nazorjevi ulici 1 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrtka do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

ROZMAN BUS, T: 04/531 52 49, 041/855 630

TRST: 8. 3.,10. 4.; **KOPALNI TOPOLŠICA:** 4. 3., **MADŽARSKE TOPLICE:** 31. 3.–4. 4., 27.–30. 4.; **STRUNJAN:** 10.–13. 3.; **BERNARDIN:** 25.–28. 3.; **LENDAVA:** 10.–13. 3.; **BANJA VRUČICA:** 14.–21. 3., 5.–12. 5. **– S TERAPIJAMI,** 2.–4. 5. **– S PIRAMIDAMI, UMBRA IN ASSISI:** 29.–31. 3.; **MORJE: DUGI OTOK, OREBIĆ, LASTOVO. www.rozmanbus.si**

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

PREDSTAVE

Pustovanja

Naklo – Turistično društvo Naklo vabi jutri, v soboto, 2. marca, ob 10. uri k Domu Janeza Filipiča, kjer se bo začela pustna povorka, na kateri bodo kot gostje prisotni kurenti. Poleg otrok posebej lepo vabljene odrasle pustne šeme.

Duplje – Telovadno društvo Partizan Duplje vabi jutri, v soboto, 2. marca, na tradicionalni pustni sprevod, ki se bo začel ob 14. uri na igrišču pri podružnični osnovni šoli. Vse maškare (najbolj izvirne čakajo nagrade) so dobrodošle in bodo v povorki krenile po vasi.

Poženik – Dramska skupina Pod stražo vabi v torek, 5. marca, v Dom krajanov Poženik, kjer bo veselo rajanje z začetkom ob 17.30. Sledilo bo tradicionalno kurjenje Pusta.

Šenčur – Društvo Prijateljev mladine Šenčur in Turistično društvo Šenčur vabita vse otroke na pustno rajanje s Čarovnikom Gregom, ki bo v torek, 5. marca, ob 17. uri v Domu krajanov. Izvirne, doma narejene maske bodo nagrajene.

Medgeneracijske prireditve

Kranj, Cerklje, Šenčur, Preddvor – V Medgeneracijskem centru Kranj bo danes, v petek, 1. marca, ob 17. uri bralna urica za otroke, v ponedeljek, 4. marca, bodo ob 10. uri vesele urice francoščine, ob 18. uri pa dogodek z naslovom Bioresonanca kot celovita alternativna oblika zdravljenja. V Cerkljah bo v četrtek, 7. marca, ob 18. uri srečanje Beremo skupaj, v Šenčurju pa v sredo, 6. marca, ob 8.30 Telovadba za prožno telo. V Preddvoru bo v soboto, 9. marca, ob 10. uri Gozdna terapija. Obvezne so prijave za vse dejavnosti, in sicer na telefon 041 724 134 ali na e-naslov mck-prijava@luniverza.si.

IZLETI

Po malkovških gričih

Šenčur – Društvo upokojencev Šenčur vabi v torek, 12. marca, na pohod Po malkovških gričih (Dolenjska). Pohod organizira Društvo upokojencev Tržišče za pohodnike Društva upokojencev Šenčur in se bo odvijal po gričih med vinogradi in zidanicami. Skupne zmerne lahke hoje s postanki bo okrog tri ure. Informacije in prijave zbira do petka, 8. marca, Franci Erzin, tel. 041 875 812.

Na kopanje v Bernardin

Kranj – Društvo bolnikov z osteoporozo Kranj vabi na kopanje v Bernardin v torek, 5. marca. Vabijo tudi nečlane društva. Prijave in informacije na tel. 041 424 768.

Sveti Lovrenc na Banjški planoti

Kranj – Društvo upokojencev vabi na pohod na Sveti Lovrenc na Banjški planoti (799 m) v četrtek, 14. marca. Odhod s posebnim avtobusom ob 7. uri izpred Creine. Vstopni postaji: Labore in Stražišče; tri ure in pol lahke pohodniške hoje, višinska razlika 281 m. Prijave z vplačili v pisarni DU KR do ponedeljka, 11. marca.

OBVESTILA

Predstavitev Čebelarskega muzeja Radovljica

Ljubljana – Slovenski etnografski muzej, Metelkova ulica 2, v nedeljo, 3. marca, vabi na dan odprtih vrat, kjer bo vstop prost med 10. in 18. uro. Ob 16. uri bo vodenje po razstavi Kjer so čebele doma z avtorico Barbaro Sosič in njeno gostjo Vereno Štekar-Vidic, ki bo predstavila Čebelarski muzej iz Radovljice.

Redni letni občni zbor

Cerklje – Društvo upokojencev Cerklje vabi svoje člane na redni letni občni zbor, ki bo jutri, v soboto, 2. marca, ob 14. uri v Športni dvorani v Cerkljah. Po uradnem delu bo pogostitev in veselo druženje.

Zapora cest

Kranjska Gora – Zaradi organizacije dogodka Q Max Party – Zabava zime bo urejena zapora naslednjih cest ter parkirišča: v soboto, 9. marca, od 17. ure do nedelje, 10. marca, do 1.00 ure na Kolodvorski ulici, od križišča z ulico Ledine do Hotela Kotnik v Kranjski Gori (LK 190211); v soboto, 9. marca, od 17. ure do nedelje, 10. marca, do 1.00 ure na Borovški cesti od H. Slavec do Hotela Kotnik v Kranjski Gori (LK 190212); od torka, 5. marca, od 22. ure do nedelje, 10. marca do 12. ure na parkirišču pred dvorano Vitranc v Kranjski Gori.

PREDAVANJA

Duševno zdravje

Kranj – Gorenjska podružnica Društva za zdravje srca in ožilja vabi na predavanje Jošta Torkarja, vodje Centra za krepitev zdravja v kranjskem zdravstvenem domu, z naslovom Duševno zdravje. Predavanje bo v torek, 5. marca, ob 17. uri v gostišču Arvaj v Kranju.

Proučevanje Svetega pisma

Kranj – Krščanska adventistična cerkev Kranj vabi jutri, v soboto, 2. marca, v Dom krajanov Primskovo na proučevanje Svetega pisma s temo Satan in njegovi zavezniki ob 9. uri ter predavanje Njemu, ki premaga ob 10.30.

KONCERTI

Dobrodelni vrtiljak popevk

Kranj – KPZ Mysterium pod taktirko dirigenta Lovra Freliha ob spremljavi banda D'Smiles ter Lions klub Kranj vabita v nedeljo, 3. marca, ob 18. uri v Gimnazijo Kranj na Dobrodelni vrtiljak popevk, s katerim bomo podprli društvo za avtizem En moj svet. Zbrana sredstva bodo v celoti namenjena nakupu terapevtskih pripomočkov.

Pustna koncerta

Žiri, Škofja Loka – V ponedeljek, 4. marca, bo ob 16.30 v večnamenskem prostoru Osnovne šole Žiri pustni koncert Glasbene šole Škofja Loka, oddelek Žiri. V torek, 5. marca, bo ob 18. uri na Loškem odru pustni koncert Glasbene šole Škofja Loka.

RAZSTAVE

Beneške impresije

Kranj – Danes, v petek, 1. marca, ob 19. uri bo v Galeriji Pungert, na koncu starega dela mesta Kranja, odprtje razstave Beneške impresije fotografskega umetnika Milana Malovrha.

Vse poti vodijo v Rim, dve reki v Kranj

Kranj – V Layerjevi hiši bo danes, v petek, 1. marca, odprtje treh razstavnih fotografskih projektov Marie Vittorie Trovato, Valerie Galizzi in Joãa Vilela Geralda. Ob 17. uri bo odprtje razstave Veliko popotovanje, ob 18. uri pa razstav Saudade in Ahilova peta.

Likalnik in druge zgodbe

Škofja Loka – Danes, v petek, 1. marca, bo v Galeriji Sokolskega doma odprtje razstave članic Združenja umetnikov Škofja Loka Likalnik in druge zgodbe.

Prostor in barva

Škofja Loka – Danes, v petek, 1. marca, bo v Mali galeriji odprtje razstave Prostor in barva. Učenci OŠ Škofja Loka - Mesto so pod mentorstvom Maje Reven ustvarjali kolaže in ob tem spoznavali zračno perspektivo in prostorsko učinkovanje barv.

Zgodovina lomskega KUD-a

Lom – V soboto, 2. marca, bo v Domu krajanov ob 18. uri odprtje fotografske razstave ob stoletnici lomskega KUD-a in ogled dokumentarnega filma Janeza Slaparja - Temšaka.

Razstava Nine Pečar

Naklo – KUD LIK Naklo vabi na odprtje samostojne slikarske razstave Nine Pečar, ki se predstavlja kot izvrstna portretistka. Umetnica, ki končuje ALUO v Ljubljani, bo nastopila tudi kot violinistka. Vabljeni na zanimiv kulturni dogodek v torek, 5. marca, ob 19. uri v Pavlinovo galerijo Doma J. Filipiča v Naklem (za Hotelom Marinšek). Razstava bo odprta do 22. marca, in sicer ob nedeljah od 10. do 12. ure in ob torkih od 18. do 19. ure, druge dni po dogovoru.

Razstava Grafika

Kranj – V torek, 5. marca, bo ob 18. uri v Mali galeriji odprtje skupinske razstave Grafika, članov Likovnega društva Kranj.

PREDSTAVE

Zmenki

Breznica – Gledališče slepih in slabovidnih Nasmeh, KD Dr. France Prešeren Žirovnica - Breznica vabi na gledališko igro Zmenki, ki bo jutri, v soboto, 2. marca, ob 19.30 v kulturni dvorani na Breznici.

KINOSPORED

KOLOSEJ DE LUXE, KRANJ (CENTER)

Sobota, 2. 3.
21.55 POPOLNA KOPIJA
20.20 IZBRISANA
16.45 MIA IN BELI LEV
13.00 INSTANT DRUŽINA
18.30 BOG, LE KAJ SMO SPET ZAGREŠILI?
18.20 ZELENA KNJIGA
14.30 MALA GOSPODIČNA DOLITTLE, sinhro.
15.10 KORGI: KRALJEVSKI KUŽA Z VELIKIM SRCEM, sinhro.
12.30, 16.20 KAKO IZURITI SVOJEGA ZMAJA 3, sinhro.
20.40 BOHEMIAN RHAPSODY

CINEPLEXX, TUŠ, KRANJ

Sobota, 2. 3.
16.50, 20.20, 22.30 POPOLNA KOPIJA
19.00 IZBRISANA
13.50, 18.00 MIA IN BELI LEV
18.30, 22.00 ALITA: BOJNI ANGEL
19.30 ALITA: BOJNI ANGEL, 3D
20.00, 22.20 INSTANT DRUŽINA
12.30, 14.30, 16.30 KORGI: KRALJEVSKI KUŽA Z VELIKIM SRCEM, sinhro.
12.20, 14.40, 15.50 MALA GOSPODIČNA DOLITTLE, sinhro.
21.00 SREČEN SMRTNI DAN 2
20.50 SOBA POBEGA
12.00 SNEŽNA KRALJICA: DEŽELA ZRCAL, sinhro.
13.00, 17.20 KAKO IZURITI SVOJEGA ZMAJA 3, sinhro.
15.10 KAKO IZURITI SVOJEGA ZMAJA 3, 3D, sinhro.
13.20 GRINCH, sinhro.
15.15 RALPH RUŠI INTERNET: RAZBIJAČ RALPH 2, sinhro.
17.40 BOHEMIAN RHAPSODY

KINO SORA, ŠKOFJA LOKA

Petek, 1. 3.
18.00 SUPER FUZBALISTIČNI
20.00 KAFARNAUM

Sobota, 2. 3.
18.00 KORGI: KRALJEVSKI KUŽA Z VELIKIM SRCEM, sinhro.
20.00 IZBRISANA

Nedelja, 3. 3.
17.00 KORGI: KRALJEVSKI KUŽA Z VELIKIM SRCEM, sinhro.
19.00 KAFARNAUM

Organizatorji filmskih predstav si pridržujejo pravico do spremembe programa.

GLEDALIŠKI SPORED

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

Petek, 1. marca
19.30 Ivan Cankar: OB ZORI (v dvorani PGK)
20.00 Kahlil Gibran: PREROK (v Stolpu Škrlovec)

Sobota, 2. marca
10.00 Sobotna matineja: ALICE V ČUDEŽNI DEŽELI (v dvorani PGK)
19.30 Ivan Cankar: OB ZORI (v dvorani PGK)

Ponedeljek, 4. marca
18.00 Avtorski projekt: STENICA (v dvorani PGK)

GLEDALIŠČE TONETA ČUFARJA JESENICE

Nedelja, 3. marca
10.00 Matineja: Pustne čarovnije čarodeja Tonija

Nagrajenci križanke Gorenjskega glasa z geslom: PRISLUHNIMO PTICAM, ki je bila objavljena v Gorenjskem glasu, 12. februarja 2019 in prejmejo nagrado so: 1. nagrado, vzglavnik Slovenska postelja, **Franc Šilar** iz Kranja 2. nagrado, knjigo Melanda, **Marija Gale** iz Jesenic; 3. nagrado, knjigo Melanda, **Darka Jakop** iz Naklega. Nagrajencem čestitamo!

PETKOVA PRIREDITEV
Izvaja: Kaličopkovo gledališče
VEVERIČEK POSEBNE SORTE
Petek, 1. marca 2019, ob 17.30 uri
OKC Krice krace, Tomšičeva 14

SOBOTNA MATINEJA
Izvaja: Lutke Srce
ALICE V ČUDEŽNI DEŽELI
Sobota, 2. marca 2019, ob 10. uri
Prešernovo gledališče Kranj

www.pgk.si

Gorenjski Glas

MALI OGLASI

T: 201 42 47, F: 201 42 13
E: malioglasi@g-glas.si

Male oglase sprejemamo:
za objavo v petek do srede do 14. ure in za objavo v torek do petka do 14. ure!

Delovni čas:
ponedeljek, torek, četrtek neprekinjeno od 8. do 16. ure, sreda od 8. do 17. ure, petek od 8. do 15. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto.

NEPREMIČNINE

POSESTI

ODDAM

KMETIJO v ravninskem območju, oddam v najem. Na kmetiji so možne vse dejavnosti. Prednost: veselje do dela na kmetiji, ženske z otroki in kasneje možnost prevzema kmetije., tel.: 031/463-250 19000569

domplan
Domplan, d. d., Bleiweisova 14, 4000 Kranj
T: 04/20 68 773, **F:** 04/20 68 701
M: 030 641 621, **I:** www.domplan.si
E: domplan@domplan.si
V zadovoljstvo naših strank upravljamo zanesljive in varne storitve posredovanja v prometu z nepremičninami.
Obiščite nas na naši spletni strani:
www.domplan.si

fesst
FESST, d. o. o., nepremičninska družba, Koroška c 2, Kranj, Telefon: 236 73 73 Faks: 236 73 70 E-pošta: info@fesst.si Internet: www.fesst.si

POSLOVNI PROSTORI

PRODAM

PISARNO (60,5 m2) in tri parkirna mesta pod nadstrešnico, (62 m2) na naslovu Gorenjesavska cesta 15, Kranj. Info: 040 190 977, upravitelji-ca@necemer.si 19000455

MOTORNA VOZILA

AVTOMOBILI

PRODAM

OPEL CORSA 1/4, 5 vrat, letnik 10/2008, prva lastnica, prevoženih 72.400 km, cena 4.200 EUR, tel.: 040/290-601 19000575

SEAT Ibiza 1,2 Tsi, l. 2017, kovinska barva, 5 vrat, kot nov, vsa oprema, mogoča menjava, 31.900 km, tel.: 041/543-876 19000560

VW Polo, letnik 2007, bencinski motor 1.4, 59 kW, 207000 km. Vinjeta 2019, podarim letne pnevmatike na litih platiščih, tel.: 041/903-983 19000543

MOTORNA KOLESA

PRODAM

MAXI skuter Sym cruisym 300 L, ABS, letnik 2018, rdeč, v garanciji, tel.: 041/209-066 19000507

AVTODELI IN OPREMA

PRODAM

LETNE gume za BMW 235 50 ZR 18 101 YXL Kumho, 40 % izrabljene, 60 EUR, tel.: 051/649-793 19000581

KARAMBOLIRANA VOZILA

KUPIM

KARAMBOLIRANO vozilo ali vozilo v okvari, od let. 2000 dalje. Ugrica Blaž, s.p., Drulovka 38, Kranj, tel.: 041/349-857 19000489

ODKUPIMO karambolirana vozila, vozila v okvari, slabše ohranjena in nevozna, poceni avtovleka po celi Sloveniji, Grega Meze s.p., Čopova 1, Lesce, tel.: 040/629-675 19000556

STROJI IN ORODJA

PRODAM

CEVI za sušilno, premer 40 cm, dolžine 15 m in snežni plug, tel.: 031/699-145 19000576

CIRKULAR litoželezni, stabilen, na kolesih, tel.: 041/718-856 19000573

DELOVNI voz za kamnoseke, kiparje itd., nosilnost 3 t, cena 390 EUR, tel.: 070/701-962 19000557

KULTIVATOR Hoda coo s priključki in šotor železno ogrodje, tel.: 031/545-534 19000583

OLJNI gorilec Thyssen in Kleckner, 25 EUR/1, el. mešalec za gnojevko Creina M45, obnovljen, cena 450 EUR, tel.: 041/422-451 19000582

STAREJŠI kultivator 2 m širine, z ježem in zadnji tritočkovni nakladač, tel.: 031/699-145 19000577

GRADBENI MATERIAL

GRADBENI MATERIAL

PRODAM

CEMENTNO strešno opeko karo (špičak), tel.: 04/25-23-273, 051/250-355 19000578

PRODAJAMO: les - deske za mizarje (smreka, bor) in bukova drva. Biomasa & Mizarstvo Ovsenik d.o.o., Jezerska c. 108/c, Kranj, tel.: 041/756-007 19000523

UGODNO 3 m3 suhih smrekovih plohov in 3 m3 desk debeline 3 cm, tel.: 04/53-38-421 19000566

KURIVO

PRODAM

DRVA metrska ali razžagana, možnost dostave, tel.: 041/718-019 19000549

BUTARE in drva, tel.: 031/360-178 19000565

SUHA bukova drva, tel.: 041/652-801 19000572

STARINE

KUPIM

ODLIKOVANJA, kovance, ure, slike, značke, srebrnino, luči, kipe in drugo, tel.: 030/670-770 19000558

STARINE: mizarski ponk, skrinje, razglednice, kovance in drobnarije, 051/258-936, tel.: 051/258-936 19000554

OTROŠKA OPREMA

PRODAM

OTROŠKO posteljico, lepo, z jogijem in posteljnino, pomično dno, stranica, tel.: 04/59-57-714, 031/389-181 19000564

KMETIJSKI STROJI

PRODAM

SONČNO, sušilno za seno, puhalnik, teleskop Marin turbina Mavek z avtomatiko, tel.: 031/490-377 19000563

TROSILEC Tehnostroj in kupim molzno enoto Duovak alfa laval, tel.: 041/608-765 19000561

KUPIM

TRAKTOR in vse traktorske priključke, tel.: 041/680-684 19000547

TROSILNIK mineralnih gnojil na nihalno cev Creina 250 l, tel.: 041/378-937 19000585

PRIDELKI

PRODAM

JEDILNI krompir Rudolf in Marabel, beli in rumeni, tel.: 031/513-678 19000574

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM

KOKOŠI za zakol ali nadaljnjo rejo, tel.: 031/653-160 19000540

KOKOŠI - nesnice, jarkice, rjave, črne in grahaste, pred nesnostjo in KG piščanci. Pripeljemo na dom, Matej Bulovec s.p., Mlakarjeva ul. 45, Šenčur, tel.: 041/710-113 19000552

NESNICE - rjave, grahaste, črne pred nesnostjo, brezplačna dostava po celotni Sloveniji, Vzreja nesnic Tibaot Svatina Vanja, Babinci 49, 9240 Ljutomer, tel.: 02/58-21-401 19000499

PRAŠIČE, težke okoli 30 kg, domače reje, tel.: 041/378-937 19000586

TELICO simentalko, staro 1 leto, tel.: 04/59-61-069, 040/613-705 19000559

TELIČKO simentalko, staro 14 dni, tel.: 031/854-549 19000584

ZAJCE za nadaljnjo rejo ali že očiščene, tel.: 051/712-764 19000579

KUPIM

BIKCA simentalca ali druge mesne pasme, starega do 10 dni, tel.: 031/347-099 19000562

NAJVEČJI ODKUPOVALEC živine za Avstrijo - Kogler. Plačilo v 3 dneh, eko plus. Oddamo v rejo pitance, bikce in telička. Kogler Franz A. d.o.o., Parmova 53, Ljubljana, tel.: 064/130-081 19000551

TELICO simentalko, staro od 18 do 21 mesecev, tel.: 01/36-12-575, 031/808-684 19000567

TELIČKO ciko ali limuzin, staro 1 mesec, tel.: 041/680-658 19000568

ZAPOSLIMO DELAVCA V PROIZVODNJI m/ž

KOVINOPLASTIKA
Ivan ZUPANC, s.p.,
Mlakarjeva ulica 74,
4208 Šenčur.

Pisne ponudbe sprejemamo do 4. 3. 2019.

OSTALO

PRODAM

ČB bikca in kvalitetna hrastova drva, tel.: 041/378-920 19000589

SENO pomešano z licerno v kockah, tel.: 040/616-387 19000580

SILAŽNE bale, tel.: 041/753-542 19000501

ULEŽAN hlevski gnoj, možna dostava, tel.: 031/676-235 19000518

ZAPOSLITVE (m/ž)

NUDIM

IŠČEMO pastirja ovac na Soriški planini, za pašno sezono 2019. Pašna skupnost Soriška planina II. Delnice 27, Poljane, tel.: 031/335-046 19000571

Radio Triglav®
Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Trg Toneta Čufarja 4, 4270 Jesenice
Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

Pustni torek na Gorenjskem glasu

Gorenjski glas in Pekarstvo Orehek poklanjata prvim 500 naročnikom Gorenjskega glasa krof in kavico. Vabljeni na pustni torek, 5. marca, med 10. in 14. uro v sprejemno pisarno Gorenjskega glasa, Nazorjeva ulica 1, Kranj.

LOTO

Rezultati 17. kroga – 27. februarja 2019
4, 5, 14, 30, 34, 37, 39 in 33

Loto PLUS:
1, 3, 13, 17, 30, 31, 37 in 26
Lotko: **5 0 0 8 6 7**

Sklad 18. kroga za Sedmico: **1.020.000 EUR**
Sklad 18. kroga za PLUS: **250.000 EUR**
Sklad 18. kroga za Lotka: **200.000 EUR**

Ko se posameznik sprehodi po naravi, se živali večinoma poskrijejo. A pozoren opazovalec bo njihove sledove odkril vsepovsod, vedeti mora le, kje in kako iskati. V vodniku so prikazani sledovi živali v naravni velikosti.

sledovi 65 živalskih vrst, ki jih lahko srečamo na poljih, travnikih in v gozdovih

112 strani, 132 x 193 mm, mehka vezava

14,90 EUR + poštnina

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.
Če jo naročite po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

ZELIŠČARSTVO "PREŽLA"®
predelava zdravilnih zelišč

7. rod zeliščarstva T.A. Lesce
PREŽLA®
SLOVENIJA

Antonija TORKAR s.p.
Begunjska c. 23, 4248 LESCE
ID št.: SI90743164
Tel.: 04/531 83 40, fax: 04/531 61 10, gsm: 051 649 793

Nudimo več vrst mazil, oblog,® kapljic, čajev in krepil …

Delovni dnevi ob mlaju v letu 2019:

delavniki: 8ᵘ-13ᵘ, 15ᵘ-18ᵘ
ned., praznik: 8ᵘ-13ᵘ

januar:	*6., 7., 8., 9., 10.*
februar:	*4., 5., 6., 7., 8.*
marec:	*6., 7., 8., 9., 10.*
april:	*5., 6., 7., 8., 9.*
maj:	*5., 6., 7., 8., 9.*
junij:	*3., 4., 5., 6., 7.*
julij:	*2., 3., 4., 5., 6.*
avgust:	*1., 2., 3., 4., 5.-30., 31.*
september:	*1., 2., 3.-28., 29., 30.*
oktober:	*1., 2.-28., 29., 30., 31.*
november:	*1.-26., 27., 28., 29., 30.*
december:	*26., 27., 28., 29., 30.,*

INFORMACIJE IN NAROČILA PO POŠTI na tel. 04 5318340 (od 9. do 10. ure)

TORKAR ANTONIJA S.P., ZELIŠČARSTVO PREŽLA, BEGUNJSKA C 23, LESCE

Radio Sora
Vedno blizu. 91.1 / 89.8 / 96.3
RADIO SORA, D.O.O., KAPUCINSKI TRG 4, ŠKOFJA LOKA

V PODJETJU Iroplast iščemo natančnega in doslednega sodelavca (m/ž) s takojšnjim pričetkom dela v tiskarni z možnostjo priučitve. Delo je zanimivo in razgibano. Prošnjo za delo pošljite na info@iroplast.si. Iroplast, d. o. o., Glavna c. 42, Naklo. 19000591

STORITVE

NUDIM

SENČILA ASTERIKS, d.o.o., Cesta na Loko 2, 4290 Tržič, tel.: 59-55-170, 041/733-709; žaluzije, roloji, rolete, lamelne zavese, plise zavese, komarniki, markize, www.asteriks.ne 19000550

ADAPTACIJE vsa gradbena dela, notranje omete, strojne omete, fasade, adaptacije, tlakovanje dvorišča, ograje, kamnite škarpe in dimnike, kvalitetno, hitro in poceni. SGP Beni, d. o. o., Struževo 7, Kranj, tel.: 041/561-838 19000200

BARVANJE napuščev in fasad do višine 25 m, z lastnimi dvigali - možna izposoja, ugodno. Nudimo tudi vsa slikopleskarska dela. Sandi Ferlan, s.p., C. talcev 14, Kranj, tel.: 041/682-166 19000588

BELJENJE in glajenje sten, barvanje fasad, napuščev, ograj, nadstreškov, sanacija plesni, dekorativni ometi in pleski, vam nudi Pavec Ivan, s. p., Podbrezje 179, Naklo, tel.: 031/392-909 19000587

FLORIJANI, d.o.o., C. na Brdo 53/a, Kranj izvaja vsa gradbena dela od temeljev do strehe, adaptacije, omete, omete fasad, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tel.: 041/557-871 19000553

REZ in zaščita sadnega drevja. Branko Gašperšič s.p., Šorlijeva ulica 19, 4000 Kranj, tel.: 040/993-406 19000570

SANACIJE, obnove dimnikov z inox cevmi, povrtavanje, rušenje, pozidava, montažni dimniki, dimniške kape. Garancija 10 let. Aleš Avsenek d.o.o., Kranjska 2, Radovljica, tel.: 041/229-246 19000148

TESNJENJE OKEN IN VRAT, uvožena tesnila, do 30 % prihranka pri ogrevanju. Prepiha in prahu ni več! Zmanjšan hrup, 10 let garancije. Samo Kališnik, s.p., Velika Lašna 45, Kamnik, tel.: 031/720-141 19000548

ŽE 23 LET z vami grad. podjetje REDŽO.B d.o.o., Adergas 13, Cerklje - izvajamo vse od temeljev do streh, notranji ometi, predelne stene, vse vrste fasad, kamnite in betonske škarpe, urejanje in tlakovanje dvorišč, tel.: 041/294-279, 041/589-996 19000019

ZASEBNI STIKI

ŽENITNE ponudbe za iskrene ljudi zrelih ter starejših let. http://www.zau.si, tel.: 031/836-378 19000555

RAZNO

PRODAM

800 litrsko plastično cisterno za vodo, cena 60 EUR, tel.: 04/59-57-448 19000590

OSMRTNICA

V 91. letu je umrla naša draga mama, babica in prababica

Anica Košir

roj. Dolenc, iz Sorške ceste 36 v Škofji Loki

Od nje se bomo poslovili v soboto, 2. marca 2019, ob 16. uri na pokopališču Lipica pri Škofji Loki. Pogrebna maša bo ob 15. uri v župnijski cerkvi Sv. Jakoba. Na dan pogreba bo žara od 10. ure dalje v poslovilni vežici na pokopališču Lipica.

Hčerka Jana in sin Brane z družinama

ZAHVALA

Ob boleči in prerani izgubi dragega

Lovra Habjana

iz Zminca

se zahvaljujemo vsem, ki ste nam bili v času njegovega tuzemeljskega življenja, ob njegovi bolezni in v težkih dneh slovesa v oporo in tolažbo. Zahvaljujemo se tudi za izrečena sožalja ter za spoštljivo spremstvo na njegovi zadnji poti. Iskrena hvala vsem, ki ste ga imeli radi in ga boste ohranili v lepem spominu.

Žalujoči njegovi

OSMRTNICA

Poslovila se je naša draga

Jožica Zavrl

rojena Gošte, iz Zgornjih Bitenj

Od nje se bomo poslovili v soboto, 2. marca. ob 13. uri na pokopališču v Bitnjah. Žara bo na dan pogreba od 9. ure dalje v poslovilni vežici.

Vsi njeni

ZAHVALA

V 89. letu starosti se je poslovila draga mama, babica, prababica, sestra in teta

Marinka Kovač

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, sodelavcem za vsa izrečena sožalja, sveče in druge darove. Hvala tudi gospodu župniku Jerneju Marenku za lepo opravljen pogreb in obred. Hvala tudi pogrebniku g. Jeriču, pevcem in trobentaču. Iskrena hvala vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Vsi njeni
Zalog, 24. februarja 2019

Glej, zemlja si je vzela, kar je njeno.
A kar ni njeno, nam ne more vzeti.
In to, kar je neskončno dragoceno,
je večno in nikdar ne more umreti.
(Svetlana Makarovič)

ZAHVALA

V 91. letu starosti se je poslovila

Štefka Mabič

rojena Česen iz Stražišča

Hvala vsem, ki ste bili del njenega življenja, ter vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Hči Katarina in sin Marko z družinama

ZAHVALA

Veliko prezgodaj in nepričakovano nas je zapustila naša draga sestra, svakinja, teta

Vlasta Čebulec

(5. 2. 1954–29. 1. 2019)

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem, ki so nam bili v težkih trenutkih v podporo, in vsem, ki so jo v mislih ali dejanju spremili na njeni zadnji poti. Posebna zahvala gre Območnemu klubu Maksa Perca Kranj, sekretarju OK MK Kranj g. Gortanu Simončiču, predsedniku OK MK Kranj g. Branku Celarju, govorniku g. Damjanu Renku in praporščaku g. Miru Grmiču. Zahvaljujemo se tudi trobentaču iz Policijskega orkestra, komandirju Policijske postaje Sežana g. Jožefu Muhiču in Generalni policijski upravi. Posebna zahvala gre tudi pevcem, Komunalnemu podjetju iz Sežane in ge. Marjetki Kljun za ganljiv govor.

Žalujoči: sestra Karmen z možem Slavkom, nečakinji Katja in Špela z družinama

---

ZAHVALA

Ob boleči izgubi očeta, starega očeta in pradedka

Branka Isteniča

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, vaščanom, prijateljem, znancem, sodelavcem ECE, d. o. o., ter Elektra Gorenjska, d. d., za izrečena sožalja, stiske rok, darovano cvetje in sveče, sv. maše ter spremstvo na zadnji poti. Zahvala pogrebni službi Komunale Tržič, g. župniku, pevcem in trobentaču za lepo opravljen pogrebni obred. Zahvaljujemo se tudi cvetličarstvu Aljančič za lepo izdelane žalne aranžmaje in postavitev v poslovilni vežici. Posebna zahvala tudi osebju Doma Petra Uzarja za zdravstveno pomoč, oskrbo in podporo ob njegovi bolezni. Hvala vsem in vsakemu posebej, ki ste nam v težkih trenutkih kakorkoli pomagali, pa vas nismo posebej imenovali.

Žalujoči vsi njegovi

Jaz vem, da moj rešitelj živi!
Da, jaz ga bom gledal,
moje oči ga bodo videle,
po tem mi hrepeni srce v mojih prsih!
(Job)

ZAHVALA

V 96. letu starosti je tiho zaspala naša draga mama, tašča, babica, prababica in teta

Marija Bešter

Martinčkova mama iz Dolenje vasi

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sodelavcem za izrečena sožalja, darovano cvetje, sveče in darove za sv. maše. Posebej se zahvaljujemo domači družini, Nadi in Jerneju ter otrokom, da ste mamo imeli radi, v njeni onemoglosti zanjo poskrbeli in jo do konca imeli doma. Zahvaljujemo se dr. Gregorju Habjanu in dr. Branku Koširju za večletno spremljanje v njeni bolezni ter patronažnim sestram za vso pomoč in nego na domu. Hvala tudi domačemu župniku g. Damjanu Proštu za obiske na domu, duhovno podporo v njeni bolezni in vso pomoč pri pogrebni slovesnosti. Hvala kapucinskemu provincialu patru Vladu Kolenku za darovanje pogrebne maše in vsem duhovnikom za somaševanje, hvala bratom kapucinom in Marijinim sestram. Hvala tudi domačemu pevskemu zboru za petje pri sveti maši in ob grobu. Hvala pogrebni službi Navček. Hvala pa tudi našim sosedom za nočno bedenje pri pokojni in spremljanje na njeni zadnji poti. Zahvaljujemo se vsem, ki ste jo imeli radi, jo spoštovali in jo v tako velikem številu pospremili k večnemu počitku.

Vsi njeni

Anketa

Bi služili domovini

Maša Likosar

Tretji dan tabora Mors in mladi smo udeležence srečali na Pokljuki, kjer so spoznavali vsebine vojaškega gorništva, nekateri so prvič stali na smučeh. Zakaj zimske počitnice preživeti na vojaškem taboru, katere vojaške veščine so pridobili, bi se odločili za poklic vojaka? Foto: Tina Dokl

Arelis Ibrahimović, Doslovče:

»Zanimalo me je, kakšno je življenje vojaka v zimskem času. Prvič sem smučal, naučili smo se, kako ukrepati v primeru plazu. Razmišljam o tem, da bi postal rezervist.«

Katja Poznajelšek, Ljubljana:

»Bila sem že na poletnem taboru, zato sem se odločila še za zimskega. Naučila sem se veščin, ki so uporabne v vsakdanjem življenju, stkala sem tudi nova poznanstva.«

Vesna Lenarčič, Bevke:

»Prvič sem na tovrstnem taboru, udeležili sva se ga skupaj s prijateljico. Spoznala sem, kako poteka dan vojaka. Všeč mi je, da vojaki delujejo složno in se držijo pravil. Prvič sem turno smučala.«

Nenad Ivančič, Vrhnika:

»Prejemam vojaško štipendijo in se moram obvezno tri leta udeležiti vojaškega tabora. Izkusil sem delo v skupini, iskali smo ponesrečence v snegu, red in disciplina pa sta mi znana že od doma.«

Domen Oblak, Gorenja vas:

»Razmišljam o poklicu vojaka, ker je služenje domovini pomembno. Slediti smo morali določenim pravilom. Uniforme zapete, roke ne smejo biti v žepu, če eden sname kapo, jo moramo vsi ...«

Naberemo lahko le šopek

Zvončki in kronice so v Sloveniji zavarovani, vendar ne tako strogo, da bi jih bilo prepovedano nabrati za osebne namene. Je pa omejena količina, koliko jih lahko prinesete iz narave domov.

Jasna Paladin

Kranj – V zadnjem času vzbuja začudenje dejstvo, da so zvončki in kronice pri nas zavarovani, a strokovnjaki razlagajo, da to ni nič novega. Tako je namreč, odkar smo del Evropske unije.

»Zvončki so pri nas povsem navadne in široko razširjene rastline. Običajnemu človeku je gotovo nerazumljivo, zakaj bi bilo takšno cvetje zavarovano. Toda, kar je pri nas pogosto, drugje ni. Odkar smo v Evropski uniji, veljajo omejitve, ki upoštevajo celoto, ne le naše države. Slovenija je bogato obdarjena z rastlinskimi vrstami, česar se večina prebivalstva ne zaveda. Pred uvedbo enotnega evropskega reda so bili zvončki zavarovani npr. v Italiji, Nemčiji in na Češkem. To pa zato, ker so po eni strani tam v naravi redki, po drugi strani pa priljubljene vrtne rastline. Glavni namen zavarovanja je, da se prepreči izkopavanje čebulic v naravi in nenadzorovano mednarodno trgovanje s čebulicami, naplenjenimi v naravi. Zahodna kultura ima to posebnost, da mora lepoto najprej ubiti ali kupiti, predno jo je zmožna občudovati. Tako je tudi z zvončki in kronicami. Ljudem ni dovolj, da bi jih gledali in vonjali v naravi, ampak jih morajo najprej natrgati in odložiti v vazo, da lahko vzdihnejo, da so res lepi,« nam razloži Matjaž Mastnak iz Arboretuma Volčji Potok in doda zanimivost, da imajo tako mali zvončki kot pomladanski veliki zvončki (bolj znani kot kronice) radi vlažna tla v bližini potokov, a nikdar ne rastejo skupaj. Kjer so zvončki, ni kronic in obratno. Zvončki rastejo v vseh delih Slovenije, kronice pa ne. Te imajo namreč večjo potrebo po vlagi, zato jih ni na Primorskem. Zvončki pa rastejo tudi tam.

In koliko jih smemo nabrati? »Uredba o zavarovanih prosto živečih rastlinskih vrstah pravi, da smemo zvončke nabirati, ne pa izkopavati. Iz narave smemo odnašati njegovo cvetje, ne pa čebulic in zelenih plodnih glavic. Koliko cvetja smemo nabrati, ni napisano. Kronica je strožje regulirana. Tudi pri kronici ne smemo izkopavati čebulic in odnašati plodnih glavic, smemo pa nabrati samo omejeno število cvetov, in to za osebne namene. Dovoljeno je nabrati šopek, ki ga lahko človek drži objetega s palcem in kazalcem,« še pojasni Mastnak, ki pogovor zaključi še z eno zanimivostjo. Po zaslugi dr. Jožeta Bavcona imamo Slovenci svoj festival zvončkov, in sicer v Botaničnem vrtu v Ljubljani.

Foto: Tina Dokl

Zvončke za osebno rabo lahko nabiramo, ne smemo pa jih ruvati oziroma izkopavati.

Mojca rada pomaga drugim

Ambasadorka že 13. akcije družbe Nivea Podarite nam modro srce gorska reševalka Mojca Odar je obiskala učence Osnovne šole dr. Janeza Mencingerja v Bohinjski Bistrici.

Jasna Paladin

Bohinjska Bistrica – Tradicionalna akcija Podarite modro srce je letos v znamenju dobrodelnosti, zato se ji je z veseljem pridružila tudi učiteljica in gorska reševalka Mojca Odar.

»Dajanje v življenju zelo bogati, pa ne samo tistega, ki prejema, tudi ali pa predvsem tistega, ki daje. Letos se s to akcijo spodbuja prostoleti in da zdaj sodelujejo tudi pri težjih reševalnih akcijah. »Gore so nevarne v vseh letnih časih, če jih obiščemo nepripravljeni. Preden se podamo v gore, moramo vedeti, kam gremo, kaj potrebujemo, kakšno bo vreme, vedno moramo imeti s sabo tudi prvo pomoč in svetilko,« je podučila otroke, ki živijo v bližini gora, in dodala: »V večini akcij ljudi rešimo. Pomagamo jim, če se poškodujejo, jih rešimo iz razpok, pomagamo, če se kdo izgubi. Na žalost se kakšna akcija tudi slabo konča.«

Dobrodelnosti je zavezana tudi gorska reševalka Mojca Odar. / Foto: Luka Svetic

Dobrodelna akcija Podarite nam modro srce poteka še do 11. marca.

vremenska napoved

Danes se bo pooblačilo. Sredi dneva in popoldne bo nastalo nekaj kratkotrajnih ploh. Jutri bo zmerno do pretežno oblačno. Tudi v nedeljo bo suho, sonca bo predvidoma nekoliko več kot v soboto.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK	SOBOTA	NEDELJA
–1/12 °C	–3/13 °C	–3/14 °C

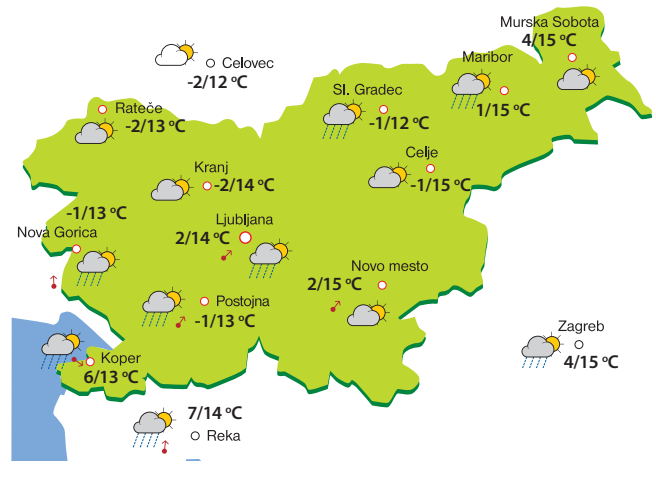

Na Bledu bodo jutri pozdravili srebrni tekačici

Kranj – Katja Višnar in Anamarija Lampič sta na svetovnem prvenstvu v Seefeldu v ekipnem sprintu v klasičnem slogu osvojili srebrno medaljo. Na Bledu, od koder prihaja Višnarjeva, ki je tudi članica tamkajšnjega TSK Bled, pripravljajo sprejem, ki bo jutri, 2. marca, ob 20. uri v dvorani Triglavska roža Infocentra TNP. Sprejema se bo udeležila celotna slovenska reprezentanca v smučarskih tekih na čelu s trenersko ekipo.